

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับความสามารถ เจตคติ และพฤติกรรม
การทำวิจัยในชั้นเรียนของครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร

บทคัดย่อ
ของ
ศิริพร สลึงค์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและสถิติทางการศึกษา
พฤษภาคม 2548

117 ค.ร. 2548

ศิริพร สลิวงค์. (2548). ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับความสามารถ เจตคติ และ พฤติกรรมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร.

ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (การวิจัยและสถิติทางการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการควบคุม :

รองศาสตราจารย์ ดร.บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์, อาจารย์ชวลิต รวยอาจิน.

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับความสามารถ เจตคติ และพฤติกรรมการทำวิจัยในชั้นเรียน ศึกษาค่าน้ำหนักความสำคัญของปัจจัยแต่ละด้านที่ส่งผล ต่อความสามารถ เจตคติ และพฤติกรรมการทำวิจัยในชั้นเรียน และเปรียบเทียบความสามารถ เจตคติ และพฤติกรรมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูที่มีระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน การเข้ารับการอบรม และขนาดโรงเรียนต่างกัน โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นข้าราชการครูสังกัด กรุงเทพมหานคร จำนวน 393 คน ได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล แบบสอบถามวัดความเชื่ออำนาจในตน ความรับผิดชอบ แรงจูงใจด้านความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน วัฒนธรรมโรงเรียน ความสามารถด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน เจตคติต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน พฤติกรรมการทำวิจัยในชั้นเรียนตามการรับรู้ของครู และ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบตัวแปรตามหลายตัว (MMR)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรตามสามตัว มีค่าเท่ากับ .458 และค่าสหสัมพันธ์ พหุคูณของตัวแปรปัจจัยกับตัวแปรตามแต่ละตัว มีค่าเท่ากับ .567, .487 และ .593 ตามลำดับ ซึ่งมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกค่า

2. ค่าน้ำหนักความสำคัญสัมพัทธ์ของปัจจัยแต่ละด้านส่วนใหญ่ส่งผลต่อตัวแปรตามแต่ละตัว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยปัจจัยสามอันดับแรก คือ ความรับผิดชอบ ระดับการศึกษา สูงกว่าปริญญาตรีเทียบกับปริญญาตรี และแรงจูงใจด้านความก้าวหน้าในหน้าที่การงานส่งผลต่อความ สามารถด้านการวิจัยในชั้นเรียน และเจตคติต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน และปัจจัยด้านความรับผิดชอบ แรงจูงใจด้านความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน และความเชื่ออำนาจในตน ส่งผลต่อพฤติกรรมการทำวิจัย ในชั้นเรียน

3. ครูที่จบสูงกว่าปริญญาตรีมีความสามารถสูงกว่า ($P < .01$) และมีเจตคติต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนดีกว่า ($P < .01$) ครูที่จบปริญญาตรี ครูที่มีประสบการณ์การทำงาน 1-10 ปี มีความสามารถ สูงกว่า ($P < .01$) และมีเจตคติต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนดีกว่า ($P < .05$) ครูที่มีประสบการณ์การทำงาน มากกว่า 20 ปี ครูที่มีประสบการณ์การทำงาน 11-20 ปี มีพฤติกรรมการทำวิจัยในชั้นเรียนดีกว่า ($P < .01$) ครูที่มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 20 ปี ครูที่เข้ารับการอบรม 1-2 ครั้งมีเจตคติต่อ การทำวิจัยในชั้นเรียน ($P < .05$) ดีกว่าครูที่เข้ารับการอบรมมากกว่า 2 ครั้ง และครูที่สอนอยู่ใน โรงเรียนขนาดใหญ่มีพฤติกรรมการทำวิจัยในชั้นเรียนดีกว่า ($P < .05$) ครูที่สอนอยู่ในโรงเรียนขนาดเล็ก

THE RELATIONSHIP BETWEEN SOME FACTORS AND ABILITIES, ATTITUDES AND
BEHAVIORS CONCERNING CLASSROOM ACTION RESEARCH OF TEACHERS UNDER
THE BANGKOK METROPOLITAN ADMINISTRATION

AN ABSTRACT
BY
SIRIPORN SALEEWONG

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Master of Education degree in Educational research and statistics
at Srinakharinwirot University

May 2005

Siriporn Saleewong. (2005). *The Relationship between Some Factors and Abilities, Attitudes and Behaviors Concerning Classroom Action Research of Teachers under the Bangkok Metropolitan Administration*. Master thesis, M.Ed. (Educational Research and Statistics). Bangkok: Graduate School, Srinakharinwirot University.
Advisor Committee: Assoc. Prof. Dr. Boonchird Pinyoanuntapong,
Mr. Chawalit Ruayajin

The purpose of this research was to investigate the relationship between some factors and abilities, attitudes, and behaviors of the teachers concerning classroom action research (CAR); to identify data weights of each factor affecting the abilities, attitudes and behaviors; and to compare the abilities, attitudes, and behaviors according to their different educational levels, work experiences, training experiences and school sizes. The samples were 393 teachers under the Bangkok Metropolitan Administration (BMA), obtained by the simple random sampling. Tool used in the research was a questionnaire about personal information, beliefs of self-power, responsibilities, motivations for work promotion, school culture, abilities to do CAR, attitude toward CAR, and behaviors about CAR according to the teachers' perceptions. The data were analyzed by using multivariate multiple regression (MMR) analysis.

The results were:

1. The regressive coefficient of three variables was .458 while the multiple correlations of factor variables and each dependent variable were .567, .487, and .539 respectively with statistical significance at the level of .01 for all of them.

2. The data weight of each factor mostly affected each dependent variable with statistical significance at the level of .01. The first three factors, namely responsibilities, educational level higher than bachelor degree comparing to bachelor degree, and motivations for work promotion, affected the abilities in doing CAR and attitudes toward CAR. The factors about responsibilities, motivations for work promotion, and beliefs in self-power affected their abilities in doing CAR.

3. The teachers who completed higher than bachelor degree had higher abilities ($P < .01$) and better attitudes ($P > .01$) about CAR than those with bachelor degree. The teachers with 1-10 years of work experience had higher abilities ($P < .01$) and better attitudes ($P > .05$) about CAR than those with more than 20 years of work experience. Teachers with 11-20 years of work experience had better behaviors ($P < .01$) in doing CAR than those with more than 20 years of work experience. Teachers with 1-2 times of training experience had better attitudes ($P < .05$) toward CAR than those with more than 2 times. Teachers in large schools had better behaviors ($P < .05$) in doing CAR than those in small schools.

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับความสามารถ เจตคติ และพฤติกรรม
การทำวิจัยในชั้นเรียนของครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร

ปริญญานิพนธ์
ของ
ศิริพร สลึงค์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและสถิติทางการศึกษา
พฤษภาคม 2548
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ปริญญานิพนธ์
เรื่อง

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับความสามารถ เจตคติ และพฤติกรรม
การทำวิจัยในชั้นเรียนของครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร

ของ
นางสาวศิริพร สลึงค์

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและสถิติทางการศึกษา
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

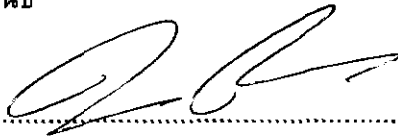

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพ็ญสิริ จีระเดชากุล)

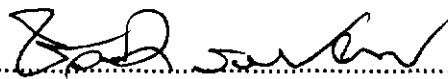
วันที่ 15 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2548

คณะกรรมการสอบปริญญานิพนธ์

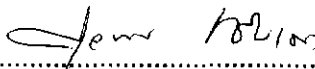
.....ประธาน

(รองศาสตราจารย์ ดร.บุญเชิด ภิญโญนนตพงษ์)

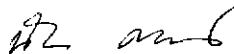
.....กรรมการ

(อาจารย์ชวลิต รวยอาจิณ)

.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(อาจารย์ ดร.สุพรรณ เข้มเฮง)

.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(รองศาสตราจารย์นิภา ศรีไพโรจน์)

งานวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัย

จาก

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาเอาใจใส่ให้คำปรึกษาเป็นอย่างดีของ คณะกรรมการที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ ได้แก่ รองศาสตราจารย์ ดร.บุญเชิด ภิญโญนนตพงษ์ ในฐานะประธานที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ และอาจารย์ชวลิต รวยอาจิน ในฐานะกรรมการที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ ดร.สุพร เข้มเฮง และรองศาสตราจารย์นิภา ศรีไพโรจน์ ที่กรุณาเป็นกรรมการสอบปริญญานิพนธ์ และได้ให้คำแนะนำที่ทำให้ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น และที่สำคัญยังผู้วิจัยขอกราบระลึกถึงพระคุณครูอาจารย์ภาควิชาการวัดผลและวิจัยการศึกษา ทุกท่านที่ได้อบรมสั่งสอนให้วิชาความรู้ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการทำปริญญานิพนธ์ฉบับนี้จนสำเร็จ

ขอกราบขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน คือ รองศาสตราจารย์นิภา ศรีไพโรจน์, อาจารย์อรุณศรี กุมุท, อาจารย์รัชชวรรณ หงษ์นาค, คุณอดุลย์ ไบกุหลาบ และคุณธีรยุทธ ภูษา ที่ได้กรุณาตรวจสอบและให้ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปรับปรุงเครื่องมือที่ใช้และเก็บข้อมูล ในการทำวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดี

ขอกราบขอบพระคุณผู้อำนวยการสำนักการศึกษา ผู้บริหารโรงเรียน ข้าราชการครูสังกัด กรุงเทพมหานคร ที่ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นอย่างดี

ขอกราบขอบพระคุณ จ่าสิบเอกสุน สลึงค์ และนางประมวล สลึงค์ ซึ่งเป็นบิดาและมารดา ที่ให้กำลังใจ ความหวังใจ ทำให้ลูกประสบความสำเร็จในการศึกษา รวมทั้งขอขอบคุณเพื่อนร่วมงาน ญาติมิตร พี่และเพื่อนสาขาวิชาการวิจัยและสถิติทางการศึกษาทุกคนที่ให้กำลังใจ และให้ความช่วยเหลือด้วยดีตลอดมา

คุณคำทั้งหมดที่เกิดขึ้นจากปริญญานิพนธ์เล่มนี้ ผู้วิจัยน้อมรำลึกและบูชาพระคุณแก่บุพการีของผู้วิจัย และบูรพาจารย์ทุกท่านที่อยู่เบื้องหลังในการวางรากฐานการศึกษาให้กับผู้วิจัย ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน

ศิริพร สลึงค์

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ	1
	ภูมิหลัง	1
	ความมุ่งหมายของการวิจัย	3
	ความสำคัญของการวิจัย	3
	ขอบเขตของการวิจัย	4
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย	4
	ตัวแปรที่ศึกษา	4
	นิยามศัพท์เฉพาะ	5
	กรอบแนวคิดในการวิจัย	7
	สมมติฐานของการวิจัย	7
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยในชั้นเรียน	8
	ความหมายของการวิจัยในชั้นเรียน	8
	ความสำคัญของการทำวิจัยในชั้นเรียน	10
	รูปแบบและลักษณะของการทำวิจัยในชั้นเรียน	13
	กระบวนการและขั้นตอนการทำวิจัยในชั้นเรียน	16
	ประโยชน์และข้อจำกัดของการทำวิจัยในชั้นเรียน	20
	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความสามารถ เจตคติ พฤติกรรม	23
	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยบางประการที่ส่งผลความสามารถ เจตคติ และ พฤติกรรมในการทำวิจัยในชั้นเรียน	29
	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความเชื่ออำนาจในตน	30
	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความรับผิดชอบ	31
	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจด้านความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน	32
	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมโรงเรียน	34
	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบตัวแปรตามหลายตัว	44
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	50
	งานวิจัยในต่างประเทศ	50
	งานวิจัยภายในประเทศ	52

สารบัญ(ต่อ)

บทที่	หน้า
3 วิธีดำเนินการวิจัย	57
การกำหนดประชากรและเลือกกลุ่มตัวอย่าง	57
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัย	57
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	59
การเก็บรวบรวมข้อมูล	70
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	70
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	75
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	75
การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	76
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	76
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	88
สังเขปความมุ่งหมาย สมมติฐาน และวิธีดำเนินการวิจัย	88
สรุปผลการวิจัย	91
อภิปรายผล	93
ข้อเสนอแนะ	96
บรรณานุกรม	98
ภาคผนวก	106
ภาคผนวก ก ผลการวิเคราะห์ข้อคำถามรายข้อ	107
ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	111
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย	121
ประวัติย่อผู้วิจัย	123

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 ค่าสถิติพื้นฐานด้านข้อมูลส่วนบุคคล.....	77
2 สถิติพื้นฐานของคะแนนแบบสอบถาม.....	78
3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย (r) ระหว่างปัจจัยแต่ละด้าน กับความสามารถ เจตคติ และพฤติกรรมการทำวิจัยในชั้นเรียน.....	79
4 ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณแบบตัวแปรตามหลายตัวของตัวแปรแต่ละด้านที่ส่งผลต่อ ความสามารถ เจตคติ และพฤติกรรมการทำวิจัยในชั้นเรียน.....	81
5 คำนำนัยสำคัญของสัมพัทธ์ และค่าเปอร์เซ็นต์ส่งผลของปัจจัยแต่ละด้าน ที่ส่งผล ต่อความสามารถด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน.....	82
6 คำนำนัยสำคัญของสัมพัทธ์ และค่าเปอร์เซ็นต์ส่งผลของปัจจัยแต่ละด้าน ที่ ส่งผลต่อเจตคติต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน.....	84
7 คำนำนัยสำคัญของสัมพัทธ์ และค่าเปอร์เซ็นต์ส่งผลของปัจจัยแต่ละด้าน ที่ส่งผล ต่อความพฤติกรรมการทำวิจัยในชั้นเรียน	85
8 การเปรียบเทียบความสามารถ เจตคติ และพฤติกรรมการทำวิจัยในชั้นเรียน ที่มี ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน การเข้ารับการอบรม และขนาด โรงเรียนแตกต่างกัน.....	86
9 ค่าความสอดคล้องของแบบสอบถามวัดความสามารถด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน....	108
10 ค่าความสอดคล้องของแบบสอบถามวัดเจตคติต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน.....	108
11 ค่าความสอดคล้องของแบบสอบถามวัดพฤติกรรมการทำวิจัยในชั้นเรียนตามการรับรู้ ของครู.....	109
12 ค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบสอบถามวัดความสามารถด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน	109
13 ค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบสอบถามวัดเจตคติต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน.....	110
14 ค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบสอบถามวัดพฤติกรรมการทำวิจัยในชั้นเรียนตาม การรับรู้ของครู.....	110

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย	7
2 กระบวนการและขั้นตอนการทําวิจัย.....	17
3 วงจรกระบวนการวิจัยในชั้นเรียน.....	18
4 วิธีดําเนินการสร้างแบบสอบถาม.....	59

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การศึกษานับเป็นรากฐานสำคัญประการหนึ่ง ในการสร้างสรรค์ความก้าวหน้าและแก้ไข ปัญหาในการพัฒนาประเทศด้านต่าง ๆ การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนให้มีคุณภาพ จึงเป็นเรื่องที่มีความจำเป็นอย่างยิ่ง โดยจะต้องเป็นการศึกษาที่ทำให้ศักยภาพที่มีอยู่ในตัวคนได้พัฒนาอย่างเต็มที่เป็นคนที่รู้จักคิดวิเคราะห์ รู้จักแก้ปัญหา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รู้จักการเรียนรู้ด้วยตนเอง สามารถปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว มีคุณธรรมจริยธรรม รู้จักพึ่งตนเอง และสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข (กองวิจัยทางการศึกษา.2545 :1-2)

การจัดการศึกษาของไทยในปัจจุบันเป็นการจัดการศึกษาในยุคคลิปการศึกษ เป็นยุคที่มีการเปลี่ยนแปลงบทบาทหน้าที่ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา (กรมวิชาการ. 2541 : 183) การพัฒนาการเรียนการสอนตามแนวปฏิรูปการศึกษา เน้นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และสนับสนุนให้ครูทำวิจัยเพื่อพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนควบคู่กันไป ผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการผลักดันในการปฏิรูปการศึกษาประสบความสำเร็จมากที่สุด คือ ครู (สุวิมล ว่องวาณิช. 2546 : 2) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 มาตรา 24 (5) กำหนดแนวทางการจัดกระบวนการเรียนรู้ประการหนึ่งว่าให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ และมาตรา 30 กำหนดให้สถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งการส่งเสริมให้ครูผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ. 2542 : 14-16)

จากพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวยิ่งแสดงให้เห็นว่าแนวการปฏิรูปการศึกษาริเริ่มนี้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครู โดยใช้กระบวนการวิจัยเป็นแนวทางในการพัฒนาการปฏิบัติงานของครู การทำวิจัยในชั้นเรียนเป็นกระบวนการที่ครูใช้เป็นแนวทางการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในขณะปฏิบัติงานสอน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นกระบวนการที่ต้องมีการดำเนินการที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตการปฏิบัติงานจริงของครู มิใช่การแยกส่วนจากการสอนดังเช่นที่เคยปฏิบัติมา (สุวิมล ว่องวาณิช. 2546 : 3) ซึ่งสอดคล้องกับ ทศนา แสงศักดิ์ (2543 : 73) ที่กล่าวว่า ครูมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องเพิ่มบทบาทเป็นนักวิจัย โดยการนำกระบวนการวิจัยมาประยุกต์ใช้เพื่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับแนวปฏิรูปการศึกษาโดยไม่จำกัดว่าจะต้องเป็นครูผู้สอนในระดับใด งานวิจัยในชั้นเรียนจะยากง่าย

ซับซ้อนอย่างไรขึ้นอยู่กับระดับของผู้เรียน ปัญหาและสภาพแวดล้อม การที่ครูทำวิจัยในชั้นเรียนจะเป็นการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนเพราะการวิจัยในชั้นเรียนมีจุดประสงค์สำคัญเพื่อการปรับปรุงสภาพการปฏิบัติงานของผู้วิจัย ดังนั้นครูผู้สอนจึงควรได้รับการส่งเสริมให้มีความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียน ซึ่งจะทำให้ครูได้เรียนรู้และพัฒนาตนเอง สามารถแก้ปัญหาที่มีผลต่อการพัฒนาการเรียนการสอนได้อย่างเป็นระบบด้วยกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ เพราะครูเป็นบุคคลที่มีความใกล้ชิดกับผู้เรียนและเข้าใจสภาพการเรียนการสอนที่แท้จริง (กรมวิชาการ, 2542 : 2-3) สอดคล้องกับ อรุณศรี อนันตรศิริชัย (2544 : 72) ที่กล่าวว่า การที่ผู้สอนมีความรู้ ความเข้าใจ มีความสามารถ และมีพื้นฐานที่ดีในการทำวิจัย จะทำให้ผู้สอนจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ การดำเนินการวิจัยจะประสบความสำเร็จหรือไม่นั้น ผู้วิจัยนอกจากจะมีความสามารถด้านการวิจัยแล้ว สิ่งสำคัญอีกประการหนึ่งคือ ผู้วิจัยจะต้องมีเจตคติที่ดีต่อการทำวิจัย และมีพฤติกรรมที่เหมาะสมในการทำวิจัย การพัฒนาครูด้านการวิจัยในชั้นเรียนส่วนใหญ่ใช้วิธีการฝึกอบรม หรือการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ การปลุกฝังให้ครูเป็นผู้ที่ศึกษาค้นคว้า และทำวิจัยเพื่อนำผลมาใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอนและการทำงานให้มีประสิทธิภาพจึงมีความสำคัญ โดยเฉพาะการเสริมสร้างสมรรถภาพทางการวิจัยแก่ครู ให้มีความรู้ความสามารถในเรื่องการวิจัยในชั้นเรียน มีเจตคติที่ดีต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน และมีพฤติกรรมที่ถูกต้องเหมาะสมในการทำวิจัยในชั้นเรียน (เยาวภา เจริญบุญ, 2538 : 12)

ความสำคัญของการทำวิจัยตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 มาตรา 24 (5) และ มาตรา 30 ดังกล่าว กรุงเทพมหานคร ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ได้ตระหนักและเล็งเห็นความสำคัญของการทำวิจัยในชั้นเรียน รวมทั้งบทบาทหน้าที่ของครูนักวิจัย จึงให้สำนักงานการศึกษาดำเนินการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยหน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานการศึกษา ได้จัดอบรมวิจัยในชั้นเรียนให้กับข้าราชการครูกรุงเทพมหานคร ในปีการศึกษา 2544 และ 2545 ซึ่งจากผลการอบรมนั้นครูผู้สอนที่ได้รับการอบรมนั้นได้ส่งรายงานการวิจัยในชั้นเรียนไว้ที่สำนักงานการศึกษา แต่จากการส่งรายงานนั้นไม่สามารถบอกได้ว่าผู้เข้ารับการอบรมมีความสามารถด้านการทำวิจัยในชั้นเรียนมากน้อยเพียงใด มีเจตคติที่ดีต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนหรือไม่ และมีพฤติกรรมการทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างไร มีปัจจัยใดบ้างที่จะส่งผลต่อความสามารถ เจตคติ และพฤติกรรมการทำวิจัยในชั้นเรียน

จากการที่ผู้วิจัยได้ศึกษา ค้นคว้า เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยในชั้นเรียนพบว่า ส่วนใหญ่ศึกษาตัวแปรส่วนบุคคล เช่น เพศ อายุ ประสบการณ์การทำวิจัย เป็นต้น สำหรับตัวแปรทางด้านความสามารถด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน เจตคติต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน และพฤติกรรมการทำวิจัยในชั้นเรียน นั้น สุชาติ ปภากจน์ (2539 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการผลิตผลงานวิจัย พบว่า วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน การเข้ารับการอบรม สมรรถภาพการวิจัยด้านความรู้ความสามารถ แรงจูงใจด้านความก้าวหน้าใน

หน้าที่การงานมีความสัมพันธ์กัน นอกจากนี้ กนิษฐา เดมธนะศักดิ์ (2545 : บทคัดย่อ) ยังพบว่า วุฒิการศึกษา เจตคติต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน มีความสัมพันธ์กับความสามารถเชิงปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียน และประนอม เจริญชนม์ (2545 : บทคัดย่อ) พบว่า ความสามารถทางการวิจัย เจตคติต่อการทำวิจัย มีความสัมพันธ์กัน และพรเพ็ญ ปฏิสัมพันธ์ (2532 : 68) ยังพบว่า ความรับผิดชอบ ความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ส่งผลต่อการทำวิจัยของอาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ นอกจากนี้ คักดิ์ชัย นิรัญทวี (2532 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการทำงานของครูสังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า ครูที่มีความเชื่ออำนาจในตนสูง เป็นครูที่มีพฤติกรรมการทำงานในระดับสูง

จากที่กล่าวข้างต้นจะเห็นว่ามียปัจจัยหลายประการที่ส่งผลต่อการทำวิจัย ทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัย คือ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน การเข้ารับการอบรม ขนาดของโรงเรียน ความเชื่ออำนาจในตน ความรับผิดชอบ แรงจูงใจด้านความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน และวัฒนธรรมโรงเรียนว่ามีความสัมพันธ์กับความสามารถ เจตคติ และพฤติกรรมในการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครหรือไม่ และมีด้านใดบ้างที่ส่งผลต่อความสามารถด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน เจตคติต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน และพฤติกรรมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายสำคัญเพื่อศึกษาปัจจัยบางประการที่ส่งผลต่อความสามารถ เจตคติ และพฤติกรรมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยมีจุดมุ่งหมายเฉพาะดังนี้

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับความสามารถ เจตคติ และพฤติกรรมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาคำแนะนำนักความสำคัญของปัจจัยแต่ละด้านที่ส่งผลต่อความสามารถ เจตคติ และพฤติกรรมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร
3. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถ เจตคติ และพฤติกรรมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ที่มี ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน การเข้ารับการอบรม และขนาดโรงเรียนแตกต่างกัน

ความสำคัญของการวิจัย

ผลการศึกษาครั้งนี้ เป็นข้อมูลในการหาแนวทางสำหรับหน่วยงานและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ในการวางแผนปรับปรุงพัฒนาการบริหารโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เพื่อให้บุคลากรในโรงเรียนปฏิบัติงานด้านการทำวิจัยในชั้นเรียนได้อย่างมีคุณภาพ มีความสามารถด้านการทำวิจัยในชั้นเรียนมาก มีเจตคติที่ดีต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน และมีพฤติกรรมการทำวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับสูง ซึ่งจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้มี

ประสิทธิภาพยิ่งขึ้นในโรงเรียน และนำไปใช้ปรับปรุงและส่งเสริมให้ครูพัฒนาตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นข้าราชการครูสังกัดกรุงเทพมหานคร ที่ทำวิจัยในชั้นเรียน และมีรายงานการวิจัยจัดเก็บอยู่ที่สำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร ระหว่างปีการศึกษา 2544-2545 จำนวน 839 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นข้าราชการครูสังกัดกรุงเทพมหานคร ที่ทำวิจัยในชั้นเรียน และมีรายงานการวิจัยจัดเก็บอยู่ที่สำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร ระหว่างปีการศึกษา 2544 - 2545 จำนวน 393 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่

1.1 ระดับการศึกษา จำแนกเป็น

1.1.1 ปริญญาตรี

1.1.2 สูงกว่าปริญญาตรี

1.2 ประสบการณ์การทำงาน จำแนกเป็น

1.2.1 ประสบการณ์การทำงาน 1 – 10 ปี

1.2.2 ประสบการณ์การทำงาน 11 – 20 ปี

1.2.3 ประสบการณ์การทำงานมากกว่า 20 ปี

1.3 การเข้ารับการอบรม

1.3.1 เข้ารับการอบรม 1 – 2 ครั้ง

1.3.2 เข้ารับการอบรมมากกว่า 2 ครั้ง

1.4 ขนาดของโรงเรียน

1.4.1 โรงเรียนขนาดเล็ก

1.4.2 โรงเรียนขนาดกลาง

1.4.3 โรงเรียนขนาดใหญ่

- 1.5 ความเชื่ออำนาจในตน
- 1.6 ความรับผิดชอบ
- 1.7 แรงจูงใจด้านความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน
- 1.8 วัฒนธรรมโรงเรียน
2. ตัวแปรตาม ได้แก่ การทำวิจัยในชั้นเรียนของครู แบ่งเป็น 3 ด้าน ดังนี้
 - 2.1 ความสามารถด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน
 - 2.2 เจตคติต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน
 - 2.3 พฤติกรรมการทำวิจัยในชั้นเรียน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **การทำวิจัยในชั้นเรียน** หมายถึง กระบวนการที่ครูศึกษาค้นคว้าเพื่อแก้ไขปัญหาหรือเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนที่เกิดขึ้นจากการจัดการเรียนการสอน เริ่มจากการสำรวจปัญหาและการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน โดยการสร้างและพัฒนานวัตกรรม การจัดการเรียนการสอน และทำการทดลองกับนักเรียนในความรับผิดชอบของครูทั้งกระบวนการวิจัยได้นำมาปรับปรุงการปฏิบัติการสอนในชั้นเรียนของครู ซึ่งส่งผลให้ครูมีทักษะ มีความสามารถในการจัดกิจกรรมนักเรียน มีความรู้ความสามารถในการวิเคราะห์ปัญหาจนหาทาง แก้ไขได้สำเร็จทำให้เป็นคนมีความเชื่อมั่นและภาคภูมิใจในอาชีพครู เป็นการวิจัยที่ต้องทำในระยะเวลาสั้น นำผลไปใช้ได้ทันที

2. **ความสามารถด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน** หมายถึง ความรู้ ความเข้าใจ ความเชี่ยวชาญ ตลอดจนการมีทักษะในเรื่องต่างๆ ของครูผู้สอนเกี่ยวกับวิธีการและกระบวนการทำวิจัยในชั้นเรียน ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการศึกษา การระบุและกำหนดประเด็นปัญหาเพื่อกำหนดหัวข้อการวิจัย การตั้งจุดมุ่งหมายของการวิจัย ประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง สถิติและการวิเคราะห์ การเขียนรายงานการวิจัย

3. **เจตคติต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน** หมายถึง ความรู้สึกนึกคิด ความคิดเห็นของบุคคลซึ่งเกิดจากการเรียนรู้หรือประสบการณ์ในการทำวิจัยในชั้นเรียนซึ่งอาจจะเป็นไปในทางสนับสนุนหรือเห็นด้วยหรือคัดค้านไม่เห็นด้วย

4. **พฤติกรรมการทำวิจัยในชั้นเรียน** หมายถึง การกระทำ การแสดงออกหรือมีแนวโน้มในการกระทำของครูเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียน ซึ่งวัดได้โดยใช้แบบสอบถามวัดพฤติกรรมการทำวิจัยในชั้นเรียนตามการรับรู้ของครู

5. **ปัจจัยบางประการ** หมายถึง ตัวแปรที่ส่งผลกับความสามารถ เจตคติ และพฤติกรรมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย

- 5.1 ระดับการศึกษา หมายถึง วุฒิการศึกษาสูงสุดของครู
- 5.2 ประสบการณ์การทำงาน หมายถึง จำนวนปีในการปฏิบัติงานในตำแหน่งครูผู้สอน (เกินกว่า 6 เดือน ให้นับเป็น 1 ปี)

5.3 การเข้ารับการอบรม หมายถึง การเข้าร่วมกิจกรรมการฝึกอบรม การประชุมเชิงปฏิบัติการ การสัมมนา หรือกิจกรรมปะทะสังสรรค์ทางวิชาการเกี่ยวกับการทำวิจัยและการทำวิจัยในชั้นเรียน

5.4 ขนาดโรงเรียน หมายถึง ขนาดของโรงเรียนที่นักเรียนกำลังศึกษาอยู่ตามเกณฑ์การแบ่งขนาดโรงเรียนของสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร แบ่งเป็น 3 ขนาด คือ

5.5.1 โรงเรียนขนาดเล็ก คือ โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนต่ำกว่า 400 คน

5.5.2 โรงเรียนขนาดกลาง คือ โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียน 401 – 800 คน

5.5.3 โรงเรียนขนาดใหญ่ คือ โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียน 800 คนขึ้นไป

5.5 ความเชื่ออำนาจในตน หมายถึง ความเชื่อของครูที่ว่าสิ่งที่เกิดขึ้นกับตนหรือสิ่งที่ตนได้รับทั้งความสำเร็จและความล้มเหลว เกิดจากการกระทำหรือความสามารถของตนเอง และตนสามารถควบคุมให้เป็นไปตามที่ต้องการได้

5.6 ความรับผิดชอบ หมายถึง การได้รับมอบหมายให้ทำงานตามหน้าที่ โดยที่ได้รับ ความไว้วางใจให้ดำเนินการอย่างอิสระ ไม่มีการตรวจสอบหรือควบคุมอย่างใกล้ชิด ทำให้มีโอกาสตัดสินใจแก้ปัญหาด้วยตนเองอย่างเต็มที่ และทำงานให้ดีที่สุดตามความสามารถของตน

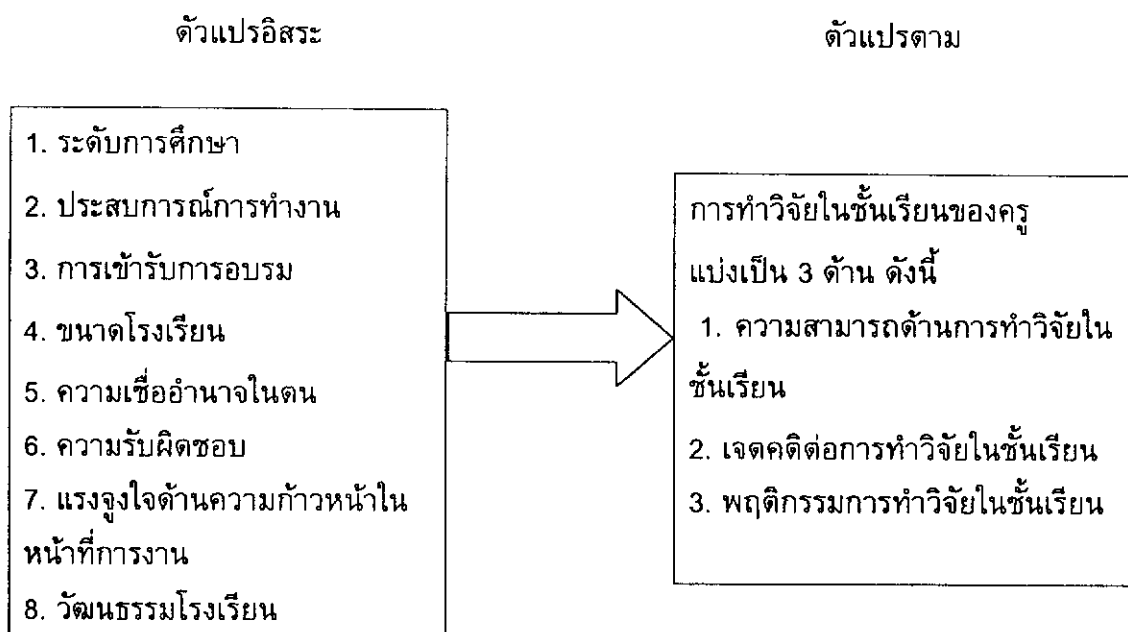
5.7 แรงจูงใจด้านความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน หมายถึง ลักษณะการเปลี่ยนแปลง ในเรื่องตำแหน่ง เงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง หรือการได้รับการส่งเสริมสนับสนุนให้มีความรู้ ความสามารถในด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน ในทางที่สูงขึ้น ซึ่งไปกระตุ้นหรือโน้มน้าวให้ครูเกิดความรู้สึกอยากทำวิจัยในชั้นเรียนให้สำเร็จ

5.8 วัฒนธรรมโรงเรียน หมายถึง แนวคิด แบบแผน การประพฤติปฏิบัติ ค่านิยม ความเชื่อในการปฏิบัติงานของบุคลากรในโรงเรียน ซึ่งประกอบด้วยพฤติกรรมบ่งชี้ 10 ประการได้แก่ 1. ความมุ่งประสงค์ของโรงเรียน 2. การมอบอำนาจ 3. การตัดสินใจ 4. ความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของโรงเรียน 5. ความไว้วางใจ 6. ความมีคุณภาพ 7. การยอมรับ 8. ความเอื้ออาทร 9. ความซื่อสัตย์สุจริต 10. ความหลากหลายของบุคลากร

6. ผู้เชี่ยวชาญ หมายถึง บุคคลหรือนักวิชาการที่มีวุฒิการศึกษาตั้งแต่ปริญญาโททางด้านการวัดผลการศึกษาหรือทางด้านจิตวิทยา จำนวน 5 ท่าน เป็นผู้พิจารณาความสอดคล้องของ ข้อคำถามกับตัวแปรหรือคุณลักษณะที่นิยามไว้

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการที่ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย ดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานของการวิจัย

1. ปัจจัยบางประการมีความสัมพันธ์กับความสามารถ เจตคติ และพฤติกรรมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร
2. ปัจจัยอย่างน้อย 1 ด้านที่ส่งผลต่อความสามารถ เจตคติ และพฤติกรรมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร
3. ครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครที่มี ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน การเข้ารับการอบรมแตกต่างกัน และอยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน มีความสามารถ เจตคติ และพฤติกรรมการทำวิจัยในชั้นเรียนแตกต่างกัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และได้นำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยในชั้นเรียน
 - 1.1 ความหมายของการวิจัยในชั้นเรียน
 - 1.2 ความสำคัญของการทำวิจัยในชั้นเรียน
 - 1.3 รูปแบบและลักษณะของการทำวิจัยในชั้นเรียน
 - 1.4 กระบวนการและขั้นตอนการทำวิจัยในชั้นเรียน
 - 1.5 ประโยชน์และข้อจำกัดของการทำวิจัยในชั้นเรียน
 - 1.6 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความสามารถ เจตคติ พฤติกรรม
2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยบางประการที่ส่งผลต่อความสามารถ เจตคติ และพฤติกรรมการทำวิจัยในชั้นเรียน
 - 2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความเชื่ออำนาจในตน
 - 2.2 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความรับผิดชอบ
 - 2.3 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจด้านความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน
 - 2.4 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมโรงเรียน
3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบตัวแปรตามหลายตัว
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 4.1 งานวิจัยในต่างประเทศ
 - 4.2 งานวิจัยภายในประเทศ

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยในชั้นเรียน

1.1 ความหมายของการวิจัยในชั้นเรียน

การวิจัยในชั้นเรียนถือว่าเป็นจุดเริ่มต้นของการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรม ในการปฏิบัติการสอนของครู การวิจัยในชั้นเรียนจะมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา หรือพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบ

คำที่ใช้ในการวิจัยในชั้นเรียนมีหลายคำ เช่น การวิจัยปฏิบัติการ (Action research) การวิจัยในชั้นเรียน (Classroom research) การวิจัยของครู (Teacher research) และการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน (Classroom Action research - CAR) เป็นต้น การวิจัยดังกล่าวนี้เป็นการวิจัยที่ทำโดยครูทั้งสิ้น

นักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของการวิจัยในชั้นเรียนไว้ดังนี้

เอลเลียต (Elliott. 1991 : 49) ได้ให้ความหมายของการวิจัยในชั้นเรียน หรือวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action research) ว่าเป็นการวิจัยประยุกต์ประเภทหนึ่งที่มีจุดมุ่งหมายอยู่ที่การปรับปรุงการเรียนการสอนของครู ไม่เน้นการอ้างอิงผลการวิจัยไปยังประชากรใด

วิรัช วรรณรัตน์ (2537 : 44) ได้ให้ความหมายของการวิจัยในชั้นเรียนว่า การวิจัยในชั้นเรียนเป็นการศึกษาค้นคว้าที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนในห้องเรียน เพื่อพัฒนาปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอนทั้งในส่วนหลักสูตร วิธีการสอน การจัดกิจกรรม สื่อ แบบฝึก รวมทั้งการวัดและประเมินผล

อุทุมพร จามรมาน (2537 : 16) ให้ความหมายว่า การวิจัยในชั้นเรียน คือ การวิจัยที่ทำโดยครู ของครู เพื่อครู และสำหรับครู เป็นการวิจัยที่ครูผู้ซึ่งต้องตั้งปัญหาในการเรียนการสอนออกมา และครูผู้ซึ่งต้องแสวงหาข้อมูลเพื่อมาแก้ปัญหาดังกล่าว ด้วยกระบวนการที่เชื่อถือได้ ผลการวิจัย คือ คำตอบที่ตัวครูเองจะเป็นผู้นำไปใช้แก้ปัญหาของตน

ทิตนา แคมมณี (2540 : 5) ได้ให้ความหมายของการวิจัยในชั้นเรียนว่าเป็นการวิจัยที่ทำในบริบทของชั้นเรียนและมุ่งนำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนของครูเอง เป็นการนำกระบวนการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาครูให้ไปสู่ความเป็นเลิศและมีความอิสระทางวิชาการ

สุวัฒนา สุวรรณเขตนิยม (2540 : 27) กล่าวว่า การวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง กระบวนการที่จะหาความจริงเกี่ยวกับการพัฒนาการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้นักเรียนในบริบทของชั้นเรียน โดยครูเป็นผู้วิจัยและใช้ผลงานวิจัย

ทัศนาศร แสงศักดิ์ (2543 : 74) ให้ความหมายของการวิจัยในชั้นเรียนว่าการวิจัยในชั้นเรียนคือการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ใหม่ๆ เพื่อนำมาใช้ในการแก้ปัญหาการเรียนการสอนในชั้นเรียน หรือเป็นความต้องการที่จะเปลี่ยนแปลงพัฒนา กิจกรรมการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้น ซึ่งความรู้ใหม่ๆ ในที่นี้เรียกว่านวัตกรรมทางการศึกษา

ขจิต ฝอยทอง (2543 : 36) กล่าวว่า การวิจัยในชั้นเรียนคือ การวิจัยที่ครูผู้สอนในวิชานั้นๆ ทำขึ้นเพื่อแก้ปัญหาในชั้นเรียนของตน มีการวางแผนอย่างเป็นระบบและนำผลการวิจัยไปพัฒนาการเรียนการสอนของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ชัยพจน์ รักราม (2544 : 21-25) กล่าวว่า การวิจัยในชั้นเรียนเป็นการศึกษาค้นคว้าที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนในห้องเรียน เพื่อการพัฒนาปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน ทั้งในส่วนหลักสูตร วิธีสอน การจัดกิจกรรม สื่อ แบบฝึก รวมทั้งการวัดและประเมินผล เพื่อประโยชน์ต่อการพัฒนาประสิทธิภาพการสอนและคุณภาพการเรียน

ประกอบ มณีโรจน์ (2544 : 4) ให้ความหมายไว้ว่า การวิจัยในชั้นเรียน คือ กระบวนการแสวงหาความรู้ ความจริง ด้วยวิธีการที่เชื่อถือได้ในเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน เพื่อนำไปสู่การแก้ปัญหา และพัฒนาความสามารถของผู้เรียนอย่างเป็นระบบ

สุวิมล ว่องวานิช (2544 : 11) ให้ความหมายไว้ว่า การวิจัยในชั้นเรียน คือ การวิจัยที่ทำโดยครูผู้สอนในห้องเรียน เพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในห้องเรียน และนำผลมาใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอนเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับนักเรียน เป็นการวิจัยที่ต้องทำอย่างรวดเร็ว นำผลไป

ใช้ได้ทันที และสะท้อนข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติงานต่างๆ ของตนเองให้ทั้งตนเองและกลุ่มเพื่อนร่วมงานในโรงเรียนได้มีโอกาสอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในแนวทางที่ได้ปฏิบัติ และผลที่เกิดขึ้นเพิ่มการพัฒนาการเรียนการสอนต่อไป

วรรณวิไล พันธุ์สีดา (2544 : 6) ได้ให้ความหมายพอสรุปได้ว่า การวิจัยในชั้นเรียน คือ กระบวนการที่ครูศึกษาค้นคว้าเพื่อแก้ไขปัญหา และพัฒนาการเรียนการสอนที่ตนรับผิดชอบ ดังนั้น การวิจัยในชั้นเรียนคือ การสำรวจปัญหาและการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน โดยการสร้างและพัฒนาวัตกรรมการจัดการเรียนการสอน และทำการทดลองกับนักเรียนในความรับผิดชอบของครู ทั้งกระบวนการวิจัยได้นำมาปรับปรุงการปฏิบัติการสอนในชั้นเรียนของครู ซึ่งส่งผลให้ครูมีทักษะ มีความสามารถในการจัดกิจกรรมนักเรียน มีความรู้ความสามารถในการวิเคราะห์ปัญหาจนหาทางแก้ไขได้สำเร็จทำให้เป็นคนมีความเชื่อมั่นและภาคภูมิใจในอาชีพครู

ประวิต เอรารวรรณ์ (2545 : 3) ได้เสนอเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน พอสรุปได้ว่า เป็น การศึกษาค้นคว้าของครู ซึ่งจัดว่าเป็นผู้ปฏิบัติงานในชั้นเรียนเพื่อแก้ปัญหา (Problem solving) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนหรือพฤติกรรมของนักเรียน และคิดวิเคราะห์เพื่อพัฒนาวัตกรรมการเรียนการสอน

ไพจิตร สดวกการ (2545 : 4) ได้ให้ความหมายของการวิจัยในชั้นเรียนว่า การวิจัยในชั้นเรียนเป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนที่ครูรับผิดชอบอย่างเป็นระบบ เพื่อสืบค้นให้ได้สาเหตุของปัญหา แล้วหาวิธีแก้ไขหรือพัฒนาที่เชื่อถือได้ เช่น การสังเกต จดบันทึก และวิเคราะห์ หรือสังเคราะห์ เพื่อนำไปสู่การแก้ปัญหาหรือพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนของครู และพัฒนาการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ เพื่อส่งเสริมผู้เรียนให้ได้รับการพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ

สรุปได้ว่า การทำวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง กระบวนการที่ครูศึกษาค้นคว้าเพื่อแก้ไขปัญหาหรือเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนที่เกิดขึ้นจากการจัดการเรียนการสอน เริ่มจากการสำรวจปัญหาและการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน โดยการสร้างและพัฒนาวัตกรรมการจัดการเรียนการสอน และทำการทดลองกับนักเรียนในความรับผิดชอบของครูทั้งกระบวนการวิจัยได้นำมาปรับปรุงการปฏิบัติการสอนในชั้นเรียนของครู ซึ่งส่งผลให้ครูมีทักษะ มีความสามารถในการจัดกิจกรรมนักเรียน มีความรู้ความสามารถในการวิเคราะห์ปัญหาจนหาทางแก้ไขได้สำเร็จทำให้เป็นคนมีความเชื่อมั่นและภาคภูมิใจในอาชีพครู เป็นการวิจัยที่ต้องทำในระยะเวลาสั้นนำไปใช้ได้ทันที

1.2 ความสำคัญของการทำวิจัยในชั้นเรียน

ได้มีนักการศึกษาที่ได้กล่าวถึงความสำคัญของการทำวิจัยในชั้นเรียน ไว้หลายท่าน ดังนี้

สุวัฒนา สุวรรณเขตนิยม (2540 : 28-30) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการทำวิจัยในชั้นเรียนว่าจะเป็นการช่วยให้ครูมีวิถีชีวิตของการทำงานของครูอย่างเป็นระบบ เห็นภาพของงานตลอดแนว และสามารถใช้กระบวนการวิจัยในการพัฒนากระบวนการเรียนการสอน กำกับและ

พัฒนาการปฏิบัติงานของตนเองได้อย่างดี ผลของการทำวิจัยในชั้นเรียนจะช่วยให้ครูได้ตัวบ่งชี้ที่เป็นรูปธรรมของผลสำเร็จในการปฏิบัติงานของครู ซึ่งเป็นที่คาดหวังว่าเมื่อครูผู้สอนได้ทำการวิจัยในชั้นเรียนควบคู่กับการปฏิบัติงานสอนอย่างเหมาะสมแล้ว จะก่อให้เกิดผลดีต่อวงการศึกษาอย่างน้อย 3 ประการ คือ

1. นักเรียนจะมีการเรียนรู้ที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
2. วงวิชาการศึกษามีข้อความรู้ และ/หรือ นวัตกรรมทางการจัดการเรียนการสอนที่เป็นจริงเกิดมากขึ้นจะเป็นประโยชน์ต่อครูและเพื่อนครูในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน
3. วิถีชีวิตของครู หรือวัฒนธรรมในการทำงานของครู จะพัฒนาไปสู่ความเป็นครูมืออาชีพ (Professional Teacher) มากยิ่งขึ้น

กรมวิชาการ (2542 : 3) ได้ให้ความสำคัญของการทำวิจัยในชั้นเรียนว่าเกิดจากแนวคิดพื้นฐาน คือ การบูรณาการวิธีการปฏิบัติงานกับการพัฒนาองค์ความรู้ที่เกิดจากการปฏิบัติโดยมีความสำคัญ ดังนี้

1. เป็นการพัฒนาหลักสูตร และการปรับปรุงวิธีการปฏิบัติตนเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนด้วยการวิจัย
2. เป็นการพัฒนาวิชาชีพของครู
3. เป็นการแสดงความก้าวหน้าทางวิชาชีพครู ด้วยการเผยแพร่ความรู้ที่ได้จากการปฏิบัติ
4. เป็นการส่งเสริม สนับสนุนความก้าวหน้าของการวิจัยทางการศึกษา

ทัศนาศาสตร์ (2543 : 72) กล่าวว่ามนุษย์จะศึกษาและพัฒนาเทคโนโลยีใหม่ๆ ต้องอาศัยพื้นฐานของการศึกษา ค้นคว้า วิจัยและทดลอง โดยเฉพาะการพัฒนาคุณภาพการศึกษานั้น การวิจัยในชั้นเรียนมีความสำคัญอย่างยิ่งเพราะสามารถนำมาใช้แก้ปัญหาและพัฒนากระบวนการเรียนการสอนในห้องเรียนได้อย่างดีดังนั้นครูจึงมีบทบาทเพิ่มขึ้นจากการเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้มาเป็นนักวิจัยอีกบทบาทหนึ่ง ซึ่งการเป็นนักวิจัยในที่นี้คือวิจัยเกี่ยวกับวิธีการเรียนการสอนเกี่ยวกับครู นักเรียน ผู้ปกครองและสิ่งแวดล้อมอยู่รอบๆตัวนักเรียนนั่นเองโดยหวังผลเพื่อนำมาพัฒนาส่งเสริมและแก้ปัญหาให้เด็กมีพัฒนาการและมีกระบวนการเรียนรู้ที่ดีขึ้น จึงเห็นได้ว่าครูมีความจำเป็นที่จะต้องเพิ่มบทบาทเป็นนักวิจัย เพื่อศึกษาข้อมูลมาเป็นกิจกรรมเสริมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นโดยไม่จำกัดว่าจะต้องเป็นครูผู้สอนในระดับใด สามารถทำการวิจัยได้ตั้งแต่ชั้นอนุบาลจนถึงอุดมศึกษาจึงปฏิเสธไม่ได้ว่าการศึกษาระดับต้นๆไม่จำเป็นต้องมีการวิจัยก็ได้เพราะนั่นเป็นความคิดที่ผิดงานวิจัยในชั้นเรียนจะยากง่ายซับซ้อนอย่างไรขึ้นอยู่กับระดับของผู้เรียน ขึ้นอยู่กับปัญหาและสภาพแวดล้อมดังนั้นจึงทำการวิจัยได้ทุกระดับการศึกษา

คุรุรักษ์ ภิรมย์รักษ์ (2544 : 5) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการวิจัยในชั้นเรียน ไว้ดังนี้

1. เป็นเครื่องมือสำคัญของครูในการพัฒนาวิถีชีวิตความเป็นครู ไปสู่ความเป็นครูมืออาชีพ เพราะการทำวิจัยในชั้นเรียนจะช่วยให้ครูเป็นนักแสวงหาความรู้และวิธีการใหม่ๆ อยู่เสมอซึ่งจะช่วยให้ครูมีความรู้อย่างกว้างขวางและลุ่มลึก ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ สร้างสรรค์ และเป็นระบบ

2. เป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ทำให้งานของครูมีลักษณะเป็นพลวัต มีการเปลี่ยนแปลงเคลื่อนไหวก้าวไปข้างหน้าไม่หยุดนิ่งอยู่กับที่ เกิดนวัตกรรมที่ทันสมัยนำมาใช้ในการแก้ปัญหาการเรียนการสอนได้ทันทั่วถึง

3. เป็นเครื่องมือสำคัญที่จรรโลงวิชาชีพครูให้มีความเข้มแข็ง เพราะผลจากการวิจัยในชั้นเรียน จะเป็นตัวบ่งชี้ถึงความสำเร็จในการทำงานของครูได้อย่างเป็นรูปธรรม นั่นก็คือ การเปลี่ยนแปลงไปในทางที่พึงประสงค์ของผู้เรียนตามที่ครูต้องการและเป็นไปตามความคาดหวังของสังคม ทั้งตัวครูและนักเรียน

ประกอบ มณีโรจน์ (2544 : 2) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการวิจัยในชั้นเรียน ไว้ดังนี้

1. ช่วยให้ครูได้พัฒนาวิธีการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพ
2. ช่วยให้นักเรียนได้เรียนรู้อย่างมีคุณภาพสูงขึ้น
3. ช่วยให้งานวิชาการของการเรียนรู้ก้าวหน้า มีนวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้เพิ่มขึ้น

ส่งผลต่อเนื่องต่อการจัดการเรียนรู้

4. ช่วยให้งานวิชาชีพครูเป็นวิชาชีพชั้นสูงมากขึ้น เป็นที่ยอมรับของสังคมทั่วไป
5. ช่วยพัฒนาตัวครูและวิชาชีพครูไปพร้อมๆ กัน

พิมพันธ์ เดชะคุปต์และคณะ (2544 : 10) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการวิจัยในชั้นเรียน ไว้ดังนี้

1. เป็นการพัฒนาหลักสูตรและการปรับปรุงวิธีการปฏิบัติงานเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ด้วยการวิจัย
2. เป็นการพัฒนาวิชาชีพครู
3. เป็นการแสวงหาความก้าวหน้าทางวิชาชีพครู ด้วยการเผยแพร่ความรู้ที่ได้จากการปฏิบัติ
4. เป็นการส่งเสริมสนับสนุนความก้าวหน้าของการวิจัยทางการศึกษา

กองวิจัยทางการศึกษา (2545 : 1) กล่าวว่าในการจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขนั้นผู้สอนจะต้องคำนึงถึงมาตรฐานคุณภาพการจัดการเรียนรู้อยู่เสมอว่าผู้เรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้ตรงตามเป้าหมายที่ต้องการหรือไม่มีปัญหาหรืออุปสรรคใดบ้างควรมีการแก้ไขกิจกรรมการเรียนรู้ใดให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้นได้บ้างกระบวนการที่ว่าเป็นการนำการวิจัยเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับข้อสรุปในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่เน้นการทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อยู่ที่กำหนดให้เป็นภารกิจของผู้สอน 3 ประการที่ต้องบูรณาการเข้าด้วยกันคือ

1. จัดกระบวนการเรียนการสอนและใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ตามมาตรา 24 (5)

2. ทำวิจัยเพื่อจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียน ในทุกระดับ การศึกษา ตามมาตรา 30

3. นำผลการวิจัยมาใช้ในการปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอน ตามมาตรา 30

ไพจิตร สดวกการ (2545 : 4-5) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการวิจัยในชั้นเรียนไว้ว่า เป็นการแก้ปัญหาหรือการพัฒนาผู้เรียนในชั้นเรียนด้วยกระบวนการวิจัยที่ครูผู้สอนเป็นผู้ปฏิบัติ เป็นสิ่งที่จะให้ผลดีแก่ผู้เรียนมากกว่าการที่ครูแก้ปัญหาในชั้นเรียนของตนตามผลการวิจัยของผู้อื่น เนื่องจากครูผู้สอนเป็นผู้ที่ใกล้ชิดกับผู้เรียนมากที่สุด ครูจึงย่อมรู้ธรรมชาติ ภูมิหลังและสภาพแวดล้อมของนักเรียนของตนดีกว่าผู้อื่น แต่ครูก็ต้องพยายามศึกษาค้นคว้าหาแนวทางการแก้ปัญหาการเรียนการสอนที่ผู้อื่นทำวิจัยไว้ เพื่อนำมาเป็นฐานความคิดในการปรับนำไปใช้ให้เหมาะสมกับผู้เรียนของตนและจะได้รู้ถึงข้อควรระวังที่ผู้วิจัยคนก่อนได้นำเสนอไว้ เพื่อป้องกันความผิดพลาดซ้ำรอยเดิม รวมทั้งควรปรึกษาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้รู้ ผู้มีประสบการณ์ภายในโรงเรียน หรือบุคคลภายนอกเพื่อปรับแนวคิดและประสบการณ์เหล่านั้น มาใช้เป็นแนวทางที่นำมาใช้แก้ปัญหาในชั้นเรียนของตนได้อย่างมั่นใจต่อไป

จากแนวคิดดังกล่าว สรุปได้ว่า การวิจัยมีความสำคัญและจำเป็นในการพัฒนาการเรียนรู้อยู่ เพราะการวิจัยเป็นบทบาทเสริมของครูในฐานะนักวิจัยเชิงปฏิบัติการในระดับชั้นเรียน ในกรณีที่ผู้สอนพบว่ากระบวนการพัฒนาการเรียนการสอนที่กำลังดำเนินการอยู่มีปัญหา หรือมีความจำเป็นต้องพัฒนาอย่างเร่งด่วน ผลการวิจัยเป็นคำตอบหรือแนวทางในการแก้ปัญหาหรือปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพทั้งด้านกระบวนการบริหารจัดการ กระบวนการเรียนการสอน และด้านผลผลิตคือผู้เรียนให้ได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพของแต่ละบุคคล

1.3 รูปแบบและลักษณะของการทำวิจัยในชั้นเรียน

รูปแบบของการวิจัยในชั้นเรียน

สำหรับรูปแบบการวิจัยที่เหมาะสมกับการวิจัยในชั้นเรียนนั้น วัลลภ กันทรพย (2539 : 20-24) ได้จำแนกรูปแบบการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน 5 รูปแบบ คือ

1. การวิจัยเชิงสำรวจ เป็นการศึกษาลักษณะความเป็นจริงตามสภาพในเรื่องต่างๆ เพื่อมุ่งรวบรวมข้อมูลและรายงานลักษณะที่มีอยู่ในสภาพการณ์นั้นๆ เช่น สำรวจทัศนคติของนักเรียน สำรวจอาชีพผู้ปกครอง สำรวจโรงเรียน สำรวจชุมชนและปัญหาการเรียนการสอน

2. การวิจัยหาความสัมพันธ์ เป็นการวิจัยที่มุ่งศึกษาหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตั้งแต่สองตัวขึ้นไปว่ามีความสัมพันธ์กันหรือไม่ เช่น อาชีพผู้ปกครองกับผลการเรียน สุขภาพนักเรียนกับผลการเรียน วิธีสอนของครูกับผลการเรียน เป็นต้น

3. การวิจัยเปรียบเทียบ เป็นการศึกษาค้นคว้าเพื่อเปรียบเทียบระหว่างตัวแปรตั้งแต่สองตัวขึ้นไปว่ามีความแตกต่างกันหรือไม่ เช่น การศึกษาเปรียบเทียบนักเรียนที่เรียนโดยใช้ชุดพัฒนาการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษว่ามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนว่าแตกต่างกันหรือไม่

4. การวิจัยแบบทดลองเชิงเหตุผล เป็นการศึกษาความเป็นเหตุ-ผล โดยมีการจัดสภาพการณ์และควบคุมตัวแปรต่างๆ โดยกำหนดกลุ่มทดลอง กลุ่มควบคุม ผู้วิจัยสามารถกำหนดค่าต่างๆ ของตัวแปรอิสระได้ตามต้องการ แล้วศึกษาผลที่เกิดขึ้นกับตัวแปรตาม

5. การวิจัยเชิงทดลองและพัฒนา เป็นการศึกษาถึงผลการพัฒนานวัตกรรมหรือสิ่งหนึ่งสิ่งใดขึ้นมาโดยไม่มีกลุ่มเปรียบเทียบ เป็นการศึกษาที่ใช้เด็กกลุ่มเดียว ไม่ต้องการเปรียบเทียบ แต่คิดวิธีสอนแบบใหม่มาแล้วพัฒนาวิธีสอนแบบใหม่เลย และสอนเสร็จแล้วสำรวจดูความรู้ และเข้าใจของนักเรียน ดูปัญหาต่างๆ ในการสอนแล้วเอามาปรับปรุงใหม่แล้วสอนนักเรียนกลุ่มเดิมในบทเรียนต่อไป ประยุกต์ไปเรื่อยๆ

ลักษณะของการวิจัยในชั้นเรียน

เมื่อพิจารณาลักษณะของการวิจัยในชั้นเรียนตามความหมายของการวิจัยในชั้นเรียนที่ได้กล่าวไว้แล้วนั้น จะเห็นว่าเป็นการวิจัยที่มุ่งศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับวิธีการเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ซึ่งมีนักการศึกษาได้กล่าวถึงลักษณะของการวิจัยในชั้นเรียน ไว้ดังนี้

อุทุมพร จามรมาน (2537 : 6-11) กล่าวถึงลักษณะของการวิจัยในชั้นเรียนว่าการวิจัยในชั้นเรียนของครูจะมุ่งที่ห้องเรียนและโรงเรียน โดยครูเป็นผู้เก็บรวบรวมข้อมูลอย่างเป็นระบบ การวิจัยของครูนอกจากมุ่งปรับปรุงการจัดประสบการณ์เรียนรู้ ให้กับนักเรียนแล้วยังต้องการให้เกิด “การปฏิบัติ” (Action) ที่เกี่ยวกับโรงเรียนและห้องเรียนซึ่งผลของการปฏิบัติดังกล่าวอาจขยายกว้างไปยังห้องเรียนอื่น โรงเรียนอื่น ได้อีกด้วย

ผ่องพรรณ ตรัยมงคลกุล (2544 : 34-36) กล่าวว่า การวิจัยในชั้นเรียน โดยมากควรเน้นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ ซึ่งอาจจะเป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการเต็มรูปหรือเฉพาะส่วนก็ตาม นักวิจัยทางการศึกษา เห็นสอดคล้องกันว่า วิธีวิจัยในชั้นเรียนเน้นการวิจัยที่มีเฉพาะเจาะจงและมีลักษณะพิจารณาตามประเด็นต่างๆ ดังนี้

1. จุดเริ่มต้นการวิจัย การวิจัยในชั้นเรียนมีจุดกำเนิดจากสภาพปัญหา หรือข้อขัดข้องในการเรียนการสอนที่ครูพบ ครูต้องปรับปรุงหรือแก้ปัญหานั้นๆ ด้วยวิธีการวิจัย ปัญหาวิจัยจึงเริ่มจากความคิดของครูมากกว่าความคิดของผู้อื่นหรือจากหลักการทฤษฎีโดยตรง

2. ขอบเขตของการวิจัย โดยขอบเขตของการวิจัยในชั้นเรียนจะแคบและเฉพาะเจาะจงในประเด็นต่อไปนี้

2.1 ปัญหาการวิจัย (Research Problem)

2.2 ประชากร มุ่งเน้นศึกษาเกี่ยวกับผู้เรียน ผู้สอน กระบวนการเรียนการสอน ตลอดจนสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนหรือสภาวะการเรียนหนึ่งๆ (Classroom Context) การศึกษาอาจมุ่งที่นักเรียนเฉพาะราย ห้องหนึ่งหรือหลายห้องเรียน

2.3 การนำผลการวิจัยไปใช้ การวิจัยมุ่งผลเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนของครูในสภาพแวดล้อมที่ทำการวิจัยนั้นๆ โดยตรง

3. ครูผู้สอนเป็นศูนย์กลางกระบวนการวิจัยทั้งหมด ทั้งนี้อาจเป็นการวิจัยที่ดำเนินการโดยคณะครูร่วมกันวิจัย ซึ่งขึ้นอยู่กับขอบเขตการวิจัย

4. การวิจัยจะดำเนินการไปพร้อมๆ กับการเรียนการสอนปกติ

5. กระบวนการวิจัย มีการเชื่อมโยงระหว่างความคิดเชิงสะท้อน (Reflective Thinking) และการปฏิบัติ (Action) อย่างชัดเจน

6. วิธีการวิจัยมีความยืดหยุ่นปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับสภาพการเรียนการสอน

สุวิมล ว่องวานิช (2544 : 6-7) ได้เสนอว่า การวิจัยในชั้นเรียน ควรเน้นงานวิจัยที่มีลักษณะดังนี้

1. ควรเป็นงานวิจัยขนาดเล็ก (Small Scale) มุ่งที่การแสวงหาคำตอบเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในห้องเรียน ซึ่งเป็นกระบวนการที่ไม่ใช้เวลาในการดำเนินงานนานเกินไป จนทำให้งานสอนได้รับผลกระทบ

2. ในแต่ละภาคเรียนหรือภาคการศึกษา ครูสามารถทำการศึกษาในประเด็นวิจัยหรือหัวข้อได้หลายประเด็น และสามารถดำเนินการที่ไม่ใช้เวลาในการดำเนินงานนานเกินไป จนทำให้งานสอนได้รับผลกระทบ

3. การวิจัยของครูเน้นการใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ (Science method) มาแสวงหาคำตอบ เพื่อให้ข้อค้นพบที่ได้มีความหนักแน่นเชื่อถือ และนำไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนของตนเองได้จริง

4. การทำวิจัยของครูต้องเกี่ยวข้องกับปัญหาวิจัยที่เกิดมาจากสภาพปัญหาที่เป็นจริงในขณะนั้น และครูไม่สามารถใช้วิธีการเดิมๆ แก้ปัญหาได้ จำเป็นต้องค้นหาวิธีการใหม่

5. กระบวนการวิจัยของครูต้องเป็นไปอย่างง่ายๆ สามารถใช้ข้อมูลที่มีอยู่ในห้องเรียนมาใช้ในการค้นหาคำตอบ

6. การวิจัยของครูไม่ใช่มุ่งสร้างผลงานทางวิชาการเพื่อตนเอง แต่เป็นงานที่ผู้เกี่ยวข้องกับการพัฒนาผู้เรียน คือ ครูทั้งโรงเรียนร่วมมือกันพัฒนาผู้เรียน

จากการศึกษารูปแบบและลักษณะของการวิจัยในชั้นเรียนดังกล่าว สรุปได้ว่า รูปแบบของการทำวิจัยในชั้นเรียน แบ่งได้เป็น การวิจัยเชิงสำรวจ การวิจัยหาความสัมพันธ์ การวิจัยเปรียบเทียบ การวิจัยแบบทดลองเชิงเหตุผล การวิจัยเชิงทดลองและพัฒนา และลักษณะของการวิจัยในชั้นเรียนที่กล่าวมา สรุปได้ว่า ควรมีลักษณะดังนี้

1. เป็นการวิจัยจากปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนที่เกี่ยวกับการเรียนการสอน

2. เป็นการวิจัยเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน

3. การวิจัยดำเนินไปพร้อมๆ กับการจัดการเรียนการสอน คือ สอนพร้อมกับทำการวิจัยไปด้วย แล้วนำผลการวิจัยมาใช้แก้ปัญหาและทำการเผยแพร่ให้เกิดประโยชน์ต่อผู้อื่น

1.4 กระบวนการและขั้นตอนการทำวิจัยในชั้นเรียน

ได้มีนักการศึกษาเสนอกระบวนการและขั้นตอนในการทำวิจัยในชั้นเรียนไว้ดังนี้

อุทุมพร จามรมาน (2537 : 40-49) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการทำวิจัยในชั้นเรียน มี 10 ขั้นตอน คือ

ขั้นตอนที่ 1 การระบุข้อสงสัย ข้อขัดข้อง ปัญหาที่เกิดจากนักเรียน กระบวนการเรียน ครู กระบวนการสอนในห้องเรียน นอกห้องเรียน

ขั้นตอนที่ 2 การระบุปัญหา ข้อสงสัยที่กระชั้น มีขนาดเล็กและสามารถทำได้

ขั้นตอนที่ 3 การแสวงหาคำตอบ ความช่วยเหลือ แหล่งความรู้ในเบื้องต้น

ขั้นตอนที่ 4 การกำหนดขั้นตอนการปฏิบัติ เมื่อได้แนวพื่อที่จะเห็นทางในการปฏิบัติแล้ว ครูระบุขั้นตอนการปฏิบัติว่าจะทำอะไร เมื่อไร อย่างไร กับใคร

ขั้นตอนที่ 5 การปฏิบัติ ครูดำเนินงานไปพร้อมกับงานประจำของตน เป็นการสร้างระบบภายในบทบาทหน้าที่ของตน (Built-in) เป็นการดำเนินงานที่แฝงอยู่ในบทบาท หน้าที่หลัก ซึ่งการปฏิบัตินี้ได้แก่ การสังเกตเพิ่ม การให้ความสนใจเพิ่ม การให้เวลาเพิ่มนอกเหนือจากงานประจำ การจดบันทึกเป็นระยะๆ จะช่วยให้ครูไม่ลืมสิ่งที่ทำไปแล้ว การจดบันทึกสิ่งที่อยากทำ ได้ทำ วิธีทำและผลทุกครั้งอย่างสั้นๆ จะช่วยให้ครูเขียนรายงานได้ชัดเจนและเป็นระบบ

ขั้นตอนที่ 6 การอ่านสิ่งที่บันทึกและสังเกตเพิ่มเติม ครูอ่านสิ่งที่บันทึกเป็นระยะๆ ถ้าสิ่งที่ทำไปแล้วและผลที่เกิดขึ้น แล้วหาวิธีทำต่อ เปรียบเทียบผลที่ได้ในอดีตกับผลที่เพิ่งได้ว่าเหมือนหรือต่างกัน วิธีใดให้ผลได้มากกว่า เขียนรายงานสรุปเป็นระยะๆ

ขั้นตอนที่ 7 การสรุปเป็นช่วง เมื่อดำเนินการไประยะหนึ่ง ครูประมวลผลว่าปัญหาที่สงสัยได้รับการแก้ไขหรือยัง ถ้าข้อสงสัยหรือปัญหาของเด็กคนที่หมดไป ข้อสงสัยหรือปัญหานี้ยังคงเกิดกับนักเรียนคนอื่นหรือไม่ ครูก็ขยายวงไปยังเด็กคนอื่นในปัญหาหรือข้อสงสัยเดิม

ขั้นตอนที่ 8 การสรุปผล เมื่อขยายวงไปยังเด็กคนอื่นจนครบถ้วน ครูสามารถเขียนสรุปผลตั้งแต่ขั้นที่ 1-7 ได้ ซึ่งเป็นรายงานการวิจัยของครู (Action Research)

ขั้นตอนที่ 9 การเริ่มต้นกับเรื่องใหม่ที่เกี่ยวข้อง เมื่อครูหมดข้อสงสัย และผลที่ได้ทำไปแล้วในประเด็นดังกล่าวได้ และถ้าครูมองเห็นปัญหาหรือประเด็นที่เกี่ยวข้องครูก็อาจเพิ่มประเด็นศึกษาต่อ ซึ่งจะเป็นการเพิ่มเรื่องที่ทำ

ขั้นตอนที่ 10 การสรุปองค์ความรู้ ถ้าครูทำขั้นที่ 9 ต่อไปเรื่อยๆ ยังประเด็นต่างๆ ที่เกี่ยวข้องที่เท่ากับครูขยายข้อสงสัย และได้รับคำตอบที่กว้างและลึกมากพอจนทำให้ครูสรุปองค์ความรู้ได้

วิรัช วรรณรัตน์ (2537 : 44-49) ได้กล่าวถึงขั้นตอนในการวิจัยในชั้นเรียนว่าประกอบด้วย 5 ขั้นตอน คือ

1. กำหนดปัญหา วิเคราะห์ประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้นในห้องเรียน ค้นหาสาเหตุของประเด็นปัญหาหรือเรื่องที่จะทำการศึกษาค้นคว้า

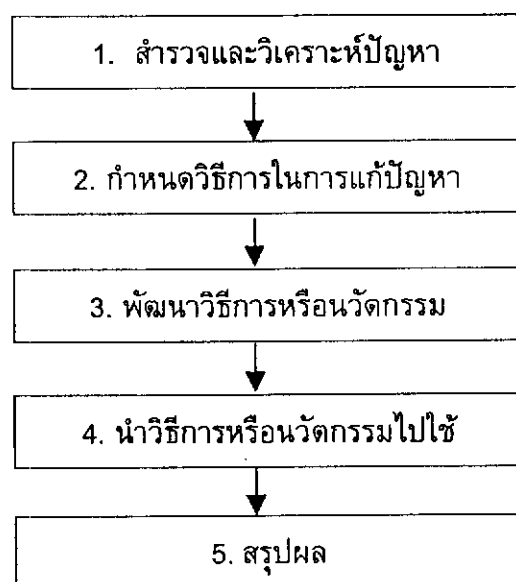
2. นิยามปัญหา เมื่อทราบสาเหตุหรือที่มาของปัญหาและสามารถกำหนดประเด็นปัญหาหรือชื่อเรื่องแล้ว จะต้องทำความเข้าใจประเด็นปัญหา หรือเรื่องที่จะทำการศึกษาค้นคว้า โดยศึกษาเอกสาร ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง หลังจากนั้นทำการกำหนดจุดมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า กำหนดสมมติฐาน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง ตัวแปร และนิยามศัพท์เฉพาะ

3. การรวบรวมข้อมูล เป็นขั้นการดำเนินการวิจัย ซึ่งจะต้องกำหนดกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ สร้างเครื่องมือ ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ เลือกแบบการวิจัย เมื่อดำเนินการในส่วนของกลุ่มตัวอย่าง และเครื่องมือเสร็จแล้ว ก็ดำเนินการทดลองหรือเก็บข้อมูลตามแผนหรือระยะเวลาที่กำหนด

4. การวิเคราะห์ข้อมูล เมื่อได้ข้อมูลจากการจัดกระทำหรือทดลองแล้ว นำข้อมูลไปวิเคราะห์โดยใช้ค่าสถิติช่วยในการแปลผล สรุปผลตามจุดมุ่งหมาย หรือสมมติฐานที่กำหนด

5. สรุปและรายงานผล หลังจากได้ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแล้วจะต้องนำเสนอข้อมูลและสรุปข้อค้นพบตามข้อมูลที่ปรากฏ พร้อมการอภิปรายและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับข้อค้นพบนั้นแล้วนำเสนอผลงานทั้งหมด โดยการเขียนรายงานตามหัวข้อและรูปแบบที่แต่ละสถาบัน หรือหน่วยงานกำหนด

กรมวิชาการ (2542 : 7-13) ได้นำเสนอกระบวนการและขั้นตอนการทำวิจัยในชั้นเรียนว่าเป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) ซึ่งมีกระบวนการและขั้นตอนดังภาพประกอบ 2

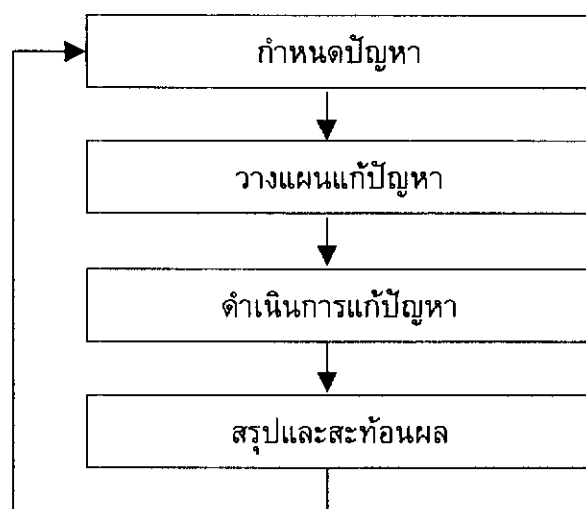

ภาพประกอบ 2 กระบวนการและขั้นตอนการทำวิจัยในชั้นเรียน

ที่มา : กรมวิชาการ, กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). *วิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา.

จากขั้นตอนนี้จะได้ผลการวิจัยที่นำไปสู่การพัฒนาการเรียนการสอนหรือการแก้ไขปัญหา

ครุรักษ์ ภิรมย์รักษ์ (2544 :18) ได้นำเสนอกระบวนการวิจัยในชั้นเรียนว่าเป็นกระบวนการที่อยู่ภายใต้ศักยภาพของครูผู้สอนที่จะกระทำได้ ซึ่งควรประกอบด้วยขั้นตอนต่างๆ ซึ่งเขียนเป็นวงจรได้ดังภาพประกอบ 3

ภาพประกอบ 3 วงจรกระบวนการวิจัยในชั้นเรียน

ที่มา : ครุรักษ์ ภิรมย์รักษ์. (2544). *เรียนรู้และฝึกปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียน*. ม.ป.พ.

จากภาพวงจรกระบวนการวิจัยในชั้นเรียนข้างต้น จะเห็นได้ว่าการวิจัยในชั้นเรียนมีกระบวนการที่ไม่มีความซับซ้อนยุ่งยากมากมาย เหมือนกับการวิจัยโดยทั่วไป กล่าวคือประกอบด้วยขั้นตอนที่สำคัญ 4 ขั้นตอนคือ การกำหนดปัญหา การวางแผนแก้ปัญหา การดำเนินการแก้ปัญหา และการสรุปและสะท้อนผล

รัตนา ศรีเหรียญ (2544 : 84-97) ได้นำเสนอกระบวนการวิจัยในชั้นเรียน โดยได้แบ่งเป็น 6 ขั้นตอน คือ

1. การศึกษาสภาพปัญหาที่ต้องการศึกษา (Focusing Your Inquiry) เป็นขั้นตอนแรกของการวิจัยที่ครูทำความเข้าใจ และศึกษาสภาพของปัญหาที่ต้องการศึกษา โดยสภาพปัญหามีความเกี่ยวข้องกับกิจกรรมที่เกิดขึ้นภายในห้องเรียน

2. การกำหนดปัญหาวิจัย (Formulating a Question) เป็นการกำหนดหัวข้อของเรื่องที่ต้องการทำวิจัย ซึ่งปัญหาวิจัยในชั้นเรียนที่ดีจะประกอบด้วยลักษณะที่สำคัญ 3 อย่าง คือ

2.1 ต้องเป็นเรื่องที่มีความสำคัญต่อการเรียนการสอนและนักเรียนซึ่งอาจเป็นปัญหาที่ครูต้องการแก้ไข ต้องการปรับปรุง หรือประเมินผลที่เกิดขึ้นจากการทำกิจกรรมการเรียนการสอน

2.2 มีความสัมพันธ์กับปัญหาที่ต้องการศึกษา

2.3 เป็นปัญหาที่สามารถหาคำตอบได้ เนื่องจากปัญหาวิจัยในชั้นเรียนเป็นปัญหาที่ใช้ข้อมูลซึ่งรวบรวมได้จากห้องเรียน ต้องเป็นปัญหาที่ไม่กว้างเกินไป

3. ค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (Review of Literature and Resources Related to Your Question) การทำวิจัยในชั้นเรียนมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องอาศัยผลงานการศึกษาค้นคว้าของบุคคลอื่นเป็นแนวทาง

4. การรวบรวมข้อมูล (Collecting Relevant Data) เป็นสิ่งที่จะช่วยให้ครูตอบคำถามการวิจัยในชั้นเรียนได้ถูกต้อง ข้อมูลที่ใช้สำหรับการวิจัยในชั้นเรียนได้มาจากแหล่งต่างๆ ได้แก่ แบบบันทึกพฤติกรรมของนักเรียน แบบทดสอบ แบบสอบถาม

5. การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผล (Analyzing and Interpreting the Data) เป็นขั้นตอนที่ครูทำการประมวลผลข้อมูลที่รวบรวมได้แล้วนำเสนอในรูปของแผนภูมิ ซึ่งอาจอยู่ในรูปของข้อมูลดิบ

6. การเขียนรายงานการวิจัย (Reporting Results) ซึ่งจะประกอบด้วย 3 ส่วน คือ

6.1 ส่วนหัว (Heading) เป็นส่วนที่ประกอบด้วย ปก คำนำ สารบัญ สารบัญตาราง (ถ้ามี) บัญชีภาพประกอบ (ถ้ามี)

1.2 ส่วนตัวรายงาน (Reporting) จะประกอบด้วย

1.2.1 การศึกษาสภาพปัญหาที่ต้องการศึกษา

1.2.2 การกำหนดปัญหาวิจัย

1.2.3 ค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.2.4 การรวบรวมข้อมูล

1.2.5 การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผล

1.3 ส่วนท้าย (Tailing) เป็นส่วนที่ประกอบด้วย บรรณานุกรม และภาคผนวก

บัญชา แสงหิรัญ (2545 : 7-8) ได้กล่าวถึง กระบวนการวิจัยในชั้นเรียนว่า เมื่อนำแบบจำลองกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการของเคมมิส และแบคเทกการ์ด มาใช้เป็นต้นแบบของการวิจัยในชั้นเรียน สามารถแบ่งกระบวนการวิจัยในชั้นเรียนออกเป็น 4 ขั้นตอน สำคัญๆ ดังนี้

1. วางแผน (Plan) เป็นการกำหนดการทำงานที่ใช้ผลของการวิเคราะห์และกำหนดประเด็นปัญหาที่ต้องการแก้ไข ป้องกันหรือพัฒนา มาจัดทำเป็นแผนการปฏิบัติงาน

2. ปฏิบัติตามแผน (Act) หลังจากที่ได้จัดทำแผนการวิจัยเสร็จเรียบร้อยแล้ว ครูนำแผนที่กำหนดไว้ไปปฏิบัติ

3. สังเกตผลที่เกิดจากการปฏิบัติงาน (Observe) ขั้นตอนนี้ครูจะทำการสังเกตผลการปฏิบัติงานของตน พร้อมทั้งมีการเก็บรวบรวมข้อมูล ผลการใช้วัตรกรรม วิเคราะห์ข้อมูล และนำเสนอผลที่ได้จากการใช้วัตรกรรมในการแก้ปัญหาต่างๆ

4. สะท้อนความคิด (Reflect) ในขั้นตอนนี้ ครูจะนำผลที่ได้จากการใช้วัตรกรรมมาแปลผล อภิปรายผล โดยให้ผู้มีส่วนร่วมได้วิพากษ์วิจารณ์ผลสรุปที่ได้จากขั้นตอนนี้จะนำไปสู่การปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงานของครู

ประวิทย์ เอรารวรรณ์ (2545 : 5-7) กล่าวว่า การวิจัยในชั้นเรียนเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องและเป็นระบบ คือ เริ่มต้นจากการสำรวจสภาพการปฏิบัติงานว่ามีปัญหาอะไรบ้าง วางแผนเพื่อ

แก้ปัญหา ลงมือปฏิบัติตามแผนแล้วสะท้อนผลการปฏิบัติเพื่อการเริ่มต้นใหม่ ซึ่งแต่ละขั้นตอนมีรายละเอียดดังนี้

1. การสำรวจสภาพการปฏิบัติงาน (Reconnaissance) เป็นขั้นตอนของการสำรวจสภาพการปฏิบัติงานของครูว่ามีปัญหาอะไรบ้าง แล้ววิเคราะห์ว่าปัญหาเหล่านั้นมีสาเหตุมาจากอะไร และสามารถปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหรือแก้ไขสภาพปฏิบัติงานส่วนใดบ้าง ซึ่งครูสามารถสำรวจได้จาก กิจกรรมการเรียนการสอน พฤติกรรมนักเรียน สภาพแวดล้อม

2. การวางแผน (Planning) เป็นขั้นตอนสำหรับกำหนดวัตถุประสงค์กำหนดวิธีการวางแผนเพื่อลงมือปฏิบัติ (Action) ในการค้นหาคำตอบหรือพัฒนานวัตกรรมและการแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงสภาพการปฏิบัติงานที่เป็นปัญหา

3. ลงมือปฏิบัติ (Action) เป็นขั้นตอนการปฏิบัติตามแผนที่ได้กำหนดไว้

4. การสะท้อนผลการปฏิบัติ (Reflection) หลังจากทำการปฏิบัติเพื่อแก้ไขปรับปรุงและพัฒนาตามแผนจนปรากฏผลแล้ว นักวิจัยต้องมีการสะท้อนผลการปฏิบัติว่ามีสิ่งใดที่เกิดขึ้นหรือเปลี่ยนแปลงหรือพัฒนาไปบ้าง เพื่อสรุปผลและวางแผนปรับปรุงใหม่หรือแก้ปัญหาใหม่ต่อไป

สรุปกระบวนการและขั้นตอนการทำวิจัยในชั้นเรียน จะมีกระบวนการและขั้นตอนการทำวิจัยในชั้นเรียน ดังนี้

1. การศึกษาสภาพปัญหาที่ต้องการศึกษา (Focusing Your Inquiry)
2. การกำหนดปัญหาวิจัย (Formulating a Question)
3. ค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (Review of Literature and Resources Related to Your Question)
4. การรวบรวมข้อมูล (Collecting Relevant Data)
5. การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผล (Analyzing and Interpreting the Data)
6. การเขียนรายงานการวิจัย (Reporting Results)

1.5 ประโยชน์และข้อจำกัดของการทำวิจัยในชั้นเรียน

ประโยชน์ของการทำวิจัยในชั้นเรียน

ได้มีนักการศึกษาได้กล่าวถึงประโยชน์ของการทำวิจัยในชั้นเรียนไว้ดังนี้

ครุรักษ์ ภิมย์รักษ์ (2544 : 7) ได้กล่าวว่า การทำวิจัยในชั้นเรียนมีประโยชน์ ดังนี้

1. ช่วยให้ครูมีพลังอำนาจในการแก้ปัญหาในชั้นเรียนเพิ่มมากขึ้น สามารถแก้ปัญหาในชั้นเรียนได้ทันทั่วทั้งที่มีประสิทธิภาพ

2. ช่วยให้ครูมีความมั่นใจในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมากขึ้น และจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. ช่วยให้ครูทำงานได้อย่างเป็นระบบ ประสบความสำเร็จในการทำงาน มีความรู้สึกเป็นเจ้าของและภาคภูมิใจในวิธีการที่นำมาใช้

4. ช่วยให้โรงเรียนสามารถกำหนดนโยบายหรือมาตรการต่างๆ เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสม โดยมีผลการวิจัยรองรับ

5. ช่วยให้ผู้เรียนได้รับการแก้ไขปัญหและพัฒนาอย่างสมบูรณ์เต็มศักยภาพ ทั้งในด้านความรู้ความสามารถ ทักษะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์

สุวิมล ว่องวานิช (2544 : 15) กล่าวว่า การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนเป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยในการพัฒนาวิชาชีพครูเนื่องจากให้ข้อค้นพบที่ได้มาจากระบวนการสืบค้นที่เป็นระบบและเชื่อถือได้ ทำให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาการเรียน และครูเกิดการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน นอกจากนี้ยังพัฒนาผู้ที่มีส่วนร่วมนำไปสู่การพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ และด้วยหลักการสำคัญของการวิจัยปฏิบัติที่เน้นสะท้อนผล ทำให้การวิจัยแบบนี้ส่งเสริมบรรยากาศของการทำงานแบบประชาธิปไตยที่ทุกฝ่ายเกิดการแลกเปลี่ยนประสบการณ์และยอมรับในข้อค้นพบร่วมกัน

ไพจิตร สดวกการ (2545 : 5-7) ได้กล่าวว่า การทำวิจัยในชั้นเรียนมีประโยชน์ต่อผู้เรียน ครู โรงเรียน และวงการศึกษา ดังนี้

1. ประโยชน์ต่อผู้เรียน เนื่องจากผู้เรียนในชั้นเรียนมีความรู้ความสามารถพื้นฐานแตกต่างกัน ถ้าครูใช้รูปแบบการสอนเพียงอย่างเดียวกับผู้เรียนทุกคน อาจทำให้ผู้เรียนบางคนไม่ได้รับการพัฒนาหรือแก้ไขปัญหาก็อาจส่งผลกระทบไปถึงปัญหาความประพฤติ ส่งผลกระทบไปถึงครูวิชาอื่น ครูที่รับช่วงในชั้นต่อไป โรงเรียน และสังคมโดยรวม จึงเป็นหน้าที่ของครูที่จะต้องพยายามวิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหา แล้วคิดหาทางแก้ปัญหาจนสามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียนให้ดีขึ้น พัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ ใฝ่เรียน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับที่น่าพอใจ และไม่มีปัญหาการเรียนอีกต่อไป ซึ่งส่งผลไปถึงการจัดปัญหาและผลกระทบอื่นๆ ด้วย

2. ประโยชน์ต่อครู ครูมีการวางแผนการทำงานในหน้าที่ของตนอย่างเป็นระบบ ได้แก่ วางแผนการเรียนการสอน ออกแบบกระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน ประเมินผลการทำงานเป็นระยะ โดยมีเป้าหมายชัดเจนว่าจะทำอะไร กับใคร เมื่อไร เพราะอะไร และทำให้ทราบผลการกระทำว่า บรรลุเป้าหมายได้อย่างไร เพียงใด ช่วยให้ครูเกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ในการหาทางแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม ได้นวัตกรรมที่ผ่านการปรับปรุงจนเป็นที่ยอมรับได้ และเกิดความมั่นใจในการทำงานมากขึ้น สามารถอธิบายได้ว่าตนเองสามารถจัดการเรียนรู้ให้เกิดผลแก่ผู้เรียนเป็นรายคนและแต่ละคนอย่างไรบ้าง

3. ประโยชน์ต่อโรงเรียน ครูในโรงเรียนมีปฏิสัมพันธ์กันมากขึ้นภายในหมวดวิชา และระหว่างหมวดวิชา มีการร่วมกันคิดแก้ปัญหาตั้งแต่การวิเคราะห์หาสาเหตุจนถึงการเขียนรายงานการได้ระดมสมองจากความคิดเห็นของแต่ละคนจะทำให้งานวิจัยมีคุณภาพยิ่งขึ้น เช่น ครูคณิตศาสตร์ช่วยในการคำนวณ การวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูล ครูบรรณารักษ์ช่วยดูแลการเขียนบรรณานุกรม ครูภาษาไทยช่วยตรวจสอบการสะกดคำ ครูภาษาอังกฤษช่วยด้านการอ่านเอกสารตำรา หรืองานวิจัยจากต่างประเทศ เป็นต้น การศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับงานในหน้าที่ที่ครู

รับผิดชอบอยู่ จะช่วยให้การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น สามารถวิเคราะห์สาเหตุและชี้ประเด็นปัญหาได้ชัดเจน แก้ปัญหาได้ตรงจุด เป็นการสร้างเครือข่าย กลยัตินมิตรกันทางวิชาการในโรงเรียน และยกระดับมาตรฐานวิชาการของโรงเรียนให้สูงขึ้น

4. ประโยชน์ต่อวงการการศึกษา ผลงานวิจัยในชั้นเรียน สามารถนำมาเป็นข้อมูลในการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ของครูเกี่ยวกับวิธีการแก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียนที่ครูแต่ละคนดำเนินการว่ามีความเหมือนกันหรือต่างกันอย่างไร ครูผู้สอนแต่ละคนจะประยุกต์นำไปใช้เพื่อพัฒนาผู้เรียนของตนได้อย่างไร เป็นการสร้างสังคมทางการศึกษา และกระตุ้นให้มีการพัฒนาผลงานทางวิชาการที่เกิดขึ้นจากประสบการณ์อันมีคุณค่าของครูอย่างไม่หยุดยั้ง ทำให้วิชาชีพครูมีภาพลักษณ์ที่ดี เป็นที่ยอมรับของสังคมมากขึ้น

จากที่กล่าวมา สรุปได้ว่า การทำวิจัยในชั้นเรียนมีประโยชน์คือ

1. ช่วยให้ครูทำงานอย่างเป็นระบบ มีการวางแผนในการทำงาน
2. ช่วยให้ครูจัดการเรียนการสอนอย่างมีคุณภาพโดยใช้วิธีการที่มีประสิทธิภาพ
3. ครูสามารถสร้างและวิเคราะห์ทางเลือกอย่างหลากหลาย และตัดสินใจเลือกอย่างมีคุณภาพมีเหตุผลและสร้างสรรค์
4. ครูใช้กระบวนการวิจัยในการพัฒนาการเรียนการสอน
5. นำผลการวิจัยไปใช้ในการกำหนดนโยบายและมาตรการต่างๆ ของโรงเรียนได้

จากประโยชน์ของการวิจัยในชั้นเรียนข้างต้น สามารถสรุปประโยชน์ของการวิจัยในชั้นเรียนได้ว่า การวิจัยในชั้นเรียนจะช่วยพัฒนา ปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ รวมทั้งเป็นการพัฒนาครู โดยใช้ผลงานวิจัยไปเป็นผลงานทางวิชาการประกอบการเลื่อนตำแหน่งให้สูงขึ้น

ข้อจำกัดของการทำวิจัยในชั้นเรียน

คุรุรักษ์ ภิมย์รักษ์ (2544 : 8) ได้ให้ข้อจำกัดของการทำวิจัยในชั้นเรียนไว้ดังนี้

1. ครูที่ขาดความรู้และทักษะพื้นฐานทางการวิจัย และอยู่ห่างไกลแหล่งความรู้ หรือขาดผู้รู้ที่สามารถให้คำแนะนำได้ จะประสบปัญหาในการทำวิจัย
2. การบริหารหลักการด้านหลักสูตรและการเรียนการสอนของโรงเรียน อาจเป็นพันธุนาการที่ทำให้ครูไม่สามารถทำการวิจัยในชั้นเรียนได้
3. การวิจัยในชั้นเรียนเป็นงานต้องใช้ทั้งพลังใจทุ่มเทอย่างเต็มที่ รวมทั้งยังต้องได้รับการสนับสนุนจากผู้ร่วมงานและผู้บริหารโรงเรียนอีกด้วย
4. การวิจัยในชั้นเรียนมีขอบเขตจำกัดเกี่ยวกับกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งมีจำนวนน้อยทำให้คำตอบที่ได้จากการวิจัยไม่สามารถอ้างอิงเป็นสากลได้
5. เนื่องจากครูมีภาระงานในแต่ละวันเป็นอันมากทั้งการเรียนการสอน และงานโครงการอื่นๆ ทำให้เหลือเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลน้อย
6. ครูอาจคิดว่าการวิจัยเป็นบทบาทของนักวิชาการที่ต้องมีความรู้ในการวิจัยโดยตรง มีประสบการณ์หรือมีการศึกษาสูง จึงจะเลยต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน

7. การวิจัยในชั้นเรียน เป็นงานที่ต้องอาศัยเวลาในการรอคอยด้านความอดทน ดังนั้น ครูที่ใจร้อนต้องการคำตอบเร็วหรือใจเร็วด่วนสรุป ก็จะทำไม่ได้หรือได้คำตอบที่ผิดพลาด

สุวิมล ว่องวาณิช (2544 : 14) ได้ให้ข้อจำกัดของการทำวิจัยในชั้นเรียนไว้ดังนี้

1. การวิจัยในชั้นเรียนมีขอบเขตและขนาดของงานวิจัยที่เล็ก ทำให้มีผลต่อความเป็นตัวแทนของข้อค้นพบ จึงก่อให้เกิดข้อจำกัดในการสรุปอ้างอิงผลการวิจัย

2. งานวิจัยทั่วไปมีการออกแบบให้ควบคุมตัวแปรภายนอกได้และไม่ได้ทำเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติจริงในชีวิตประจำวัน แต่งานวิจัยในชั้นเรียนจะปล่อยให้ไปตามธรรมชาติ ข้อค้นพบที่ได้รับบางครั้งไม่สามารถยืนยันได้หนักแน่นว่าเนื่องมาจากปัจจัยใดที่ทำให้ปัญหาในชั้นเรียนหมดไป ก็ถือว่าการวิจัยครั้งนั้นประสบความสำเร็จ

3. ธรรมชาติของงานวิจัยถูกกำหนดด้วยเงื่อนไข มีเรื่องของคุณธรรมเข้ามาเกี่ยวข้องในการทำงาน ทำให้การทดลองต่างๆ ที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติงานอาจทำได้ไม่เต็มที่เนื่องจากสิ่งที่ทดลอง ก็ยังไม่ได้มีการตรวจสอบยืนยันในผลที่จะเกิดขึ้น ว่าจะเป็นไปในทิศทางใด

4. อาจมีการแย่งผลงานวิจัย เนื่องจากเป็นงานวิจัยที่มีกระบวนการทำงานร่วมกันระหว่างผู้ปฏิบัติและผู้วิจัยภายนอก เพื่อป้องกันปัญหาดังกล่าว ผู้ที่มีส่วนร่วมในการวิจัย ไม่ว่าจะเป็นครู นักวิจัย หรือนักวิชาการต้องทำความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของแต่ละคนและตกลงในเรื่องนี้ให้เข้าใจตรงกัน

5. กระบวนการวิจัยในชั้นเรียนไม่ได้แยกออกมาจากการวิจัย เนื่องจากผู้วิจัยต้องเกี่ยวข้องในการทำงานของตนเองและผู้อื่นตลอดเวลา การวิจัยในชั้นเรียนจึงเป็นการเพิ่มภาระงานของครูมากขึ้นจากการทำงานปกติ โดยเฉพาะในช่วงแรกของการวิจัย ที่ครูนักวิจัยต้องวิเคราะห์สภาพปัญหาและกำหนดแนวทางแก้ไข เพื่อให้การทำวิจัยไม่เป็นภาระสำหรับครูมากเกินไป ต้องมีการออกแบบการวิจัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอนให้มากที่สุด

สรุปได้ว่า ข้อจำกัดของการทำวิจัยในชั้นเรียนนั้นมีหลายประการคือการทำวิจัยในชั้นเรียนเป็นภาระสำหรับครูเพราะกระบวนการวิจัยไม่ได้แยกออกจากการเรียนการสอน ทำให้ครูมีเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูลน้อย และครูขาดความรู้และทักษะพื้นฐานของการวิจัย และอยู่ไกลจากแหล่งความรู้ ขอบเขตและขนาดของงานวิจัยเล็กใช้ในการอ้างอิงไม่ได้ ยืนยันข้อค้นพบไม่ได้ชัดเจนว่าปัจจัยใดที่ทำให้ปัญหาในชั้นเรียนหมดไป อีกทั้งยังมีภาระในหน้าที่การงาน สนับสนุนการสอนและโครงการต่างๆ ของโรงเรียน

1.6 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความสามารถ เจตคติ พฤติกรรม

ความหมายของความสามารถ

ความหมายของความสามารถนั้น มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้แนวคิดซึ่งได้นำกล่าวสรุปไว้ดังนี้

โซเรนสัน (Sorenson. 1948 : 513) นิยามว่า ความสามารถ หมายถึง สิ่งที่บุคคลแสดงออกมาว่าสามารถกระทำได้

ส่วนแอทคินสัน, แอทคินสันและฮิลการ์ด (Atkinson, Atkinson & Hilgard. 1983 : 619) ให้ความหมายว่า ความสามารถ คือ การแสดงออกถึงความรู้ (Knowledge) หรือ ทักษะ (Skill) ความสามารถ (Ability) และรวมถึง ความถนัด (Aptitude) และผลสัมฤทธิ์ (Achievement)

สมชาย ธีรชนกุล (2527 : 87) กล่าวว่า ความสามารถ (Ability) หมายถึง กำลังหรือคุณสมบัติที่เหมาะสมแก่การกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งตามหลักจิตวิทยา ผู้เรียนมีความสามารถในการเรียนรู้ต่างกัน ผู้เรียนแต่ละคนจะเรียนรู้สิ่งต่างๆ ได้ตามระดับความสามารถของตน

จรรยา โกมลบุญ (2529 : 153) ได้แสดงความคิดเห็นว่า แต่ละคนที่เกิดมามีความสามารถในด้านต่างๆ มาด้วยแล้วตามทางพันธุกรรม ซึ่งอาจจะกว้างๆ ได้แก่

1. ความสามารถทั่วไป หมายถึง สติปัญญาที่เป็นความสามารถในด้านการปรับตัว ความสามารถที่จะเข้าใจในสิ่งที่ป็นนามธรรม ความสามารถในการแก้ปัญหา เป็นต้น

2. ความสามารถพิเศษเฉพาะ ก็คือ ความถนัดตามธรรมชาตินั่นเอง เช่น ความสามารถทางดนตรี เครื่องยนต์กลไก และศิลปะ เป็นต้น

บุญศิริ สุวรรณเพ็ชร (2538 : 1) ได้ให้ความหมาย Ability ว่าหมายถึง ความสามารถทางร่างกายหรือจิตใจ

จากความหมายต่างๆ ข้างต้นสรุปได้ว่าความสามารถ หมายถึง ความรู้ ความเข้าใจ ความเชี่ยวชาญ ตลอดจนการมีทักษะในเรื่องต่างๆ ในการกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

สรุปได้ว่า ความสามารถด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง ความรู้ ความเข้าใจ ความเชี่ยวชาญ ตลอดจนการมีทักษะในเรื่องต่างๆ ของครูผู้สอนเกี่ยวกับวิธีการและกระบวนการทำวิจัยในชั้นเรียน ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการศึกษา การระบุและกำหนดประเด็นปัญหาเพื่อกำหนดหัวข้อการวิจัย การตั้งจุดมุ่งหมายของการวิจัย ประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง สถิติและการวิเคราะห์ การเขียนรายงานการวิจัย

แนวทางการพัฒนาทักษะการทำวิจัยในชั้นเรียน

เพื่อให้ครูมีทักษะการทำวิจัยในชั้นเรียน ได้มีผู้เสนอแนะแนวทางในการพัฒนาการวิจัยในชั้นเรียน ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

1. การฝึกอบรม (Training)

Rutkowski (หน่วยศึกษานิเทศก์, สำนักการศึกษา. 2545 : 98 ; อ้างอิงจาก Rutkowski. 1996) กล่าวว่า การวิจัยทางการศึกษาสามารถจำแนกได้เป็น 3 ประเภท คือ (1) งานวิจัยที่ยึดตามแบบแผนวิจัย (Formal research) การทำวิจัยแบบนี้ ผู้วิจัยต้องได้รับการฝึกอบรมพัฒนาเกี่ยวกับวิธีการวิจัยแบบเข้ม (2) งานวิจัยที่ใช้วิธีการวิจัยแบบง่ายๆ ไม่ยึดแบบแผนวิจัย (Casual research) งานวิจัยแบบนี้ใช้สามัญสำนึกของผู้วิจัยในการกำหนดปัญหา การหาวิธีการแก้ปัญหา เพื่อพัฒนา

ผู้เรียน (3) งานวิจัยที่ใช้วิธีการปฏิบัติการ (Action research) เป็นงานวิจัยที่อยู่ระหว่างงานวิจัยแบบแรกกับแบบที่สอง คือ มีการทำวิจัยตามแบบแผนวิจัยแต่ก็ไม่ใช่ว่าเข้มงวดเหมือนแบบแรก และไม่ใช่อ่อนมากเหมือนแบบที่สอง วิธีการออกแบบการวิจัยปฏิบัติการจึงไม่ซับซ้อน หรือเข้มงวดตามแบบแผนการวิจัยมากเกินไป นักวิจัยที่ทำวิจัยนี้ต้องได้รับการอบรมความรู้เกี่ยวกับการทำวิจัยบ้าง แม้จะไม่เข้มข้นเท่ากับนักวิจัยกลุ่มแรก ดังนั้น การอบรมให้ความรู้กับครูที่ต้องการทำวิจัยจึงเป็นสิ่งจำเป็นที่ช่วยเสริมสร้างความรู้และพัฒนาทักษะในการทำวิจัยเป็น แต่ก็ไม่จำเป็นต้องให้การอบรมที่เน้นแบบแผนการวิจัยที่ยึดกรอบ หรือวิธีวิทยาที่สูงเกินไป เพราะไม่ใช่สิ่งจำเป็นสำหรับการวิจัยในชั้นเรียน

2. การส่งเสริมการวิจัยแบบร่วมมือ (Collaborative research)

การผลักดันให้การวิจัยในชั้นเรียนเกิดขึ้นสามารถทำได้หลายรูปแบบ เช่น การใช้วิธีการวิจัยแบบร่วมมือกัน (Collaborative research) ซึ่ง Hafernik, J.J. ; Messerschmitt, D.S. & Vandrick, S (หน่วยศึกษานิเทศก์, สำนักการศึกษา. 2545 : 98 ; อ้างอิงจาก Hafernik, J.J. ; Messerschmitt, D.S. & Vandrick, S.1970) ได้เสนอแนะว่าการวิจัยแบบร่วมมือกัน ทำได้ 2 แบบ คือ การร่วมมือแบบลำดับขั้น (Hierarchical collaboration) และการร่วมมือแบบเท่าเทียมกัน (Equal collaboration) ถ้าครูจะทำวิจัยในชั้นเรียน โดยใช้วิธีการแบบแรกก็ควรจะเริ่มโดยอาศัยความร่วมมือกับนักวิชาการในมหาวิทยาลัย สำหรับแบบหลังเป็นการทำงานร่วมกับกลุ่มเพื่อนในโรงเรียน โดยมีส่วนร่วมเท่าเทียมกัน คิดหาวิธีแก้ปัญหาาร่วมกัน ซึ่งจะใช้วิธีนี้ได้ ครูและเพื่อนครูก็ต้องมีความรู้ที่สามารถทำวิจัยได้ในระดับหนึ่ง

3. การสร้างเครือข่ายการทำวิจัยในชั้นเรียน

Sebatane, E.M. (หน่วยศึกษานิเทศก์, สำนักการศึกษา. 2545 : 98-99 ; อ้างอิงจาก Sebatane, E.M.1994) ได้เสนอวิธีการพัฒนาการวิจัยในชั้นเรียน โดยการเก็บข้อมูลต่างๆ จากประสบการณ์ของครู ไม่ว่าจะเป็นข้อค้นพบ ความประทับใจ ปัญหาที่พบและแนวทางการพัฒนาการเรียนการสอนต่างๆ ที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน นอกจากนี้ ยังเล่าถึงการจัดทำวารสารครูนักวิจัย (Teacher-Researcher) ซึ่งเป็นแหล่งรวบรวมผลงานวิจัยของครู บันทึกประจำวันเกี่ยวกับกิจกรรมในชั้นเรียนของครู วารสารและคู่มือต่างๆ ที่จัดทำขึ้นจะส่งไปยังหน่วยงานต่างๆ ให้ใช้ศึกษาและใช้ในการพัฒนาหลักสูตรการผลิตครู

4. ข้อเสนออื่นๆ

Johnson, M.J. & Button, K. (หน่วยศึกษานิเทศก์, สำนักการศึกษา. 2545 : 99 ; อ้างอิงจาก Johnson, M.J. & Button, K.1998) ได้เสนอผลการทดลองพัฒนาครู โดยการให้ทำวิจัยในชั้นเรียน ซึ่งปรากฏว่าประสบความสำเร็จด้วยดี นับเป็นกระบวนการที่ช่วยพัฒนาวิชาชีพของครู และผลจากการศึกษาวิจัย ผู้วิจัยได้ให้ข้อเสนอแนะในการพัฒนาทักษะการทำวิจัยในชั้นเรียนสำหรับครูหลายๆ ประการ ได้แก่ (1) เสนอแนะให้ครูศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (2) ให้ครูเริ่มตั้งปัญหาที่เกิดขึ้นกับตัวเองในการทำงานสอน (3) จัดให้มีโครงการวิจัยปฏิบัติการที่มีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องและเป็นโครงการระยะยาว (4) สนับสนุนให้มีการร่วมมือกันทำงานระหว่างนักวิชาการ

ในมหาวิทยาลัยกับครูในโรงเรียน (5) จัดหาวิธีการให้ครูที่ทำวิจัยได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนผลงานของตนเอง

ความหมายของเจตคติ

ความหมายของเจตคตินั้น มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้แนวคิดซึ่งได้นำกล่าวสรุปไว้ดังนี้ ออลพอร์ท (สิฐสร กระแสร์สุนทร. 2545 : 25 ; อ้างอิงจาก Allport. 1935 : 418) ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับเจตคติซึ่งได้สรุปว่า เป็นลักษณะความพร้อมทางด้านจิตใจ ตลอดจนประสบการณ์ที่กระตุ้นให้บุคคลมีพฤติกรรมและกำหนดทิศทางของพฤติกรรมในการตอบสนองต่อสิ่งเร้าหรือสถานการณ์ต่างๆ

เทอร์สโตน (ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ. 2543 : 52 ; อ้างอิงจาก Thurestone. 1946 : 49) ได้ให้ความหมาย เจตคติ หมายถึง ระดับความมากน้อยของความรู้สึกในด้านบวกหรือลบที่มีต่อสิ่งหนึ่งซึ่งอาจจะเป็นอะไรก็ได้เป็นต้นว่าสิ่งของ บุคคล บทความ องค์การ ความคิด ฯลฯ ความรู้สึกเหล่านั้นแสดงให้เห็นความแตกต่างว่าเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย

เชตส์กัตต์ โมวาสินธุ์ (2520 : 38) ได้ให้ความหมายเจตคติว่า หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งต่างๆ อันเป็นผลเนื่องมาจากการเรียนรู้ ประสบการณ์เป็นตัวกระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรมหรือแนวโน้มที่จะตอบสนองสิ่งเร้าไปในทิศทางใดทิศทางหนึ่ง

พวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2540 : 106) กล่าวว่า เจตคติ หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลต่างๆ อันเป็นผลเนื่องมาจากการเรียนรู้ ประสบการณ์ และเป็นตัวกระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรมต่อสิ่งต่างๆ ไปในทิศทางใดทิศทางหนึ่งซึ่งอาจเป็นไปในทางสนับสนุนหรือทางต่อต้านก็ได้

ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ (2543 : 54) ได้ให้ความหมายว่า เจตคติ หมายถึง ความรู้สึกเชื่อ ศรัทธา ต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง จนเกิดความพร้อมที่จะแสดงการกระทำออกมา ซึ่งอาจจะไปในทางดีหรือไม่ดีก็ได้ เจตคดียังไม่เป็นพฤติกรรมที่จะตอบสนองต่อสิ่งเร้าที่เป็นบุคคล วัตถุ สิ่งของ และสถานการณ์อาจมีทิศทางในทางบวกหรือลบก็ได้

จากความหมายดังกล่าวข้างต้น พอจะสรุปได้ว่า เจตคติ หมายถึง ท่าทีและความรู้สึกของบุคคลที่เกิดจากความเชื่อ ประสบการณ์ที่จะตอบสนองต่อสิ่งเร้าที่เป็นบุคคล วัตถุ สิ่งของ และสถานการณ์อาจมีทิศทางในทางบวกหรือลบก็ได้

ลักษณะของเจตคติ

เจตคติเป็นความรู้สึกที่ขบ่งบอกลักษณะทางจิตใจ อารมณ์ของบุคคลซึ่งอาจเป็นลักษณะที่ไม่แสดงออกมาภายนอกให้บุคคลอื่นเข้าใจก็ได้

กมลรัตน์ หล้าสูงษ์ (2528 : 231) ได้กล่าวถึงลักษณะของเจตคติสรุปได้ดังนี้

1. เจตคติเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจากการเรียนรู้หรือการได้รับประสบการณ์ มิใช่สิ่งที่ติดตัวมาแต่กำเนิด

2. เจตคติเป็นดัชนีที่จะชี้แนวทางในการแสดงพฤติกรรม กล่าวคือ ถ้ามีเจตคติที่ดีก็มีแนวโน้มที่จะเข้าหาหรือแสดงพฤติกรรมนั้นๆ เช่น เด็กชอบครูทำให้เกิดความอยากเรียนวิชาที่ครูสอน หรือไม่ชอบครูคนนั้นก็พยายามหลีกเลี่ยงไม่เรียนวิชานั้น เป็นต้น

3. เจตคติสามารถถ่ายทอดจากบุคคลหนึ่งไปสู่บุคคลอื่นได้ เช่น บิดามารดา ไม่ชอบบุคคลหนึ่งย่อมมีแนวโน้มทำให้เด็กมีแนวโน้มไม่ชอบบุคคลนั้นด้วย

4. เจตคติสามารถเปลี่ยนแปลงได้ เนื่องจากเจตคติเป็นสิ่งที่ได้รับจากการเรียนรู้หรือประสบการณ์ของแต่ละบุคคล ถ้าการเรียนรู้หรือประสบการณ์นั้นเปลี่ยนแปลงไป เจตคติดังนั้นก็เปลี่ยนแปลงไปด้วย เช่น เดิมนิสิตที่เข้ามาเรียนจิตวิทยาการศึกษา อาจไม่ชอบวิชานี้เลย เรียกว่าเจตคติทางลบ แต่เมื่อเรียนไปได้สักระยะหนึ่ง มีความรู้สึกว่าเป็นวิชาที่มีประโยชน์จึงเปลี่ยนแปลงความคิดจากความไม่ชอบ เป็นความชอบ คือ เปลี่ยนเป็นเจตคติทางบวกแทน

ภพญา ศักดิ์ศรี (2530 : 185-188) ได้กล่าวถึงลักษณะของเจตคติ สรุปได้ดังนี้

1. เจตคติเกิดจากการเรียนรู้ หรือประสบการณ์ มิได้เป็นสิ่งที่ติดตัวมาแต่กำเนิด เมื่อเกิดการเรียนรู้ ย่อมจะมีความรู้สึก และความคิดเห็น เกี่ยวกับสิ่งที่ได้เรียนรู้นั้นๆ

2. เจตคติเป็นสิ่งที่เปลี่ยนแปลงได้ มิใช่ว่าคนเราชอบหรือเกลียดอะไรแล้วจะต้องชอบหรือเกลียดไปตลอดชีวิต อาจเปลี่ยนแปลงเป็นตรงข้ามก็ได้ ถ้าสภาพแวดล้อม สถานการณ์ เหตุการณ์เปลี่ยนแปลงไป เจตคติของบุคคลจะเปลี่ยนแปลงเป็นตรงกันข้ามก็ได้ เจตคติของบุคคลจะเปลี่ยนแปลงจากเจตคติที่ยอมรับเป็นเจตคติที่ไม่ยอมรับ หรือจากไม่ยอมรับไปสู่ยอมรับก็ได้

3. เจตคติเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมทั้งภายในและภายนอก เพราะสามารถทราบได้ว่าบุคคลใดมีเจตคติในทางยอมรับ หรือไม่ยอมรับ โดยการสังเกตพฤติกรรมที่บุคคลนั้นแสดงออก อาจแสดงด้วยคำพูด หรือด้วยสีหน้า ท่าทาง

4. เจตคติเป็นสิ่งที่ซับซ้อน เพราะเจตคติขึ้นอยู่กับหลายประการ เช่น ประสบการณ์ การรับรู้ ความรู้สึก ความคิดเห็น อารมณ์ สิ่งแวดล้อม ฯลฯ ฉะนั้น จึงแปรผันได้

5. เจตคติเกิดการเลียนแบบ เพราะเจตคติสามารถถ่ายทอดออกไปสู่บุคคลอื่นๆ ได้

6. ทิศทางและปริมาณของเจตคติ ปริมาณความเข้มข้นของเจตคติ ทิศทางของเจตคติ มี 2 ทิศทาง คือ สนับสนุนหรือต่อต้าน

7. เจตคติอาจเกิดขึ้นจากจิตสำนึก หรือจากจิตไร้สำนึก คือเมื่อบุคคลเรียนรู้ มีประสบการณ์เกี่ยวกับอะไรก็จะมีจิตสำนึกสมบูรณ์ เพราะได้สังเกตเห็น คิด พิจารณา หาเหตุผล วิเคราะห์ จนแน่ใจว่าถูกหรือผิด ควรหรือไม่ควร ดีหรือเลว เป็นประการใด เจตคติที่เกิดขึ้นในลักษณะนี้เรียกว่าเกิดจากจิตสำนึก

8. เจตคติ มีลักษณะคงทนถาวรพอสมควร เพราะกว่าบุคคลจะมีเจตคติต่อสิ่งใดได้ ต้องใช้เวลานาน ใช้ความคิดลึกซึ้ง พิจารณาละเอียดรอบคอบแล้ว เจตคติเกิดจากความรู้สึกที่สะสมมานานพอสมควร จึงอยู่เจตคติเปลี่ยนแปลงได้ แต่ไม่ได้หมายความว่าเปลี่ยนแปลงในระยะเวลาชั่วครู่ชวยาม หรือในวันหนึ่ง เจตคติดังนี้มี ความคงทนยากที่จะเปลี่ยนแปลง

9. บุคคลแต่ละคนย่อมมีเจตคติต่อบุคคล สถานการณ์ สิ่งเดียวกันแตกต่างกันได้ทั้งนี้ แล้วแต่ประสบการณ์ของบุคคลนั้น

จากแนวคิดที่ได้กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า เจตคติเป็นสิ่งที่เกิดจากประสบการณ์ในการเรียนรู้ในลักษณะของความรู้สึกภายในที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมการแสดงออกนั้น เจตคติมีลักษณะมั่นคงและถาวร แต่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ เนื่องจากอิทธิพลของสิ่งแวดล้อม ประสบการณ์ และการเรียนรู้

ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ (2543 : 53) ได้กล่าวว่า สิ่งที่น่าสังเกตอย่างหนึ่งก็คือ การที่จะมีเจตคติเกิดขึ้นได้นั้น ต้องประกอบด้วย 2 อย่าง สิ่งที่ 1 คือ "ความรู้สึก" ซึ่งต้องเป็นความรู้สึกที่พร้อมจะแสดงการตอบสนองออกไป แต่ยังไม่ได้แสดงออกมันเป็นเพียงแรงจูงใจที่ทำให้เกิดความโน้มเอียงจนเกิดความศรัทธาเร้าร้อนอยู่ในใจ และสิ่งที่ 2 คือ "เป้าเจตคติ" หมายถึง เป้าทั้งหลายที่รับความรู้สึก อันได้แก่ สิ่งของ ประชาชน สถานที่ ความคิด สถาบัน สถานการณ์ อาชีพ ฯลฯ เป้าที่กล่าวมาอาจจะเป็นสิ่งเดียวหรือหลายสิ่งเป็นนามธรรมหรือรูปธรรมก็ได้ ความรู้สึกต่อเป้าเจตคติตัวใดตัวหนึ่งคุกรุ่นอยู่ในใจ จึงถือว่าเป็นเจตคติ

สรุปได้ว่า เจตคติต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง ความรู้สึกนึกคิด ความคิดเห็นของบุคคลซึ่งเกิดจากการเรียนรู้หรือประสบการณ์ในการทำวิจัยในชั้นเรียนซึ่งอาจจะเป็นไปได้ในทางสนับสนุนหรือเห็นด้วยหรือคัดค้านไม่เห็นด้วย

ความหมายของพฤติกรรม

ความหมายของพฤติกรรมนั้น มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้แนวคิดซึ่งได้นำกล่าวสรุปไว้ดังนี้

กมลรัตน์ หล้าสูงษ์ (2528 : 112) ได้ให้ความหมายของพฤติกรรมไว้ว่า พฤติกรรม หมายถึง การกระทำทุกอย่างที่เกิดขึ้นในสิ่งมีชีวิต ไม่ว่าจะรู้ตัวหรือไม่รู้ตัว และไม่ว่าบุคคลอื่นจะสังเกตเห็นการกระทำที่เกิดขึ้นหรือไม่ และพฤติกรรมโดยทั่วไปจะมีอยู่ 2 ลักษณะ ได้แก่

1. พฤติกรรมที่เกิดขึ้นแล้วคนอื่นสามารถเห็นได้ วัดได้จากประสาทสัมผัสทั้งห้า
2. พฤติกรรมที่เกิดขึ้นแล้วคนอื่นไม่สามารถเห็นได้ชัดเจนด้วยตนเอง มีลักษณะเป็น

พฤติกรรมภายใน ได้แก่ ความรู้สึก การรับรู้ การจำ การคิด หรือการตัดสินใจ เป็นต้น

กันยา สุวรรณแสง (2536 : 92) ได้ให้คำจำกัดความ พฤติกรรม ไว้ว่า คือ อาการ บทบาท สลีลา ท่าที ความประพฤติ การกระทำที่แสดงออกให้ปรากฏ สัมผัสได้ด้วยประสาทสัมผัส หรือมิฉะนั้นก็สามารถวัดได้ด้วยเครื่องมือ

จากความหมายดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า พฤติกรรม หมายถึง การกระทำหรือความพร้อมของบุคคลในการปฏิบัติตน หรือการกระทำที่แสดงออก สามารถสังเกตได้

ในการวัดพฤติกรรมการทำงานของครูนั้น วิธีการที่ให้ผู้สอนเป็นผู้รายงานตนเองนั้น นับเป็นวิธีการที่ใช้กันมานาน เพราะครูจะเป็นผู้ที่รู้ถึงพื้นฐานศักยภาพของความรู้ของตนเองในการปฏิบัติงานได้ชัดเจนกว่าผู้อื่น (นุชนารถ ชาติทอง. 2539 : 8) แบบฟอร์มของการประเมินส่วนใหญ่ที่

ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) เช่นในงานวิจัยของ ศักดิ์ชัย นิรัญทวี (2532), อภิชาติ เจตจำนงนุช (2544) ดังนั้นในการศึกษาพฤติกรรมกรรมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู ในครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงได้สร้างแบบสอบถามพฤติกรรมกรรมการทำวิจัยในชั้นเรียนตามการรับรู้ของครูขึ้น

สรุปได้ว่า พฤติกรรมการทำวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง การกระทำ การแสดงออกหรือมีแนวโน้มในการกระทำของครูเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียน ซึ่งวัดได้โดยใช้แบบสอบถามวัดพฤติกรรมกรรมการทำวิจัยในชั้นเรียนตามการรับรู้ของครู

2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยบางประการที่ส่งผลความสามารถ เจตคติ และ พฤติกรรมการทำวิจัยในชั้นเรียน

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาถึงปัจจัยที่สัมพันธ์กับความสามารถ เจตคติ และ พฤติกรรมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครในเชิงปริมาณ ซึ่งการศึกษาเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียนส่วนใหญ่นั้นจะเป็นงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับสมรรถภาพของครู นักวิจัย สาเหตุที่ครูทำวิจัยหรือไม่ทำวิจัย การส่งเสริมการวิจัยของครู นักวิชาการ และนักการศึกษา หลายท่าน ได้ให้ความเห็นหรืออธิบายเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถ เจตคติ และ พฤติกรรมการทำวิจัยในชั้นเรียน เช่น สุรางค์ จันทวานิช (2528 : 47 – 50) ได้กล่าวถึงบรรยากาศที่เกื้อกูลให้เกิดการทำวิจัยในหน่วยงานต่างๆ นั้น จำเป็นต้องสร้างปัจจัยให้มีบรรยากาศเกื้อกูลต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนให้มากที่สุด ซึ่งประกอบด้วยปัจจัยหลัก 3 ด้าน คือ นักวิจัย หน่วยงานวิจัย และบริบทของการวิจัย ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

ปัจจัยเกี่ยวกับนักวิจัย ได้แก่ ความรอบรู้ในสังคมศาสตร์บางด้าน ความรอบรู้ในเชิง ทฤษฎีการวิจัย ความรอบรู้เกี่ยวกับระเบียบวิธีวิจัย ความสามารถในการเชิงวิเคราะห์ ความสามารถในการถ่ายทอดผลวิจัย

ปัจจัยเกี่ยวกับหน่วยงานวิจัย ซึ่งมี 2 องค์ประกอบย่อย คือ โครงสร้างของหน่วยงาน และ ระบบของหน่วยงาน ซึ่งโครงสร้างของหน่วยงานที่มีประสิทธิภาพต้องมีโครงสร้างที่ให้ปัจจัยป้อนเข้า (INPUT) ในแง่ต่างๆ คือมีศูนย์ข้อมูลพื้นฐานที่ดีและพร้อมจะหยิบข้อมูลมาใช้ได้ มีเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพียงพอสำหรับการทำวิจัยในแต่ละเรื่อง มีคณะวิจัยที่ได้รับการฝึกฝนมาแล้ว มีอุปกรณ์และเครื่องอำนวยความสะดวกในการดำเนินการวิจัย มีทุนสำหรับการวิจัย ส่วนระบบบริหารของหน่วยงานประกอบด้วย มีการจัดหาและกระจายบุคลากร ความสามารถ ตลอดจนทรัพยากรต่างๆ สำหรับการวิจัยอย่างเหมาะสม มีการแบ่งแรงงาน และความรับผิดชอบอย่างเหมาะสม มีผู้นำที่มีประสิทธิภาพสูง มีช่องทางหรือเครือข่ายสำหรับการเผยแพร่และติดต่อในการวิจัย

ปัจจัยเกี่ยวกับบริบทของการวิจัย ได้แก่ แบบแผนการแสวงหาความจริง ความใจกว้าง รับฟังคำติชม และการเปลี่ยนแปลงค่านิยมต่อการศึกษา ความต้องการงานวิจัย ผลตอบแทนที่ไม่ใช่

วัตถุในการทำวิจัย เช่น ความก้าวหน้าทางวิชาการ การยอมรับจากวงการวิจัย รวมทั้งความเต็มใจที่จะแลกเปลี่ยนข้อมูลซึ่งกันและกัน โดยเฉพาะหน่วยราชการหรือหน่วยปฏิบัติอื่นใดกับหน่วยงานวิจัย

2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความเชื่ออำนาจในตน

ความเชื่ออำนาจในตน

นักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของความเชื่ออำนาจในตนไว้ดังนี้

รอตเตอร์ (คุภากร มนตรีพิศุทธิ์. 2544 : 26-27 ; อ้างอิงจาก Rotter. 1966 :6) ให้ความหมายของความเชื่ออำนาจในตนว่า หมายถึง ลักษณะบุคคลที่มีความเชื่อถือหรือรับรู้ว่าคุณมีอำนาจหรือมีความสามารถที่จะปรับปรุงสภาพแวดล้อมให้ดีขึ้น เป็นบุคคลที่ยากที่จะชักชวนให้เชื่อตามโดยไม่มีเหตุผล สามารถควบคุมเหตุการณ์ต่างๆที่เกิดขึ้นกับตนเองได้ และมีความเชื่อว่าความสำเร็จหรือความล้มเหลวที่ตนได้รับเกิดจากการกระทำของตน

สตรีกแลนด์ (คุภากร มนตรีพิศุทธิ์. 2544 : 27 ; อ้างอิงจาก Strickland. 1977 :221) ให้ความหมายของความเชื่ออำนาจในตนว่า หมายถึง ความเชื่อว่าสิ่งต่างๆ ที่ตนเองได้รับ เกิดจากการกระทำของตน ไม่ว่าจะเป็นในด้านดีหรือด้านร้าย

บุญรับ ศักดิ์มณี (2532 : 58) สรุปความหมายของความเชื่ออำนาจในตนเองว่า หมายถึง ความเชื่อว่าตนสามารถทำให้เกิดผลดีหรือผลเสียแก่ตนเอง และผู้อื่นได้ตามที่ตนปรารถนา และมุ่งหวัง และเชื่อว่าความสำเร็จ ความล้มเหลว การได้รับสิ่งที่ตนปรารถนาหรือสูญเสียประโยชน์ เกิดจากการกระทำของตนเอง

ศักดิ์ชัย นิรัญทวี (2532 : 64) ให้ความหมายของความเชื่ออำนาจในตน หมายถึง ความเชื่อที่ว่าความสำเร็จหรือความล้มเหลวต่างๆ เกิดจากการกระทำของตนเอง และตนสามารถควบคุมให้เป็นไปตามที่ต้องการได้

คุภากร มนตรีพิศุทธิ์ (2544 : 27) ให้ความหมายของความเชื่ออำนาจในตน หมายถึง การที่มีความเชื่อหรือการรับรู้ว่าคุณเหตุการณ์หรือสิ่งต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับตน ทั้งความสำเร็จและความล้มเหลวเกิดจากการกระทำของตนเอง ส่งผลให้มีบุคลิกลักษณะมีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความกระตือรือร้นต่อการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อม พยายามปรับปรุงตนเองให้เข้ากับสภาพแวดล้อมนั้นๆ และเห็นคุณค่าของทักษะและความพยายามของตนเอง

วิไลลักษณ์ ลังกา (2546 : 44) ได้สรุปความหมายของความเชื่ออำนาจในตนว่า หมายถึง ลักษณะของบุคคลที่มีความเชื่อว่าสิ่งที่เกิดขึ้นกับตนหรือสิ่งที่ตนได้รับทั้งความสำเร็จและความล้มเหลว เกิดจากการกระทำหรือความสามารถของตนเองมากกว่าอิทธิพลภายนอก ตนสามารถควบคุมให้เป็นไปตามที่ต้องการได้ ส่งผลให้มีบุคลิกลักษณะที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความกระตือรือร้น และเห็นคุณค่าของทักษะและความพยายามของตนเอง

จากแนวคิดดังกล่าวสรุปได้ว่าความเชื่ออำนาจในตน หมายถึง ความเชื่อของครูที่ว่าสิ่งที่เกิดขึ้นกับตนหรือสิ่งที่ตนได้รับทั้งความสำเร็จและความล้มเหลว เกิดจากการกระทำหรือความสามารถของตนเอง และตนสามารถควบคุมให้เป็นไปตามที่ต้องการได้

รอตเตอร์ (สุภากร มนตรีพิศุทธิ์. 2544 : 27 ; อ้างอิงจาก Rotter. 1966 : 2) ได้อธิบายลักษณะทั่วไปของความเชื่ออำนาจในตนโดยอาศัยทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม โดยอธิบายว่าผลตอบแทนจากพฤติกรรมของบุคคลย่อมก่อให้เกิดความหวัง (Expectancy) ที่จะได้รับผลตอบแทนเช่นเดียวกันจากพฤติกรรมใหม่ในสถานการณ์ที่คล้ายกับสถานการณ์เดิม และถ้าเหตุการณ์เป็นไปตามที่คาดหวังไว้ บุคคลจะเกิดความคาดหวังไว้ บุคคลจะเกิดความคาดหวังเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ แต่ถ้าผลตอบแทนมิได้เป็นไปตามที่คาดหวัง ก็จะทำให้ความคาดหวังของบุคคลนั้นค่อยๆ ลดลง การลดหรือการเพิ่มความคาดหวังนี้จะก่อตัวขึ้นจากพฤติกรรมอย่างหนึ่งก่อนแล้วจึงจะขยายครอบคลุมพฤติกรรมหรือเหตุการณ์อื่นๆ ที่คล้ายคลึงกัน หรือเกี่ยวข้องกับสถานการณ์สถานการณ์เดิมเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ จนกลายเป็นบุคลิกภาพที่สำคัญในตัวบุคคล ถ้าประสบการณ์ของบุคคลได้รับการเสริมแรงบ่อยครั้ง เมื่อแสดงพฤติกรรมเดิมจะทำให้บุคคลนั้นเชื่อว่า สิ่งที่เกิดขึ้นมีผลมาจากทักษะหรือความสามารถของตนเองเป็นผู้กระทำให้เกิดขึ้น ซึ่งความเชื่อเช่นนี้เรียกว่า ความเชื่อในตนเอง (Internal Locus of Control) สอดคล้องกับแนวคิดของดวงเดือน พันธุมนาวิน (2529 : 207) อธิบายเกี่ยวกับความเชื่ออำนาจในตนว่าเป็นความเชื่อที่ว่าผลที่เกิดขึ้นกับตนส่วนใหญ่เกิดจากการกระทำของตนเองมากกว่าจะเกิดจากความบังเอิญ โชคชะตา หรือสิ่งศักดิ์สิทธิ์ดลบันดาล

ในส่วนที่เกี่ยวกับการทำงานของข้าราชการนั้นเชื่อว่า ความเชื่ออำนาจในตนเป็นองค์ประกอบที่สำคัญอย่างหนึ่งที่จะทำให้ข้าราชการมีพฤติกรรมที่พึงปรารถนา เพราะตราบไต่ที่ข้าราชการยังเชื่อว่า สิ่งภายนอกอื่นๆ มิใช่ตนเองมีอิทธิพลต่อผลการทำงานและความเจริญก้าวหน้าหรือความสำเร็จในการทำงานราชการของตนเองแล้ว พฤติกรรมการทำงานราชการก็ยังคงเป็นไปในลักษณะ “เข้าขาม เย็นขาม” (บุญรับ ศักดิ์มณี. 2532 : 41-42)

2.2 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความรับผิดชอบ

ความรับผิดชอบ

นักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของความรับผิดชอบดังนี้

ฟลิปโป (ถวิล จันทรสว่าง. 2545 : 5 ; อ้างอิงจาก Flippo. 1966 : 122) ได้สรุปความหมายของความรับผิดชอบว่า เป็นความผูกพันในการที่จะปฏิบัติหน้าที่ให้สำเร็จลุล่วงไปได้ และความสำเร็จเกี่ยวข้องกับปัจจัย 3 ประการ คือ พันธะผูกพัน หน้าที่การงาน และวัตถุประสงค์

ลอว์ซี (ถวิล จันทรสว่าง. 2545 : 5 ; อ้างอิงจาก Lawshe. 1966 : 143) ให้ความหมายของความรับผิดชอบว่าเป็นการค้นหาคำอุปนิสัย อารมณ์ของบุคคลที่มีความรอบคอบ รับผิดชอบเป็นที่ไว้วางใจได้มากน้อยเพียงไร

พระมหาดิศร ถิรสีโล (2540 : 117) ให้ความหมายของความรับผิดชอบว่า หมายถึง การปฏิบัติงานและหน้าที่โดยเฉพาะซึ่งได้รับมอบหมายให้ดีที่สุดตามความสามารถของตน

พิชัย ไชยสงคราม (2542 : 18) ได้สรุป ความรับผิดชอบว่า คือ คุณสมบัติที่เชื่อถือได้ของบุคคลที่จะทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย หรืองานในหน้าที่ประจำให้สำเร็จโดยอาศัยความสำนึกทางศีลธรรม กฎหมาย คำสั่ง หรือความรู้สึกในความถูกต้องเหมาะสม

จากแนวคิดดังกล่าวสรุปความหมายของความรับผิดชอบ หมายถึง การได้รับมอบหมายให้ทำงานตามหน้าที่ โดยที่ได้รับความไว้วางใจให้ดำเนินการอย่างอิสระ ไม่มีการตรวจสอบหรือควบคุมอย่างใกล้ชิด ทำให้มีโอกาสตัดสินใจแก้ปัญหาด้วยตนเองอย่างเต็มที่ และทำงานให้ดีที่สุดตามความสามารถของตน

2.3 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจด้านความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน

เฮิร์ซเบิร์ก (วิลเลียมส์ ลังกา. 2546 : 23-24 ; อ้างอิงจาก Herzberg. 1959 : 113-119) ได้ศึกษาปัจจัยที่จะช่วยจูงใจให้ผู้ปฏิบัติงานทำงานได้อย่างเต็มใจ ประกอบด้วยปัจจัย 2 ชนิด คือ

1. ปัจจัยจูงใจ (Motivator Factors) เป็นปัจจัยที่เกี่ยวกับตัวงานและความสำเร็จก้าวหน้าในงาน และเกิดความพึงพอใจในงาน มี 5 ปัจจัย คือ

1.1 ความสำเร็จของงาน (Achievement) หมายถึง การที่บุคคลสามารถทำงานได้เสร็จสิ้นและประสบความสำเร็จเป็นอย่างดี สามารถแก้ปัญหาต่างๆ รู้จักป้องกันปัญหาที่เกิดขึ้น

1.2 การได้รับความยอมรับนับถือ (Recognition) หมายถึง การที่บุคคลได้รับการยอมรับนับถือจากบุคคลที่ตนเกี่ยวข้อง ซึ่งอาจอยู่ในรูปของการยกย่องชมเชย แสดงความยินดี การให้กำลังใจ

1.3 ลักษณะของงาน (Work itself) หมายถึง ลักษณะงานที่น่าสนใจ งานที่ต้องอาศัยความคิดสร้างสรรค์ งานที่ท้าทาย งานที่ต้องใช้ความคิด

1.4 ความรับผิดชอบ (Responsibility) หมายถึง การที่ได้รับผิดชอบงานที่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ หากบุคคลได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบงานแล้ว จะทำให้มีความรักงาน และมีความพึงพอใจในงาน

1.5 ความก้าวหน้าในตำแหน่งการงาน (Advancement) หมายถึง การได้รับการเลื่อนขั้นเงินเดือนหรือเลื่อนตำแหน่งให้สูงขึ้น หรือได้รับการส่งเสริมให้มีความรู้ความสามารถมากขึ้น

2. ปัจจัยสุขอนามัย (Hygiene Factors) เป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมในการทำงาน หากไม่มีปัจจัยนี้หรือมีในลักษณะที่ไม่สอดคล้องกับบุคคลในองค์กร จะส่งผลให้บุคคลนั้นเกิดความไม่ชอบงานได้ ได้แก่

2.1 เงินเดือน (Salary) หมายถึง ค่าจ้างที่ได้รับจากการทำงานและการเลื่อนขั้นเงินเดือนในหน่วยงานนั้นเป็นที่พอใจของบุคลากรที่ทำงาน

2.2 โอกาสที่จะได้รับความก้าวหน้าในอนาคต (Possibility of Growth) หมายถึง การที่ได้รับสิ่งใหม่ๆ หรือได้รับความก้าวหน้าในทักษะวิชาชีพ

2.3 ความสัมพันธ์กับผู้ใต้บังคับบัญชา (Relationship with Subordinates) หมายถึง การติดต่อสื่อสารไม่ว่าจะเป็นกิริยาหรือวาจา ที่แสดงถึงความสัมพันธ์อันดีต่อกันสามารถทำงานร่วมกัน มีความเข้าใจซึ่งกันและกันเป็นอย่างดี

2.4 สถานะของอาชีพ (Status) หมายถึง อาชีพนั้นเป็นที่ยอมรับนับถือของสังคม มีเกียรติและศักดิ์ศรี

2.5 ความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา (Relationship with Superior) หมายถึง การติดต่อสื่อสารไม่ว่าจะเป็นกิริยาหรือวาจาที่แสดงถึงความสัมพันธ์อันดีต่อกัน สามารถทำงานร่วมกัน

2.6 ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน ((Relationship with Peers) หมายถึง ความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคลกับเพื่อนร่วมงานด้วยกัน

2.7 การบังคับบัญชา (Supervision) หมายถึง รูปแบบและวิธีการบังคับบัญชา การสั่งการและการมอบหมายของหัวหน้างานที่เป็นไปอย่างยุติธรรม

2.8 นโยบายและการบริหารงาน (Company Polity and Administration) หมายถึง นโยบายการบริหารงาน การมอบหมายงานและการจัดระบบงานที่มีประสิทธิภาพ รวมถึงเปิดโอกาสให้พนักงานได้มีส่วนร่วมในการบริหาร

2.9 สภาพการทำงาน (Working Conditions) หมายถึง สภาพทางกายภาพทั่วไปของสถานที่ทำงาน เช่น สถานที่ทำงาน แสง เสียง อากาศ กลิ่น ฯลฯ รวมทั้งลักษณะสิ่งแวดล้อมอื่นๆ

2.10 ชีวิตส่วนตัว (Personal Life) หมายถึง ความรู้สึกที่ดีหรือไม่ดี เป็นผลที่ได้รับจากงานในหน้าที่

2.11 ความมั่นคงในงาน (Job Security) หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อความมั่นคงของงาน ความยั่งยืนของอาชีพ

มาสโลว์ (พรเพ็ญ ปฏิสัมพันธ์. 2532 : 21 ; อ้างอิงจาก Maslow. 1970 : 80) มีความเห็นว่า คนทุกคนมีความต้องการอยู่เสมอและไม่มีที่สิ้นสุด เมื่อได้รับการตอบสนองความต้องการอย่างหนึ่งอย่างใดแล้ว ความต้องการอย่างอื่นก็จะเข้ามาแทนที่ ความต้องการของคนมีลักษณะเป็นลำดับขั้นจากต่ำสุดไปหาสูงสุด ซึ่งมาสโลว์ได้แบ่งลำดับความต้องการของมนุษย์เป็น 5 ขั้น

1. ความต้องการทางร่างกาย เป็นความต้องการขั้นพื้นฐานของมนุษย์ และเป็นสิ่งที่จำเป็นที่สุดสำหรับการดำรงชีวิต

2. ความต้องการความปลอดภัย เป็นความต้องการให้ตนเองปลอดภัยจากอันตรายทุกด้าน ความต้องการในการมั่นคงในการทำงาน ตลอดจนความมั่นคงทางฐานะและเศรษฐกิจ

3. ความต้องการทางสังคม เป็นความต้องการที่จะให้ตนเองเป็นสมาชิกส่วนหนึ่งของสังคม ต้องการให้เป็นที่ยอมรับของบุคคลอื่น

4. ความต้องการเกียรติยศชื่อเสียงหรือฐานะทางสังคม เป็นความต้องการที่จะมีฐานะเด่นเป็นที่ยอมรับของคนทั่วไป ต้องการเป็นตัวของตัวเอง มีอิสระในการตัดสินใจ

5. ความต้องการที่จะได้รับความสำเร็จตามความรู้สึกรักใคร่ เป็นความต้องการขั้นสูงสุดของมนุษย์ เช่น ความต้องการอยากเด่นทางใดทางหนึ่งโดยเฉพาะ

พรเพ็ญ ปฏิสัมพันธ์ (2532 : 21) สรุปไว้ว่า ความต้องการของคนเป็นจุดเริ่มต้นของกระบวนการจูงใจคนให้ทำงาน เมื่อคนยังมีความต้องการทางกายอยู่ก็จะมุ่งทำงานมุ่งความมั่นคงปลอดภัย เมื่อตนเองปลอดภัยแล้วก็จะเกิดความผูกพันในสังคมตามมา พยายามให้กลุ่มยอมรับว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งของสังคม หลังจากนั้นความต้องการด้านความสมหวังก็จะรุนแรงขึ้น คนจึงพยายามแสดงความสามารถอย่างเต็มที่เพื่อให้ประสบความสำเร็จในหน้าที่การงาน

จากการศึกษาเอกสารสรุปความหมาย แรงจูงใจด้านความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน หมายถึง ลักษณะการเปลี่ยนแปลงในเรื่องตำแหน่ง เงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง หรือการได้รับการส่งเสริมสนับสนุนให้มีความรู้ ความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียน ในทางที่สูงขึ้น ซึ่งไปกระตุ้นหรือโน้มน้าวให้ครูเกิดความรู้สึกรักอยากทำวิจัยในชั้นเรียนให้สำเร็จ

2.4 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมโรงเรียน

วัฒนธรรมโรงเรียน

ความหมายของวัฒนธรรมโรงเรียน

วัฒนธรรมโรงเรียนเป็นคำที่มีความหมายลึกซึ้งมาก มีนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของวัฒนธรรมโรงเรียนไว้ดังนี้

โอเวน (Owens. 1987 : 17) กล่าวว่า วัฒนธรรมโรงเรียนเป็นแนวปฏิบัติที่เกิดขึ้นทีละเล็กละน้อย สม่่าเสมอ และกลายเป็นสิ่งหล่อหลอมพฤติกรรมของบุคคลอย่างมีประสิทธิภาพ

เซอร์จิโอแวนนี (Sergiovanni. 1988 : 103) กล่าวว่า วัฒนธรรมโรงเรียนเป็นตัวกำหนดสัญลักษณ์ กฎเกณฑ์ของพฤติกรรม พิธีการและเรื่องราวที่เล่าสู่กันมานาน เน้นถึงค่านิยมและความเชื่อว่าสมาชิกขององค์กรจะต้องมีส่วนร่วมด้วย

สุรศักดิ์ หลาบมาลา (2531 : 40) ให้ความหมายของวัฒนธรรมโรงเรียนว่า วัฒนธรรมโรงเรียน หมายถึง แนวปฏิบัติในการแก้ปัญหาทั้งภายนอกและภายในโรงเรียน ซึ่งเคยใช้ปฏิบัติติดต่อกันมาเป็นเวลานานพอสมควร และได้รับการถ่ายทอดสู่สมาชิกของโรงเรียน เพื่อเป็นแนวปฏิบัติอันเป็นที่ยอมรับ ซึ่งครอบคลุมถึงแนวคิด ความรู้สึก และการรับรู้ปัญหาต่างๆ

อัจฉรา สุวรรณ (2536 : 22) กล่าวโดยสรุปว่า วัฒนธรรมโรงเรียน หมายถึง ค่านิยม ความเชื่อ และบรรทัดฐาน ซึ่งเป็นปัจจัยในการทำงานของบุคลากรภายในโรงเรียน

ณรงค์ศักดิ์ ถนอมศรี (2538 : 28) กล่าวโดยสรุปว่า วัฒนธรรมโรงเรียน หมายถึง ค่านิยม ความเชื่อ และปทัสฐานที่ได้รับการถ่ายทอดสืบต่อกันมาภายในโรงเรียน จะเป็นแนวปฏิบัติต่อการดำเนินงานของครู

สุพรรณิ สมานญาติ (2540 : 62) ได้สรุปความหมายไว้ว่า วัฒนธรรมโรงเรียน หมายถึง แบบแผนของคติฐาน หรือความเชื่อที่ผู้บริหาร ครูอาจารย์ และนักเรียน ได้ร่วมกันสร้างขึ้น ค้นพบ เลือกสรร และปรับปรุงพัฒนา จากประสบการณ์เรียนรู้ที่ได้ดำเนินการแก้ปัญหา การจัดการศึกษาใน โรงเรียน เพื่อปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับสิ่งแวดล้อมภายนอก ซึ่งเป็นไปตามบทบาทหน้าที่ และภารกิจของโรงเรียน และเพื่อให้เกิดความเป็นเอกภาพภายใน โดยที่ผู้บริหาร ครู อาจารย์ และนักเรียน มีความรู้ ความเข้าใจในความหมายร่วมกัน แบบแผนดังกล่าวเป็นวิถีทางที่ถูกต้องที่จะยอมรับ และรู้สึกตอบสนองในความสัมพันธ์กับปัญหาดังกล่าว อย่างสม่ำเสมอ และจะถ่ายทอดแก่สมาชิกใหม่ในโรงเรียน วัฒนธรรมปรากฏให้เห็นได้เป็นรูปธรรมสัญลักษณ์ และพฤติกรรมที่แสดงออก

นฤมล สัตยานุวัฒน์ (2541 : 28) ได้สรุปความหมายไว้ว่า วัฒนธรรมโรงเรียน คือแนวคิด ค่านิยม ความเชื่อ และพฤติกรรมของบุคลากรที่ได้เข้ามาอยู่ร่วมกันในโรงเรียน ซึ่งทุกคนได้หล่อหลอมความคิด ค่านิยม ความเชื่อ และพฤติกรรมดังกล่าวเป็นไปในแนวเดียวกัน และปฏิบัติ ต่อๆ กันมา เป็นระยะเวลายาวนานจนกลายเป็นวัฒนธรรมโรงเรียนที่มีผลต่อการปฏิบัติงานและการบริหารงานในโรงเรียน

สรุปได้ว่า วัฒนธรรมโรงเรียน หมายถึง แนวคิด แบบแผน การประพฤติปฏิบัติ ค่านิยม ความเชื่อในการปฏิบัติงานของบุคลากรในโรงเรียน ซึ่งประกอบด้วยพฤติกรรมบ่งชี้ 10 ประการ ได้แก่ 1. ความมุ่งประสงค์ของโรงเรียน 2. การมอบอำนาจ 3. การตัดสินใจ 4. ความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของโรงเรียน 5. ความไว้วางใจ 6. ความมีคุณภาพ 7. การยอมรับ 8. ความเอื้ออาทร 9. ความซื่อสัตย์สุจริต 10. ความหลากหลายของบุคลากร

ส่วนประกอบของวัฒนธรรมโรงเรียน

โรงเรียนแต่ละแห่งจะมีวัฒนธรรมเป็นของตนเอง เพราะวัฒนธรรมโรงเรียนเป็นตัวกำหนดหล่อหลอมเหล่าความคิด ความรู้สึกและพฤติกรรมของบุคคลในโรงเรียน ซึ่งอาจแตกต่างกันไป

แพตเตอร์สัน (Sergiovanni. 1988 : 107-109 ; อ้างอิงจาก Patterson. 1986 : 50-51) ได้กล่าวถึงวัฒนธรรมโรงเรียนว่า มีส่วนเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมของบุคลากรในโรงเรียน 10 ประการ ได้แก่ 1. ความมุ่งประสงค์ของโรงเรียน (School Purposes) 2. การมอบอำนาจ (Empowerment) 3. การตัดสินใจ (Decision Making) 4. ความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของโรงเรียน (Sense of Community) 5. ความไว้วางใจ (Trust) 6. ความมีคุณภาพ (Quality) 7. การยอมรับ (Recognition) 8. ความเอื้ออาทร (Caring) 9. ความซื่อสัตย์สุจริต (Integrity) 10. ความหลากหลายของบุคลากร (Diversity) ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1) ความมุ่งประสงค์ของโรงเรียน (School Purposes)

การกำหนดความมุ่งประสงค์ของโรงเรียนนั้น ควรคำนึงถึงสภาพปัญหาของโรงเรียน และการให้ครูมีส่วนร่วมในการกำหนดความมุ่งประสงค์ของโรงเรียน เพื่อจูงใจให้คณะครูทำงานด้วยความมุ่งมั่นและมีประสิทธิภาพ

คาสท์ และ โรเซนส์วิก (Kast & Rosenzweig, 1985 : 179) ได้ให้ความหมายความมุ่งประสงค์ไว้ว่า เป็นความปรารถนาในอนาคตซึ่งบุคคล คณะบุคคลหรือองค์การพยายามจะทำให้สำเร็จ โดยนัยนี้ความมุ่งประสงค์จึงหมายรวมถึงงานที่ได้รับมอบหมายหรือหน้าที่ ภารกิจ ความมุ่งหมาย วัตถุประสงค์ จุดมุ่งหมาย สิ่งที่กำหนดให้และเวลาที่กำหนด

ซงชัย สันติวงษ์ (2528 : 39) ได้ให้ความหมายของความมุ่งประสงค์ว่า หมายถึง สิ่งที่ยั่งยืนปรารถนาที่ได้กำหนดไว้ซึ่งอาจเป็นลักษณะกว้างๆ หรืออาจกำหนดให้มีลักษณะเฉพาะเจาะจงระบุเป็นจำนวน เป็นตัวเลขก็ได้ พร้อมทั้งกำหนดระยะเวลาลงไปเป็นที่แน่นอนด้วย ความมุ่งประสงค์ที่ได้กำหนดลงไปเป็นลักษณะเฉพาะเจาะจงและสามารถวัดได้นั้น เรียกความมุ่งประสงค์นี้ว่า เป้าหมาย (Goal หรือ Target) ความมุ่งประสงค์และเป้าหมายถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการวางแผน เพราะมีลักษณะเป็นความคาดหวังที่ต้องการในอนาคต

ความสำคัญของความมุ่งประสงค์ของโรงเรียน

องค์การใดหรือโรงเรียนใดจะอยู่รอด และมีความเจริญรุ่งเรืองนั้น ความสำคัญอยู่ที่ตัวบุคคลที่ทำงานร่วมกันอยู่ในองค์การนั้นๆ นับตั้งแต่ผู้บริหารลงไปถึงผู้ปฏิบัติงานในระดับต่ำ จะสามารถทำงานให้มีประสิทธิภาพเพียงใดนั้นควรคำนึงถึง ความมุ่งประสงค์ของโรงเรียนเป็นสำคัญ ดังที่ วิโรจน์ สารรัตนะ (2532 : 121) กล่าวไว้ดังนี้

1. ความมุ่งประสงค์เป็นตัวการที่จะนำไปสู่การกำหนดนโยบาย แนวทางการปฏิบัติ กฎ และระเบียบในการปฏิบัติงานให้ถูกต้องตามความเหมาะสม

2. ความมุ่งประสงค์เป็นตัวชี้นำองค์การ ถึงแม้ว่าบุคคลแต่ละคนในองค์การจะมีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน แต่ความมุ่งประสงค์ขององค์การจะเป็นหลักชัยที่จะทำให้ทุกคนมีเหตุผล มีความสามัคคีมีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน มีการร่วมแรงร่วมใจกันที่จะปฏิบัติงานเพื่อให้บังเกิดผลตามความมุ่งประสงค์ขององค์การนั้น

3. ความมุ่งประสงค์เป็นสิ่งที่จะช่วยจูงใจให้บุคคลในองค์การการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ แม้จะมีปัญหาเกิดขึ้นจากการทำงานก็สามารถจะยึดถือความมุ่งประสงค์นั้นเป็นหลักในการพิจารณาแก้ปัญหาด้วยตนเอง

4. ความมุ่งประสงค์เป็นพื้นฐานของการกระจายอำนาจ เนื่องจากเมื่อผู้ปฏิบัติงานได้ทราบเข้าใจ และยอมรับความมุ่งประสงค์แล้ว จะสามารถทำงานตามหน้าที่ความรับผิดชอบได้อย่างเต็มที่

5. ความมุ่งประสงค์เป็นเกณฑ์มาตรฐานที่ใช้ในการควบคุมการดำเนินงานขององค์การได้

ดังนั้นสรุปได้ว่า ความมุ่งประสงค์ของโรงเรียน หมายถึง การประชาสัมพันธ์ การชี้แจงให้บุคลากรในโรงเรียน เข้าใจ เห็นคุณค่า และความสำคัญเกี่ยวกับความมุ่งประสงค์ของโรงเรียน เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานและประเมินผลร่วมกัน และคำนึงถึงการตัดสินใจที่มีต่อความมุ่งประสงค์ของโรงเรียน

2) การมอบอำนาจ (Empowerment)

โดยปกติแล้วผู้บริหารโรงเรียนซึ่งเป็นที่ดำรงตำแหน่งเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุดโดยตรงในโรงเรียน และเป็นผู้มีและใช้อำนาจในการบริหารได้ตามตำแหน่ง แต่ในความเป็นจริงนั้นการปฏิบัติราชการในโรงเรียน ผู้บริหารมีภาระหน้าที่รับผิดชอบมากมาย จึงต้องมีการแบ่งความรับผิดชอบและมอบอำนาจให้ผู้ที่อยู่ในตำแหน่งรองลงไป เป็นผู้ช่วยดูแลจัดทำ แต่ทั้งนี้ผู้ที่ใช้อำนาจนั้นจะต้องไม่ใช้โดยขัดต่อความมุ่งประสงค์ของโรงเรียน ซึ่งได้มีผู้ให้แนวคิดเกี่ยวกับการมอบอำนาจไว้สรุปได้ดังนี้

แพตเตอร์สัน และคนอื่นๆ (ณรงค์ศักดิ์ ฤทธอมศรี. 2538 : 42 ; อ้างอิงจาก Patterson. 1986 : 50-51) ได้กล่าวถึงการมอบอำนาจว่า ในการปฏิบัติงาน ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องเห็นความสำคัญของการมอบอำนาจ การตัดสินใจแก่ครู-อาจารย์ ในบางสถานการณ์พร้อมทั้งให้โอกาสในการรับรู้ข่าวสารและการได้รับปัจจัยต่างๆ ในการปฏิบัติงานแก่ครู-อาจารย์ในโรงเรียนอย่างเท่าเทียมกัน

จุมพล สวัสดิยากร (2520 : 84) ได้ในแนวคิดว่าการมอบอำนาจ คือ การโอนอำนาจหรือการสร้างภาระความรับผิดชอบต่อการปฏิบัติงานให้แก่ผู้อื่น

นฤมล สัตยานุวัฒน์ (2541 : 32) กล่าวว่า การมอบอำนาจเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ ที่ผู้บริหารควรพิจารณาด้วยความรอบคอบต่อการโอนอำนาจให้ผู้อื่นทำงานให้สำเร็จตามจุดประสงค์ การมอบอำนาจให้เพื่อการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายสำเร็จลง จะเป็นประโยชน์ต่อผู้บังคับบัญชา ช่วยลดภาระ และการบริหารงานอื่นๆ ได้มากขึ้น

ในการปฏิบัติงานภายในโรงเรียน บางครั้งหรือบางเรื่องผู้บริหารโรงเรียนไม่สามารถจะปฏิบัติงานได้ตามลำพัง เนื่องจากปริมาณที่ต้องรับผิดชอบมีจำนวนมาก ดังนั้นงานบางเรื่อง หรือบางอย่างจึงต้องอาศัยความร่วมมือจากคณะครู อาจารย์ช่วยเหลือในการปฏิบัติงาน และบางครั้งผู้บริหารโรงเรียนอาจมอบหมายให้ครู อาจารย์รับไปปฏิบัติ

สรุปได้ว่า การมอบอำนาจ หมายถึง การให้ความสำคัญในการมอบอำนาจในการตัดสินใจ เมื่อมอบหมายงานให้ครูนำไปปฏิบัติ รวมทั้งการรับรู้ข่าวสาร ข้อมูลและการใช้ทรัพยากรของโรงเรียนอย่างเท่าเทียมกัน

3) การตัดสินใจ (Decision Making)

การตัดสินใจเป็นกระบวนการในการตกลงใจว่าจะปฏิบัติหรือกระทำสิ่งใด ๆ โดยอาศัยข้อมูล หรือความรู้สึกที่ได้จากประสบการณ์ก็ได้ ซึ่งในเรื่องของการตัดสินใจนี้ ได้มีนักการศึกษาหลายท่านได้อธิบายถึงความหมายไว้พอสรุปได้ดังนี้

บาร์นาร์ด (อัจฉรา สุวรรณ. 2536 : 27 ; อ้างอิงจาก Barnard. 1972 : 185) ให้ความหมายว่า การตัดสินใจเป็นกระบวนการทางตรรกวิทยาในการพิจารณาวิเคราะห์ และคัดทางเลือกจากทางเลือกต่างๆ โดยอาศัยเหตุผลและความเป็นจริงเกี่ยวกับทางเลือกนั้น

ไซมอน (อัจฉรา สุวรรณ. 2536 : 27 ; อ้างอิงจาก Simon. 1977 : 40-41) ให้ความหมายของการตัดสินใจเชิงกระบวนการว่าการตัดสินใจเป็นกระบวนการของกิจกรรมต่างๆ 3 ประการ คือ

1. กิจกรรมด้านเซา์ปัญหา ซึ่งจะเน้นการรวบรวมข้อมูลและสารสนเทศที่จะนำมาใช้ประกอบการตัดสินใจ
2. กิจกรรมด้านการออกแบบ คือ การนำข้อมูลมาวิเคราะห์หาแนวทางที่จะนำไปสู่การปฏิบัติ
3. กิจกรรมเกี่ยวกับการเลือกทางเลือกที่เหมาะสมที่จะนำไปปฏิบัติ

ฮอยและมิสเกล (อัจฉรา สุวรรณ. 2536 : 28 ; อ้างอิงจาก Hoy & Miskel. 1982 : 262) ได้ให้ความหมายว่า การตัดสินใจคือ การตกลงใจที่ผู้บริหารว่าจะทำการหรือละเว้นการกระทำใดๆ การตัดสินใจเป็นความรับผิดชอบหลักของนักบริหารทุกคน และเป็นกระบวนการที่การตัดสินใจจะได้รับการปฏิบัติ กระบวนการตัดสินใจจะไม่สิ้นสุดจนกว่า การตัดสินใจจะได้รับการดำเนินการปฏิบัติเป็นที่เรียบร้อย

ซีเลนี (อัจฉรา สุวรรณ. 2536 : 28 ; อ้างอิงจาก Zeleny. 1982 : 84-85) ให้ความหมายว่า การตัดสินใจเป็นกระบวนการพลวัตที่เกี่ยวข้องซึ่งกันและกันระหว่างการเตรียมก่อนการตัดสินใจ การตัดสินใจ และผลลัพธ์ของการตัดสินใจ

แพตเตอร์สัน และคนอื่นๆ (ณรงค์ศักดิ์ ถนอมศรี. 2538 : 45 ; อ้างอิงจาก Patterson & Others. 1986 : 50-51) กล่าวว่า ทุกชั้นทุกระดับของการบริหารจะต้องเกี่ยวกับการตัดสินใจอยู่เสมอ ดังนั้นการให้บุคลากรในโรงเรียนได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ จะช่วยลดช่องว่างระหว่างผู้บริหารกับผู้ใต้บังคับบัญชา และจะเกิดการยอมรับกันและกันเพิ่มมากขึ้น

อัจฉรา สุวรรณ (2536 : 28) การตัดสินใจถือว่าเป็นกระบวนการถึงที่สำคัญเป็นอย่างยิ่ง การบริหารที่ต้องใช้เหตุและผลในการพิจารณาวิเคราะห์หาทางเลือกเพื่อนำไปสู่การตัดสินใจ การตัดสินใจจึงต้องเป็นไปตามขั้นตอนของกระบวนการอย่างรอบคอบ เพื่อประสิทธิภาพของการบริหารองค์การ

นฤมล สัตยานุวัฒน์ (2541 : 32) กล่าวว่า ทุกชั้นทุกระดับของการบริหารจะต้องเกี่ยวกับการตัดสินใจอยู่เสมอ ดังนั้นการให้บุคลากรในโรงเรียนได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจจะช่วยลดช่องว่างระหว่างผู้บริหารกับผู้ใต้บังคับบัญชา และจะเกิดการยอมรับกันและกันเพิ่มมากขึ้น

จากความหมายของการตัดสินใจดังกล่าว พอสรุปได้ว่า การตัดสินใจ หมายถึง การคำนึงถึงความเป็นไปได้ในการตัดสินใจที่สอดคล้องกับการปฏิบัติงานและผู้ทำหน้าที่ตัดสินใจบางครั้งอาจเป็นผู้ที่ได้รับผลกระทบโดยตรงจากเรื่องนั้นๆ หรืออาจเป็นผู้เชี่ยวชาญที่รู้สถานการณ์และปัญหาอย่างดี โดยไม่จำเป็นต้องเป็นหัวหน้าเท่านั้น

4) ความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของโรงเรียน (Sense of Community)

การที่คนเราทำงานอยู่ที่ยังคงการใด ๆ ก็ตามถ้ามีความประทับใจในสถานที่แห่งนั้น ก็จะเกิดความรักในสถานที่นั้น ๆ จนคิดว่าตนเองเป็นผู้หนึ่งที่เป็นส่วนหนึ่งขององค์กรนั้น ๆ เช่นเดียวกับครูอาจารย์ที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนแห่งนั้นจะเกิดความรู้สึกผูกพันและภูมิใจในโรงเรียนหรือเพื่อนร่วมงานจนคิดว่าตนเองเป็นเจ้าของ มีความรัก ความห่วงใยในชื่อเสียงของโรงเรียน

สำหรับแนวคิดเกี่ยวกับความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของโรงเรียน ได้มีนักการศึกษาได้ให้แนวคิดไว้สรุปได้ดังนี้

ไวลส์ (อัจฉรา สุวรรณ. 2536 : 34 ; อ้างอิงจาก Wiles. 1953 : 46-47) กล่าวว่า ครูแต่ละคนต้องการเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มที่ทำงานด้วย การได้รับความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของโรงเรียนจะมีอิทธิพลต่อสภาวะการทำงานมากกว่าเงินเดือนที่ได้รับ และจะทำให้เกิดความพึงพอใจในงานเกิดขึ้น วิธีสร้างความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของโรงเรียนทำได้โดย

1. ให้อุทิศเวลาในโรงเรียนมีความผูกพันซึ่งกันและกัน และเกี่ยวข้องกันตลอดจนรู้จักอุทิศสละเวลาให้กับงาน

2. ส่งเสริมความก้าวหน้าของสมาชิกครูแต่ละคนในโรงเรียน

3. ร่วมกิจกรรมด้วยกันในวันหยุดสุดสัปดาห์

4. ให้ครูแต่ละคนมีความรู้สึกว่าเขาเป็นคนสำคัญคนหนึ่งคนหนึ่งในโรงเรียน การขอความช่วยเหลือในงานกิจกรรม เน้นถึงความสามารถพิเศษและความมีคุณค่าในแต่ละบุคคล ให้การสนับสนุนช่วยเหลือเมื่อมีโอกาสจำเป็น ไม่แก่งแย่งชิงดีกัน

แพตเตอร์สัน และคนอื่น ๆ (ณรงค์ศักดิ์ ถนอมศรี. 2538 : 50 ; อ้างอิงจาก Patterson & Others. 1986 : 50-51) ได้ให้แนวคิดเรื่องความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของโรงเรียนไว้ว่า ในการดำเนินงานควรยึดถือโรงเรียนเป็นหลัก โดยถือว่าครูและบุคลากรทุกคนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน จึงควรให้ความช่วยเหลือพัฒนาครูและบุคลากรอย่างแท้จริง ตลอดจนกระตุ้นให้ครู อาจารย์มีความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของโรงเรียนให้มากที่สุด

อัจฉรา สุวรรณ (2536 : 34) กล่าวว่า ความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของโรงเรียนเกี่ยวข้องกับขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานด้วย ผู้บริหารซึ่งรับผิดชอบในโรงเรียนจะต้องสำรวจขวัญและกำลังใจของผู้ปฏิบัติงานเสมอ และพึงตระหนักเสมอว่า ขวัญและกำลังใจเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการสร้างความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของโรงเรียน

ณรงค์ศักดิ์ ถนอมศรี (2538 : 51) กล่าวว่าโรงเรียนใดสามารถทำให้สมาชิกร่วมมือร่วมใจกันทำในสิ่งที่เหมาะสมถูกต้อง จะเป็นประโยชน์แก่โรงเรียนได้มาก เพราะจะทำให้โรงเรียนมีความเจริญก้าวหน้า มีความสงบสุข มั่นคง ปลอดภัย มีการช่วยเหลือพึ่งพาอาศัยกัน ทั้งในด้านวัตถุสิ่งของ เงินทอง ตลอดจนแรงงานต่างๆ การดูแลรักษาความสงบเรียบร้อย ทั้งนี้เพราะครู อาจารย์ และบุคลากรภายในโรงเรียนมีความรู้สึกว่าเป็นส่วนหนึ่งในการเป็นเจ้าของโรงเรียน

จากแนวคิดของนักการศึกษาที่ได้กล่าวมาข้างต้นพอสรุปได้ว่า ความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของโรงเรียน หมายถึง การที่บุคลากรทุกคนเป็นเจ้าของ มีความผูกพัน รู้จักรับผิดชอบ ช่วยเหลือ และพัฒนางานโรงเรียนร่วมกัน

5) ความไว้วางใจ (Trust)

ความไว้วางใจระหว่างบุคลากรทุกฝ่ายในโรงเรียนสะท้อนให้เห็นถึงสภาพบรรยากาศที่ดีในโรงเรียน ถ้าบุคลากรในโรงเรียนขาดความไว้วางใจซึ่งกันและกันก็จะทำให้บรรยากาศในโรงเรียนไม่ดี การปฏิบัติอย่างเหมาะสมต่อเพื่อนร่วมงานทุกระดับเป็นสิ่งจำเป็น ผู้บริหารจะต้องสร้างบรรยากาศแห่งความไว้วางใจกันระหว่างบุคลากรทุกระดับให้เกิดขึ้นในโรงเรียน ซึ่งความรู้สึกไว้วางใจจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อผู้อื่นให้เกียรติและยอมรับฟังความคิดเห็นที่ตนเองแสดงออกไป ซึ่งในเรื่องความไว้วางใจ ได้มีนักการศึกษาให้ความไว้วางใจสรุปได้ดังนี้

แพตเตอร์สัน และคนอื่นๆ (นฤมล สัตยานุวัณณ์. 2541 : 35 ; อ้างอิงจาก Patterson & Others. 1986 : 50-51) กล่าวว่า ความไว้วางใจเป็นเรื่องเกี่ยวกับการให้โอกาสครูเลือกทำงานตามความต้องการ และไว้วางใจว่าครูจะสามารถตัดสินใจได้เป็นอย่างดี

จินดาลักษณ์ วัฒนสินธุ์ (2532 : 732 - 733) กล่าวว่า ความไว้วางใจ คือ การยอมรับบุคคลอื่น เป็นการลดความกระวนกระวายและความกลัว สร้างขึ้นมาโดยการยอมรับของบุคคลอื่น ดังนั้น ความไว้วางใจจึงเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่จะส่งผลให้งานของโรงเรียนบรรลุตามจุดประสงค์ เกี่ยวกับการสร้างความไว้วางใจ

อัจฉรา สุวรรณ (2536 : 34) สรุปได้ว่า เมื่อคนเรามีความไว้วางใจซึ่งกันและกันจะเกิดความรู้สึกเชื่อมั่น อบอุ่น ยอมรับในค่าแห่งความเป็นมนุษย์ซึ่งกันและกัน การปฏิบัติงานต่างๆ ภายในโรงเรียนจะดำเนินไปได้อย่างสะดวกราบรื่นยิ่งขึ้น

นฤมล สัตยานุวัณณ์ (2541 : 35) กล่าวโดยสรุปว่า การไว้วางใจทำให้เกิดการยอมรับและมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ความสัมพันธ์ของบุคลากรในโรงเรียนจะมีลักษณะของ ความจริงใจ ซื่อสัตย์ และตรงไปตรงมา เปิดเผย การแก้ปัญหาจะเป็นไปอย่างนิ่มนวล และเมื่อมีการตัดสินใจ ทุกคนจะมีโอกาสรู้สึกดีงามต่อกัน

จากแนวคิดของนักการศึกษาดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า ความไว้วางใจ หมายถึง การให้โอกาสครู อาจารย์เลือกทำงานตามความต้องการ และไว้วางใจไว้วางใจว่าครู อาจารย์สามารถตัดสินใจได้เป็นอย่างดี

6) ความมีคุณภาพ (Quality)

โรงเรียนควรคำนึงถึงมาตรฐานสูงสุดของงานและการสร้างขวัญและกำลังใจแก่บุคลากรในโรงเรียน เพื่อพัฒนาให้สมาชิกของโรงเรียนมีคุณภาพมากขึ้น มีความเชื่อมั่นในประสิทธิภาพการทำงาน of ครู และความสามารถของนักเรียน รวมทั้งให้ความสำคัญในการสร้างบรรยากาศของความเห็นอกเห็นใจในความร่วมมือของทุกคนในโรงเรียน

ในการปฏิบัติงานภายในโรงเรียนหรือองค์กรใดๆ ก็ตามย่อมมีการคาดหวังว่าผลงานที่ได้ปฏิบัติกัน จะต้องมีความคุณภาพและได้มาตรฐาน

สำหรับแนวคิดในเรื่องความมีคุณภาพนั้น ได้มีนักการศึกษาได้ให้แนวคิดไว้สรุปได้ดังนี้

แพตเตอร์สัน และคนอื่นๆ (ณรงค์ศักดิ์ ฤณอมศรี. 2538 : 55 ; อ้างอิงจาก Patterson & Others. 1986 : 50-51) ได้ให้ความเห็นว่า ในการปฏิบัติงานของโรงเรียน จะต้องคำนึงถึงมาตรฐานของงานและคุณภาพของครูและนักเรียน โดยมีความเชื่อว่าครูและนักเรียนสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ โรงเรียนจะต้องสร้างขวัญและกำลังใจให้แก่บุคลากรทุกคนเพื่อให้เกิดการพัฒนา

ณรงค์ศักดิ์ ฤณอมศรี (2538 : 55) กล่าวโดยสรุปว่า การปฏิบัติงานภายในโรงเรียนจะเกิดประสิทธิภาพได้นั้น ปัจจัยที่สำคัญอย่างหนึ่งคือ ความมีคุณภาพ โดยที่โรงเรียนจะต้องคำนึงถึงคุณภาพของครู อาจารย์ และบุคลากรทุกฝ่าย ตลอดจนสร้างขวัญและกำลังใจให้แก่ครู อาจารย์และบุคลากรในโรงเรียน เพื่อพัฒนาให้มีคุณภาพมากขึ้น

นฤมล สัตยานุวัฒน์ (2541 : 35) กล่าวโดยสรุปว่า การจะทำงานให้เกิดประสิทธิภาพขึ้น อยู่กับความสามารถของบุคคลโดยมีสิ่งจูงใจเป็นแรงผลักดัน และมีบรรยากาศที่ดีเป็นองค์ประกอบที่สำคัญ

จากแนวคิดของนักการศึกษาดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า ความมีคุณภาพ หมายถึง การที่โรงเรียนเห็นคุณค่าและคาดหวังให้ครูปฏิบัติงานอย่างมีคุณภาพและมาตรฐาน เชื่อมมั่นในประสิทธิภาพการทำงานของครูและความสามารถของนักเรียน รวมทั้งความสำคัญในการสร้างบรรยากาศของความเห็นอกเห็นใจ และความร่วมมือของทุกคนในโรงเรียน

7) การยอมรับ (Recognition)

เป็นการที่โรงเรียนเปิดโอกาสและให้การยอมรับความคิดเห็นที่ดีของครู รวมทั้งยอมรับในความสำเร็จและผลงานของครูและนักเรียน

ได้มีนักการศึกษาหลายท่านได้ให้แนวคิดในเรื่องเกี่ยวกับการยอมรับไว้ สรุปได้ดังนี้

บริษ (นฤมล สัตยานุวัฒน์. 2541 : 36 ; อ้างอิงจาก Breeh. 1966 : 506) ได้ให้ทัศนะว่า การยอมรับเป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของมนุษย์ ส่วนในโรงเรียนผู้บริหารควรยอมรับในความเห็นของครู ซึ่งจะทำให้ครูมีกำลังใจในการปฏิบัติงาน การยอมรับซึ่งกันและกันของบุคลากรในโรงเรียน และการยอมรับนับถือจากบุคคลอื่นภายนอกโรงเรียน เป็นเรื่องที่สำคัญที่เป็นผลให้ได้รับความช่วยเหลือและสนับสนุนในการดำเนินงานของโรงเรียน

พรณี ช.เจนจิต (2538 : 468) กล่าวว่า ความต้องการเป็นที่ยอมรับและได้รับการยกย่องเป็นความต้องการที่จะรู้สึกว่าคุณค่า ทั้งในสายตาโรงเรียน ตนเอง และในสายตาของผู้อื่น คนทุกคนล้วนมีความต้องการที่จะมองเห็นตนเองมีคุณค่า จะเกิดความรู้สึกท้อแท้ได้ถ้าขาดในเรื่องนี้ ดังนั้น โรงเรียนควรยอมรับและเห็นคุณค่าของบุคลากรพร้อมทั้งส่งเสริมบุคลากรในโรงเรียนในการ

แสวงหาแนวคิดที่ดี เปิดโอกาสให้ครูได้แสดงความคิดเห็น ยอมรับในความสำเร็จและความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการปฏิบัติงานของครูและนักเรียน

นฤมล สัตยานุวัฒน์ (2541 : 36) กล่าวโดยสรุปว่า การยอมรับและเห็นถึงคุณค่า ความสามารถของบุคลากร รู้จักมองส่วนดีของกันและกัน จะก่อทัศนคติและกำลังใจในการทำปฏิบัติงานของบุคลากร การยอมรับเป็นความต้องการขั้นพื้นฐานของมนุษย์ ที่จะส่งผลให้บุคคลนั้นมีความสุขในการทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นในสังคม

จากแนวคิดของนักการศึกษาดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า การยอมรับ หมายถึง การที่โรงเรียนเปิดโอกาสและให้การยอมรับความคิดเห็นที่ดีของครู รวมทั้งยอมรับในความสำเร็จและผลงานของครูและนักเรียน

8) ความเอื้ออาทร (Caring)

เป็นธรรมชาติของมนุษย์ในการปฏิบัติงานไม่ว่าจะเป็นองค์การใดก็ตาม การที่บุคลากรในองค์การจะปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพและให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีนั้น บุคลากรทุกคนต่างก็ปรารถนาที่จะให้ผู้บังคับบัญชาให้ความเอาใจใส่ดูแล และเอื้ออาทรในความเป็นอยู่ การปฏิบัติงานตลอดจนความก้าวหน้าในอาชีพของตน ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นขวัญและกำลังใจ ในการที่จะสร้างความพึงพอใจให้แก่บุคลากรในการปฏิบัติงานภายในองค์การนั้นๆ

นฤมล สัตยานุวัฒน์ (2541 : 37) กล่าวโดยสรุปว่า ความเอื้ออาทร เอาใจใส่ดูแลและก่อให้เกิดความกตัญญูรู้คุณ รู้สึกประทับใจและเกิดความรักความผูกพัน มีน้ำใจและพร้อมที่จะสละแรงกายแรงใจเพื่อความสำเร็จของโรงเรียน

จากแนวคิดของนักการศึกษาดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า ความเอื้ออาทร หมายถึง การที่โรงเรียนความเอาใจใส่ดูแลต่อบุคลากรทุกคน เป็นที่พึ่ง ช่วยแก้ปัญหาเมื่อบุคลากรต้องการความช่วยเหลือ ให้ความยุติธรรมแก่บุคลากรทุกคน และสนับสนุนให้มีความก้าวหน้าในหน้าที่

9) ความซื่อสัตย์สุจริต (Integrity)

อัจฉรา สุวรรณ (2536 : 40) กล่าวว่า ความซื่อสัตย์สุจริต เป็นสิ่งที่โรงเรียนเห็นคุณค่าของความซื่อสัตย์ ความมานะพยายามของครูที่ปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ และกำหนดแนวทางให้ครูทุกคนปฏิบัติตาม โดยยึดมั่นจริยธรรมเป็นหลัก

ความซื่อสัตย์สุจริตเป็นวัฒนธรรมโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับการเห็นคุณค่าในความซื่อสัตย์ของบุคลากรโดยการชมเชยและให้ผลตอบแทน รวมทั้งการกำหนดแนวทางเพื่อให้ทุกคนปฏิบัติตามและเห็นคุณค่าในความมานะพยายามของครูที่ปฏิบัติตามอย่างสม่ำเสมอไม่ย่อท้อ นอกจากนี้การปฏิบัติของโรงเรียนต่อบุคลากรจะยึดมั่นในแนวทางแห่งจริยธรรมเป็นหลัก จะเห็นได้ว่าจริยธรรมเป็นสิ่งจำเป็นและมีความสำคัญต่อมนุษย์ทั้งโดยส่วนตัวและโดยส่วนรวม และเป็นปัจจัยพื้นฐานที่ช่วยให้โรงเรียนมีความสงบเรียบร้อย

สรุปได้ว่า ความซื่อสัตย์สุจริต หมายถึง การที่โรงเรียนเห็นคุณค่าของความซื่อสัตย์ ความมานะพยายามของครูที่ปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ และการกำหนดแนวทางที่ให้ครูทุกคนปฏิบัติตามโดยยึดมั่นจริยธรรมเป็นหลัก

10) ความหลากหลายของบุคลากร (Diversity)

เป็นการที่โรงเรียนให้ความสำคัญในความแตกต่างเกี่ยวกับปรัชญา ความเชื่อ บุคลิกภาพ วิธีสอนที่แตกต่างของครูแต่ละคน และการรู้จักยืดหยุ่นในการจัดการเรียนการสอนโดยคำนึงถึงความแตกต่างของนักเรียน

ได้มีนักการศึกษาเสนอแนวคิดเกี่ยวกับความหลากหลายของบุคลากรไว้พอสรุปได้ดังนี้

แพตเตอร์สัน และคนอื่นๆ (ณรงค์ศักดิ์ ฤทธอมศรี. 2538 : 58 ; อ้างอิงจาก Patterson & Others. 1986 : 50-51) ได้ให้ความเห็นว่า ครู อาจารย์ มีค่านิยมในด้านปรัชญาหรือความเชื่อ ตลอดจนบุคลิกภาพของทุกคนในโรงเรียนมีความแตกต่างกัน ซึ่งแต่ละคนจะมีค่านิยมในวิธีการสอนที่แตกต่างกัน มีค่านิยมที่ยึดหยุ่นในด้านการเรียนการสอนแก่นักเรียนแต่ละคนที่แตกต่างกันและวิธีการปฏิบัติงานต่างๆ กัน ของครู อาจารย์ทุกวิธีการนำไปสู่ความมุ่งประสงค์ และแสดงถึงค่านิยมของโรงเรียน

ณรงค์ศักดิ์ ฤทธอมศรี (2538 : 58) กล่าวว่า ในด้านความคิดเห็นที่แตกต่างกันในการปฏิบัติงานนี้ โรงเรียนควรให้ความสำคัญของความแตกต่างระหว่างบุคคลในทักษะและวิธีปฏิบัติของครู อาจารย์ในโรงเรียน พร้อมทั้งมีการยืดหยุ่นและผสมผสานความแตกต่างในรูปแบบ และวิธีปฏิบัติที่แตกต่างกันของแต่ละบุคคลให้เข้ากับความมุ่งประสงค์และค่านิยมของโรงเรียน

นฤมล สัตยานุวัฒน์ (2541 : 38) กล่าวว่า บุคคลย่อมมีความแตกต่างระหว่างกัน ไม่ว่าจะเป็นบุคลิก หน้าตา ท่าทาง การแสดงออก และความสามารถเฉพาะ หากโรงเรียนมองเห็นและให้ความสำคัญของความแตกต่างระหว่างบุคคล ในทักษะและวิธีปฏิบัติที่แตกต่างกันของแต่ละบุคคล พร้อมทั้งมีการยืดหยุ่นและผสมผสานความแตกต่างในรูปแบบและวิธีปฏิบัติที่แตกต่างกันของบุคคลให้เข้ากับความมุ่งประสงค์ของโรงเรียน จะเป็นการหล่อหลอมนำความแตกต่างที่หลากหลายนี้ไปสู่การร่วมมือ ทำกิจกรรมให้บรรลุเป้าหมายได้เป็นอย่างดี

จากแนวคิดของนักการศึกษาดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า ความหลากหลายของบุคลากร หมายถึง การที่โรงเรียนให้ความสำคัญในความแตกต่างในเรื่องปรัชญา ความเชื่อ บุคลิกภาพ วิธีสอนที่แตกต่างของครูแต่ละคน การรู้จักยืดหยุ่นในการจัดการเรียนการสอนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลของนักเรียน

จากการศึกษาเอกสารเกี่ยวกับวัฒนธรรมโรงเรียนในแต่ละด้าน แสดงว่า วัฒนธรรมโรงเรียนเป็นตัวแปรหนึ่งที่จะทำให้ครูมีความสามารถ เจตคติ และพฤติกรรมการทำวิจัยในชั้นเรียน

3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบตัวแปรตามหลายตัว

การถดถอยเชิงพหุคูณแบบตัวแปรตามหลายตัว (Multivariate Multiple Regression : MMR) เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลที่ประกอบด้วยกลุ่มตัวแปรอิสระและกลุ่มตัวแปรตาม ตั้งแต่ 2 ตัวแปรขึ้นไป โดยดำเนินการวิเคราะห์หลายตัวพร้อมกัน โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มตัวแปรอิสระและกลุ่มตัวแปรตาม ทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มรวมหรือกลุ่มย่อยของตัวแปรอิสระกับตัวแปรตามแต่ละตัวหรือกลุ่มย่อยของตัวแปรตามได้อีกด้วย นอกจากนั้นแล้วยังสามารถควบคุมความคลาดเคลื่อนมาตรฐานได้ (ประชัย เปี่ยมสมบูรณ์. 2535 : 13 -14)

การถดถอยเชิงพหุคูณแบบตัวแปรตามหลายตัว หมายถึง การจัดกลุ่มเทคนิคทางสถิติพรรณนาและสถิติอนุมาน ซึ่งได้รับการพัฒนาขึ้นเพื่อใช้ในสถานการณ์วิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์กลุ่มตัวแปรตามตั้งแต่สองตัวขึ้นไปและไม่จำกัดจำนวนตัวแปรอิสระ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งว่าการวิเคราะห์ระดับมัลติแวลูเอทเกี่ยวกับการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ หรือกลุ่มตัวแปรอิสระกับกลุ่มตัวแปรตาม ซึ่งบางสถานการณ์วิจัยไม่จำเป็นต้องกำหนดว่ากลุ่มใดเป็นกลุ่มตัวแปรอิสระหรือกลุ่มใดเป็นตัวแปรตาม (ประชัย เปี่ยมสมบูรณ์. 2535 : 2 - 3 ; อ้างอิงมาจาก Kerlinger and Pedhazur. 1973 : 372)

การวิเคราะห์ระดับมัลติแวลูเอทได้เริ่มมีบทบาทและความสำคัญต่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์และพฤติกรรมศาสตร์มากขึ้นในปัจจุบัน ซึ่งบทบาทและความสำคัญของการวิเคราะห์มัลติแวลูเอทจะยิ่งเพิ่มมากขึ้นในอนาคตอันใกล้ ทั้งนี้เพราะนักวิจัยทางสังคมศาสตร์และพฤติกรรมศาสตร์จำนวนไม่น้อยได้เริ่มตระหนักถึงความซับซ้อนของปรากฏการณ์ที่มุ่งศึกษาว่าบ่อยครั้งที่ปรากฏการณ์เหล่านี้มีหลายมิติ หรือเกี่ยวข้องกับปรากฏการณ์อื่นๆ มากมาย จนทำให้ไม่สามารถแยกปรากฏการณ์ใดปรากฏการณ์หนึ่งออกมาศึกษาได้โดยลำพัง ถ้าประสงค์ผลการวิจัยที่ลึกซึ้งและครอบคลุม (ประชัย เปี่ยมสมบูรณ์. 2535 : 6)

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ตัวแปรที่จะนำมาหาค่าการถดถอยเชิงพหุคูณแบบตัวแปรตามหลายตัว มีลักษณะคล้ายคลึงกับการหาค่าถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression : MR) หรือ การถดถอยเชิงพหุคูณแบบตัวแปรตามหนึ่งตัว (Univariate Multiple Regression) สามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ

1. ตัวเกณฑ์ (Criteria)

เป็นตัวแปรที่ต้องการทราบว่าค่าของความเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นหรือลดลงเนื่องมาจากตัวแปรใดบ้าง ตัวเกณฑ์นี้ก็คือ ตัวแปรตาม (Dependent Variable)

2. ตัวพยากรณ์ (Predictor)

เป็นตัวแปรที่ต้องการทราบว่ามียุทธพลต่อตัวเกณฑ์หรือไม่ หรือเป็นตัวแปรที่มีผลทำ

ให้ค่าของตัวเกณฑ์เพิ่มขึ้นหรือลดลงได้หรือไม่ ตัวพยากรณ์ก็คือ ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) ซึ่งมักมีค่ามากกว่า 1 ตัวขึ้นไป

นอกจากนั้นแล้ว ข้อมูลที่ใช้ในการคำนวณจะต้องอยู่ในมาตราอันตรภาคชั้น (Interval Scale) หรือ มาตราอัตราส่วน (Ratio Scale)

ในกรณีที่มีตัวพยากรณ์ และตัวแปรเกณฑ์หลายตัวจะใช้สูตรในการคำนวณ ดังนี้ (Stevens, James. 1995 : 130)

$$Y = X\beta + E$$

$$\begin{matrix} Y \\ \begin{bmatrix} Y_{11} & Y_{12} & \dots & Y_{1p} \\ Y_{21} & Y_{22} & \dots & Y_{2p} \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ Y_{n1} & Y_{n2} & \dots & Y_{np} \end{bmatrix} \end{matrix} = \begin{matrix} X \\ \begin{bmatrix} X_{11} & X_{12} & \dots & X_{1k} \\ X_{21} & X_{22} & \dots & X_{2k} \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ X_{n1} & X_{n2} & \dots & X_{nk} \end{bmatrix} \end{matrix} \begin{matrix} \beta \\ \begin{bmatrix} b_{01} & b_{02} & \dots & b_{0p} \\ b_{11} & b_{12} & \dots & b_{1p} \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ b_{k1} & b_{k2} & \dots & b_{kp} \end{bmatrix} \end{matrix} + \begin{matrix} E \\ \begin{bmatrix} e_{11} & e_{12} & \dots & e_{1p} \\ e_{21} & e_{22} & \dots & e_{2p} \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ e_{n1} & e_{n2} & \dots & e_{np} \end{bmatrix} \end{matrix}$$

เมื่อ	Y	แทน	เมตริกขนาด (n x p) ของตัวแปรตาม
	X	แทน	เมตริกขนาด (n x k) ของตัวแปรอิสระ
	β	แทน	เมตริกขนาด (k x p) ของค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย
	E	แทน	เมตริกขนาด (n x p) ของค่าความคลาดเคลื่อน

สมมติว่าข้อมูลที่จะดำเนินการวิเคราะห์ประกอบด้วยตัวแปรตาม จำนวน p ตัวแปรและตัวแปรอิสระ จำนวน q ตัวแปร แบบจำลองเส้นตรงที่เชื่อมโยงตัวแปรทั้งสองกลุ่มย่อยเข้าด้วยกัน ประกอบด้วยสมการถดถอยแบบตัวแปรตามหลายตัว จำนวน q สมการ ดังปรากฏตามสมการต่อไปนี้ (ประชัย เปี่ยมสมบูรณ์. 2535 : 14)

$$\begin{aligned} [Y_{11} Y_{12} Y_{13} \dots Y_{1p}] &= [\alpha_1 \alpha_2 \alpha_3 \dots \alpha_p] \\ &+ X_{11} [\beta_{11} \beta_{12} \beta_{13} \dots \beta_{1p}] \\ &+ X_{12} [\beta_{21} \beta_{22} \beta_{23} \dots \beta_{2p}] \\ &+ X_{13} [\beta_{31} \beta_{32} \beta_{33} \dots \beta_{3p}] \\ &\vdots \\ &\vdots \\ &\vdots \\ &+ X_{1q} [\beta_{q1} \beta_{q2} \beta_{q3} \dots \beta_{qp}] \\ &+ [e_{11} e_{12} e_{13} \dots e_{1p}] \end{aligned}$$

เมื่อ	Y_{ik}	แทน	ตัวแปรตามลำดับที่ k ของตัวการที่ i
	X_{ijk}	แทน	ตัวแปรอิสระลำดับที่ j ของตัวการที่ i
	e_{ik}	แทน	ตัวแปรผิดพลาดลำดับที่ k ของตัวการที่ i
	α	แทน	ตัวคงที่
	β	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย

ตัวแปรตาม Y และตัวแปรผิดพลาด e สัญลักษณ์พ่วง (Subscript) ตัวที่สองถูกระบุไว้สำหรับการแสดงลำดับที่ของตัวแปรตาม นอกจากนี้ทั้ง α และ β จะมีขนาดแตกต่างกัน สำหรับแต่ละสมการถดถอยแบบตัวแปรตามหนึ่งตัว

สมการรูปปกติ

$$\begin{bmatrix} Y_{11} & Y_{12} & \dots & Y_{1p} \\ Y_{21} & Y_{22} & \dots & Y_{2p} \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ Y_{N1} & Y_{N2} & \dots & Y_{Np} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1X_{11} & X_{12} & \dots & X_{1k} \\ 1X_{21} & X_{22} & \dots & X_{2k} \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ 1X_{N1} & X_{N2} & \dots & X_{Nk} \end{bmatrix} \begin{bmatrix} \alpha & \alpha_2 & \dots & \alpha_p \\ \beta_{11} & \beta_{12} & \dots & \beta_{1p} \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ \beta_{N1} & \beta_{N2} & \dots & \beta_{Np} \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} e_{11} & e_{12} & \dots & e_{1p} \\ e_{21} & e_{22} & \dots & e_{2p} \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ e_{N1} & e_{N2} & \dots & e_{Np} \end{bmatrix}$$

สมการรูปเมตริก

$\tilde{Y}$	=	$\tilde{X}$	$\tilde{B}$	$\tilde{E}$
(N x P)		[N x (q + 1)]	[(q + 1) x p]	(N x p)
เมื่อ	N	แทน	จำนวนตัวการ	
	p	แทน	จำนวนตัวแปรตาม	
	q	แทน	จำนวนตัวแปรอิสระ	
	(q + 1)	แทน	จำนวนตัวแปรอิสระบวกด้วยตัวคงที่ (α)	
$\tilde{Y}$	แทน	เมตริกขนาด (N x P) ของตัวแปรตาม		
$\tilde{X}$	แทน	เมตริกขนาด [N x (q + 1)] ของตัวแปรอิสระ		
$\tilde{B}$	แทน	เมตริกขนาด [(q + 1) x p] ของค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย		
$\tilde{E}$	แทน	เมตริกขนาด (N x p) ของค่าความคลาดเคลื่อน		

ในการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบตัวแปรตามหลายตัว การคำนวณค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยจะต้องกำหนดค่ากำลังสองต่ำสุด (Least Square Principle) ให้ครอบคลุมทั้ง error sum of square error และ sum of cross product

ในการถดถอยเชิงพหุคูณแบบตัวแปรตามหนึ่งตัว ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย (β) ได้รับการเลือกภายใต้เงื่อนไขที่กำหนดให้ SEE เป็นค่าต่ำสุด

$$C = \sum e_i^2$$

เมื่อค่าผิดพลาด (C) มีค่าต่ำสุด จะปรากฏสมการปกติ (Normal Equation) ดังนี้

$$[X'X] \hat{B} = [X'Y]$$

ในที่นี้ Y คือ คอลัมน์เวกเตอร์ของตัวแปรตามตัวหนึ่ง ขึ้นต่อมาคูณตลอดด้วยสมการ $[X'X]$ เพื่อหาค่าของ $(\hat{B})$

$$[X'X]^{-1} [X'X] \hat{B} = [X'X]^{-1} [X'Y]$$

เนื่องจาก $[X'X]^{-1} [X'X]$ เท่ากับ 1 เพราะฉะนั้น $\hat{B}$ จึงปรากฏตามสมการ

$$\hat{B} = [X'X]^{-1} [X'Y]$$

กล่าวได้ว่า $\hat{B}$ เป็นตัวประมาณค่าที่ดีที่สุดของ B ทั้งนี้เพราะ $\hat{B}$ สามารถให้ค่าผลบวกกำลังสองต่ำสุดของค่าผิดพลาด (C) ในกลุ่มตัวอย่าง

ในการถดถอยเชิงพหุคูณแบบตัวแปรตามหลายตัว การประมาณค่า B สามารถกระทำได้โดยการลดค่า Square Sample ของตัวแปรผิดพลาด สำหรับตัวแปรตามทุกตัวแปรให้มีขนาดค่าต่ำสุด ผลบวกกำลังสองของค่าผิดพลาดสำหรับตัวแปรตามตัวใดตัวหนึ่งจะปรากฏเป็นค่าในเส้นทแยงมุมของเมตริก $\hat{E}'\hat{E}$ การลดค่าผิดพลาด (C) ต่ำสุด จำเป็นต้องกำหนดค่า Partial Derivatives ซึ่งเกี่ยวข้องกับ Elements ของค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย (B) ให้เท่ากับศูนย์ก่อนแก้สมการ ผลที่ได้รับ คือ สมการปกติดังนี้

$$[\tilde{X}'\tilde{X}]\tilde{B} = [\tilde{X}'\tilde{Y}]$$

สมการปกติในการถดถอยเชิงพหุคูณแบบตัวแปรตามหลายตัว ก็มีลักษณะคล้ายคลึงกับ
ในกรณียูนิแวกเรียท เว้นแต่ว่าในการถดถอยเชิงพหุคูณแบบตัวแปรตามหลายตัว เมตริก $\tilde{B}$ และ $\tilde{Y}$
จะประกอบด้วยหลายคอลัมน์ แทนที่จะเป็นคอลัมน์เดียว ต่อมาคุณตลอดสมการ

$$\tilde{B} = [\tilde{X}'\tilde{X}]^{[-1]} [\tilde{X}'\tilde{Y}] \text{ ด้วย } [\tilde{X}'\tilde{X}]^{[-1]} \text{ เพื่อหาค่าของ } \tilde{B}$$

$$\begin{aligned} [\tilde{X}'\tilde{X}]^{[-1]} [\tilde{X}'\tilde{X}]\tilde{B} &= [\tilde{X}'\tilde{X}]^{[-1]} [\tilde{X}'\tilde{Y}] \\ \tilde{B} &= [\tilde{X}'\tilde{X}]^{[-1]} [\tilde{X}'\tilde{Y}] \end{aligned}$$

ในที่นี้ $\tilde{B}$ ซึ่งเป็นตัวประมาณค่าของ B จัดเป็นเมตริกขนาด $[(q + 1) \times p]$ นอกจากนี้
ถ้ากำหนดให้ $[\tilde{X}'\tilde{X}]^{[-1]}$ เท่ากับ G ซึ่งหมายถึงปัจจัยความแปรปรวนร่วม (Covariance Factor)
สามารถเขียนเป็นสมการใหม่ได้ ดังนี้

$$\tilde{B} = G [\tilde{X}'\tilde{Y}]$$

ข้อที่ควรสังเกต คือ ตราบใดที่จำนวนตัวแปรอิสระและจำนวนตัวแปรตามคงเดิม การ
เปลี่ยนตำแหน่งของตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม ย่อมไม่ทำให้ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยเกิดการ
เปลี่ยนแปลงขนาดค่า แต่มีผลเพียงการเปลี่ยนตำแหน่งของค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยให้อยู่ในระดับที่
ถูกต้องตรงกับตัวแปรอิสระหรือตัวแปรตามที่ย้ายตำแหน่งตามไปเท่านั้น นอกจากนี้การเพิ่มหรือการ
ลดตัวแปรตาม ไม่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยแต่ประการใด อย่างไรก็ตามการ
เพิ่มหรือการลดตัวแปรอิสระย่อมส่งผลที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งค่าคงที่ (α) และค่า
สัมประสิทธิ์การถดถอยทั้งหมด (β)

นอกจากนี้ เมตริกขนาด $(p \times p)$ ของผลบวกรวมของผลคูณ (Total Sum of Product) $(\tilde{Y}'\tilde{Y})$ หรือที่ใช้สัญลักษณ์ว่า (s_r) ในกรณีการถดถอยเชิงพหุคูณแบบตัวแปรตามหลาย
ตัว ก็สามารถแยกส่วนเป็นค่าผลบวกได้ เช่นเดียวกับในกรณีการถดถอยเชิงพหุคูณแบบตัวแปรตาม
หนึ่งตัว เช่นกัน กล่าวคือ

กรณีการถดถอยเชิงพหุคูณแบบตัวแปรตามหนึ่งตัว

$$SST = SSR + SSE$$

กรณีการถดถอยเชิงพหุคูณแบบตัวแปรตามหลายตัว

$$S_T = S_R + S_E$$

หรือ
$$\underline{Y}'\underline{Y} = [\underline{Y}'\underline{XGX}'\underline{Y}] + [\underline{Y}(1-\underline{XGX}')\underline{Y}]$$

เมื่อ $\underline{G}$ แทน เมตริกของปัจจัยความแปรปรวนร่วม หรือ $(\underline{X}'\underline{X})'$

$\underline{I}$ แทน เมตริกลำดับ N ไเดนติตี้ (Order – N Identity Matrix)

S_R แทน $[\underline{Y}'\underline{XGX}'\underline{Y}]$ คือ Sum of Product ที่ได้รับการอธิบาย

S_T แทน $[\underline{Y}(1-\underline{XGX}')\underline{Y}]$ คือ Sum of Product ของตัวแปรผิดพลาด

อนึ่ง ค่าต่าง ๆ บนเส้นทแยงมุมของ S_T คือ ผลบวกกำลังสองของค่าสังเกตการณ์ (Sum of Square of the Observed Scores) สำหรับแต่ละตัวแปรตาม ขณะที่ค่าต่าง ๆ นอกเส้นทแยงมุมก็คือ ผลบวกคูณตรงข้าม (Sum of Cross Product) สำหรับค่าต่าง ๆ ของ S_T คือ ผลบวกกำลังสองของค่าพยากรณ์ (Sum of Square of the Predicted Scores) สำหรับแต่ละตัวแปรตาม กล่าวได้ว่า $(s_{..})_n$ มีขนาดใกล้เคียงกับ $(s_{..})_n$ ยิ่งขึ้นเพียงใด หรือยิ่งขนาดค่า $(s_{..})_n$ เล็กลงเพียงใดการพยากรณ์ตัวแปรตาม โดยอาศัยข้อมูลจากตัวแปรอิสระจะยิ่งมีความแม่นยำสูงขึ้นเพียงนั้น

การทดสอบสมมติฐานสามารถกระทำได้โดยใช้

1. สถิติเกณฑ์อัตราส่วนไคลลิฮูด (Likelihood Ratio Criterion)
2. สถิติเอฟของราวว์ หรือ ราวว์ – เอฟ (Rao's F statistics)

เกณฑ์อัตราส่วนไคลลิฮูด ใช้แทนด้วยสัญลักษณ์ Λ หมายถึง อัตราส่วนระหว่างการวัดไคลลิฮูดของข้อมูลภายใต้สมมติฐานปฏิเสธ (H_0) เทียบกับการวัดไคลลิฮูดของข้อมูลภายใต้สมมติฐานแย้ง (H_1) ดังสมการ

$$\Lambda = \frac{|\hat{\Sigma}|}{|\hat{\Sigma}_0|}$$

เมื่อ $\hat{\Sigma}_0$ แทน ตัวประมาณค่าของเมตริกความแปรปรวนและความแปรปรวนร่วม (Variance – Covariance Matrix) ของความผิดพลาด (Error) ภายใต้สมมติฐานปฏิเสธ (H_0)

$\hat{\Sigma}$ แทน ตัวประมาณค่าของเมตริกความแปรปรวนและความแปรปรวน
ร่วม(Variance – Covariance Matrix) ของความผิดพลาด (Error)
ภายใต้สมมติฐานแย้ง (H_1)

หากขนาดของสถิติอัตราส่วนไคลสตุคมีขนาดเล็กลงเพียงใด โอกาสที่จะหักล้างสมมติฐาน
ปฏิเสธก็ยังมีเพิ่มสูงขึ้นเพียงนั้น ในทางกลับกันยิ่งขนาดค่าของ $|\hat{\Sigma}|$ และ $|\hat{\Sigma}_0|$ ใกล้กันมากขึ้นเท่าใด
โอกาสที่สมมติฐานปฏิเสธจะเป็นจริงก็ยิ่งมีมากขึ้นเท่านั้น

สถิติเอฟของราว์ หรือ ราว์ – เอฟ (Rao's F statistics)

$$F = \frac{1 - \Lambda^{1/s}}{\Lambda^{1/s}} \cdot \frac{ms + 1 - qp/2}{qp}$$

เมื่อ	s	แทน	$\sqrt{(p^2 q^2 - 4)/(p^2 + q^2 - 5^2)}$
	m	แทน	$ ne - (p + 1 - q)/2 $
	p	แทน	จำนวนตัวแปรตาม
	q	แทน	จำนวนตัวแปรอิสระ
	ne	แทน	องศาความเป็นอิสระของค่าผิดพลาด

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

ยุน (Yun. 1984 : 2009) ได้ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบที่เกี่ยวกับตัว
บุคคล หน่วยงาน และสิ่งแวดล้อม กับการผลิตผลงานวิจัยของอาจารย์เชื้อสายเอเชียในมหาวิทยาลัย
ของสหรัฐอเมริกา มีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะค้นหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่เกี่ยวกับตัวบุคคลและ
หน่วยงานกับการผลิตผลงานวิจัยของอาจารย์คณะวิทยาศาสตร์และวิศวกรรมศาสตร์ที่มีเชื้อสาย
เอเชียในมหาวิทยาลัยในสหรัฐอเมริกา กลุ่มตัวอย่างได้แก่ อาจารย์คณะวิทยาศาสตร์และวิศวกรรม
ศาสตร์ที่มีเชื้อสายจีนในมหาวิทยาลัยในอเมริกา จำนวน 124 คน ซึ่งผลจากการศึกษาวิจัย พบว่า
1) การผลิตผลงานวิจัยมีความสัมพันธ์ทางบวกกับภาระการสอน และ 2) ความสนใจในการทำวิจัย
ความถี่ในการติดต่อสื่อสารกับนักวิชาการอื่นๆ และการรับวารสารวิชาการเป็นตัวทำนายการผลิต
งานวิจัยของอาจารย์เชื้อสายจีนในมหาวิทยาลัยของสหรัฐอเมริกาที่ดี

วาวอรันตู (Waworuntu. 1986 : 1213) ได้ทำการศึกษาเรื่องความสามารถในการผลิตผลงานวิจัยของอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในอินโดนีเซีย โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษาถึงตัวแปรใดบ้างที่ส่งผลต่อความสามารถในการผลิตผลงานวิจัยของอาจารย์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ อาจารย์ที่ปฏิบัติการสอนในปี ค.ศ.1982 จำนวน 11,268 คน จากจำนวนอาจารย์ทั้งสิ้น 20,945 คน คิดเป็นร้อยละ 54 ของประชากร ผลการศึกษาพบว่า ในด้านคุณสมบัติโดยกำเนิด คือ อายุและเพศมีความสำคัญที่สุดที่ส่งผลต่อความสามารถในการผลิตผลงานวิจัย เพศชายที่มีอายุน้อยมีการผลิตผลงานวิจัยมากที่สุด ส่วนตัวแปรด้านผลสัมฤทธิ์ พบว่า การบอกรับวารสารต่างประเทศ การได้รับการอบรมการวิจัย ประสบการณ์ในการทำงาน ความสัมพันธ์ในหมู่เพื่อนร่วมงาน และความสนใจในการวิจัยสัมพันธ์กับความสามารถในการผลิตผลงานวิจัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ชาเยเดอร์ (Shyder. 1991 : 45-58) ได้ศึกษาองค์ประกอบที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศทางการวิจัยโดยมีวัตถุประสงค์ 2 ประการ คือ ประการแรก เพื่อศึกษากระบวนการส่งเสริมการทำวิจัยของมหาวิทยาลัย ประการที่สอง เพื่อศึกษาพัฒนาการของการจัดการของแผนกวิชาภายในมหาวิทยาลัย เก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิธีการสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ วิเคราะห์ข้อมูลทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ กลุ่มตัวอย่างเป็นอาจารย์ในมหาวิทยาลัยซึ่งมีจำนวน 37 แห่ง ผลการศึกษาพบว่า อาจารย์ในมหาวิทยาลัยที่ดำเนินการทำวิจัย ร้อยละ 67 เข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย ภายในคณะของตนเอง กิจกรรมดังกล่าว ได้แก่ การเป็นผู้ช่วยโครงการวิจัย การเข้าร่วมสัมมนาทางการวิจัย และยังได้พบอีกว่า งบประมาณในการสนับสนุนการทำวิจัยเป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญต่อโครงการวิจัยในมหาวิทยาลัย

ซาฮา (Saha. 1995 : 1-7) ได้ทำการศึกษาเจตคติต่อความรู้ด้านการวิจัยและการกำหนดนโยบายการวิจัยทางการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียน โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาเจตคติต่อความรู้เกี่ยวกับการวิจัยทางการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนในประเทศสหรัฐอเมริกาและออสเตรเลีย เก็บข้อมูลโดยวิธีการสัมภาษณ์แบบแนวลึก (Indept interviews) และใช้แบบสอบถาม ผลการวิจัยสรุปว่า ผู้บริหารมีเจตคติทางบวกต่อความรู้ด้านการวิจัย และเห็นว่าความรู้ด้านการวิจัยมีความสำคัญต่อการตัดสินใจในการวางนโยบายของหน่วยงาน ตัวแปรที่เป็นตัวทำนายเจตคติต่อการวิจัยในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ความต้องการออกจากงาน เพศ จำนวนชั่วโมงทำงานต่อสัปดาห์ ความต้องการการเปลี่ยนแปลง จำนวนบุคลากรที่จบการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ระดับการศึกษาของผู้บริหาร ความต้องการในการช่วยเหลือครูผู้สอน ความต้องการในการพัฒนาประสิทธิภาพในการบริหาร ตัวแปรที่ทำนายเจตคติต่อการทำวิจัยได้ดีที่สุด คือ ความต้องการการเปลี่ยนแปลง และความไม่ต้องการลาออกจากงาน

4.2 งานวิจัยภายในประเทศ

ไพโรจน์ แสงจันทร์ (2527 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องสภาพการวิจัยและความต้องการในการทำวิจัยของอาจารย์วิทยาลัยครูกลุ่มภาคกลาง ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบในการทำงานวิจัยที่จัดอยู่ในระดับมากคือ ผู้บังคับบัญชาส่งเสริม และสนับสนุนในการทำวิจัย ความรู้ด้านเนื้อหา ในสาขาที่ต้องการวิจัย ความสามารถในการวิเคราะห์ปัญหา และวิทยาลัยมีการเผยแพร่แหล่งทุนให้อาจารย์ทราบทั่วถึง องค์ประกอบที่เป็นปัญหามากที่สุด ได้แก่ ความรู้ด้านเทคนิควิธีการวิจัย เวลาที่ใช้ในการทำวิจัย บรรยากาศในการทำวิจัยของอาจารย์ และการนำผลวิจัยไปใช้ในการแก้ปัญหาในวิทยาลัย อาจารย์ในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคกลาง มีความต้องการองค์ประกอบในการทำงานวิจัยอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุดทุกประเด็น แต่มีความต้องการเร่งด่วน คือ ความรู้ด้านเทคนิควิธีวิจัย เวลาที่ใช้ในการทำวิจัย การส่งเสริมสนับสนุนจากผู้บังคับบัญชา และบรรยากาศที่ส่งเสริมการทำวิจัยของอาจารย์ สภาพการทำงานวิจัยที่ผ่านมาพบว่า อาจารย์ส่วนใหญ่เคยทำวิจัยในระหว่างการศึกษแล้ว มีอาจารย์เพียงส่วนน้อยเคยทำงานวิจัยในระหว่างการทำงานในวิทยาลัยครู และอาจารย์ส่วนใหญ่มีความเห็นว่าจะทำวิจัยอย่างแน่นอนในอนาคต ด้วยเหตุที่ว่า การวิจัยมีประโยชน์ด้านการสอนและการปฏิบัติงานอื่นๆ โดยมีความต้องการวิจัยหัวข้อที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาสาระของวิชาที่ถนัดมากที่สุด อาจารย์ที่เคยทำวิจัยในระหว่างการทำงาน ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 36-40 ปี มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโท มีตำแหน่งทางวิชาการเป็นอาจารย์ และมีประสบการณ์ในการทำงานอยู่ในช่วง 11 – 15 ปี ในการเปรียบเทียบสภาพองค์ประกอบ และความต้องการองค์ประกอบในการทำงานวิจัยระหว่างวิทยาลัยครู 5 แห่ง ปรากฏว่าองค์ประกอบการศึกษาที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ ความรู้ด้านเทคนิควิธีวิจัย ความสามารถหาหัวข้อวิจัย และประสิทธิภาพของศูนย์วิจัย ในการประสานงานด้านการวิจัยแก่อาจารย์ ส่วนความต้องการองค์ประกอบการทำงานวิจัยนั้นไม่แตกต่างกัน ศูนย์วิจัย ในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคกลาง ที่ทำหน้าที่ประสานงานด้านการวิจัยของอาจารย์ และทำวิจัยตามที่ได้รับมอบหมายนั้น มีปัญหาด้านการบริหารงานคือ ขาดนโยบาย/แผนงานที่ชัดเจน ขาดงบประมาณและบุคลากร เป็นต้น และอาจารย์ยังไม่มีความสะดวกหรือร้อนในการทำวิจัย

พรเพ็ญ ปฏิสัมพันธ์ (2532 : 68) ทำการวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำวิจัยของอาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร โดยใช้ทฤษฎีการจูงใจของเฮิร์ซเบิร์ก ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำหรือไม่ทำวิจัยของอาจารย์ เรียงตามลำดับคือ ความสำเร็จของงาน ความรับผิดชอบ ความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ความสัมพันธ์ของผู้ร่วมงาน สภาพการทำงาน การปกครอง บังคับบัญชา นโยบายและการบริหาร เงินที่ได้รับ และการได้รับการยอมรับนับถือ แต่ปัจจัยที่ใช้ทำนายเพื่อจำแนกกลุ่มอาจารย์ที่เคยทำหรือไม่เคยทำวิจัยได้ถูกต้อง มี 4 ปัจจัย คือ ปัจจัยด้านลักษณะของงาน ความสำเร็จของงาน ความรับผิดชอบและความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ส่วนปัจจัยที่ไม่มีความแตกต่างในกลุ่มอาจารย์ที่เคยทำหรือไม่เคยทำวิจัย มีปัจจัยด้านความสัมพันธ์กับ

ผู้ร่วมงาน สภาพการทำงาน การปกครองบังคับบัญชา นโยบายและการบริหาร เงินที่ได้รับความยอมรับนับถือ

ศักดิ์ชัย นิรัญทวี (2532 :บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่องการแปลกแยกกับพฤติกรรมการทำงานของครูสังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ในจำนวนจิตลักษณะที่เป็นองค์ประกอบด้านบวกของความแปลกแยกทั้ง 4 ด้านนั้น ความเชื่ออำนาจในตน และความภาคภูมิใจในตนเอง และทัศนคติต่อสภาพการทำงาน มีความสัมพันธ์กับลักษณะทางชีวสังคมและภูมิหลังของครูในระดับสูง โดยพบว่า ครูผู้หญิงซึ่งมีวุฒิต่ำและครูผู้ชาย ซึ่งมีวุฒิสสูง เป็นครู 2 กลุ่มที่มีจิตลักษณะต่ำในด้านความเชื่ออำนาจในตน ความภาคภูมิใจในตนเอง และทัศนคติต่อสภาพการทำงาน นอกจากนั้น ผลการวิจัยยังแสดงให้เห็นว่า ครูผู้ชาย ครูที่มีอายุน้อย และครูที่มีวุฒิต่ำ เป็นครูที่มีพฤติกรรมการทำงานในระดับต่ำ ครูที่มีจิตลักษณะซึ่งเป็นองค์ประกอบด้านบวกและความแปลกแยกสูงทั้ง 4 ด้าน เป็นผู้มีพฤติกรรมการทำงานแต่ละด้านสูงกว่าครูที่มีจิตลักษณะเหล่านี้ต่ำกว่าทั้ง 4 ด้าน หรือสูงเพียง 1 หรือ 2 ด้าน ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่าครูที่มีความแปลกแยกต่ำเป็นครูที่มีพฤติกรรมการทำงานแต่ละด้านสูง ครูที่มีจิตลักษณะด้านใดด้านหนึ่งสูง เป็นผู้มีจิตลักษณะด้านอื่นสูงตามไปด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่มีความเชื่ออำนาจในตนสูง เป็นผู้มีทัศนคติต่อสภาพการทำงาน ความภูมิใจในตนเองและความรู้สึกเกี่ยวกับการสนับสนุนจากสังคมสูงตามไปด้วย นอกจากนั้นตัวแปรด้านการมุ่งกระทำหน้าที่ครูและพฤติกรรมการทำงานทั้ง 3 ด้าน ก็มีความสัมพันธ์กันทางบวก

วันทนา ชูช่วย (2533 : บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัยเรื่อง การทำวิจัยในโรงเรียนของครูมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า แรงจูงใจในการทำวิจัยของครูมัธยมศึกษาที่ทำการศึกษาได้แก่ การประสบปัญหาในการทำงานที่โรงเรียน การต้องการข้อมูลที่เชื่อถือได้เพื่อนำมาพัฒนางานที่ปฏิบัติ การได้รับแต่งตั้งมอบหมายหรือได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารให้ทำงานวิจัย การมีที่ปรึกษาในการทำวิจัย เวลาในการทำวิจัย และแหล่งค้นคว้าข้อมูล การมีบุคลากรในคณะวิจัยหรือผู้ช่วยวิจัยที่มีความรู้ด้านการวิจัย ผู้บริหารสนับสนุนติดตามผลงาน การรับความร่วมมือจากผู้ที่เกี่ยวข้อง ส่วนสาเหตุการไม่ทำวิจัยของครูมัธยมศึกษาที่ไม่ทำวิจัย ได้แก่ การไม่มีเวลา ไม่มีความรู้และประสบการณ์ในการทำวิจัย และไม่เห็นคุณค่าและประโยชน์ของการทำวิจัย

สมใจ จิตพิทักษ์ (2534: 290-292) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลิตภาพการวิจัยของอาจารย์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่สัมพันธ์กับผลิตภาพการวิจัยมีดังนี้ ได้แก่ปัจจัยประเภทลักษณะบุคคลซึ่งแบ่งออกเป็น ปัจจัยทางด้านชีวสังคม และปัจจัยทางด้านคุณลักษณะทางจิตวิทยา ปัจจัยด้านชีวสังคมที่สัมพันธ์กับผลิตภาพการวิจัย ได้แก่ อายุ วุฒิการศึกษาสูงสุด การเข้าร่วมกิจกรรมปะทะสังสรรค์ทางวิชาการ การอ่านวารสารต่างประเทศเกี่ยวกับการวิจัย เวลาที่ใช้ในการทำวิจัย และเวลาในอุดมคติในการทำวิจัย ส่วนคุณลักษณะทางจิตวิทยาที่สัมพันธ์กับผลิตภาพการวิจัยได้แก่ ทัศนคติ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และความมุ่งหวังอนาคต ปัจจัยประเภทลักษณะของหน่วยงาน ที่สัมพันธ์กับผลิตภาพการวิจัย ได้แก่ ขนาดของหน่วยงานและการ

สนับสนุนจากหน่วยงาน ปัจจัยสภาพแวดล้อมที่สัมพันธ์กับผลิดภาพการวิจัย ได้แก่ การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างนักวิจัยและการประสานความเข้าใจในหมู่นักวิจัย

จากการวิเคราะห์เนื้อหาเชิงคุณภาพ พบว่า เหตุผลหรือแรงจูงใจในการทำวิจัยของอาจารย์เชิงพัฒนาตนเอง ได้แก่ ตำแหน่งทางวิชาการ ชื่อเสียง เกียรติยศ การยอมรับ ยกย่อง รายได้ ค่าตอบแทน ในเชิงพัฒนาวิชาการ ได้แก่ ความอยากรู้อยากเห็น อยากทราบ สนใจใคร่รู้ เพื่อนำผลมาใช้ในการเรียนการสอน พัฒนาหรือปรับปรุงการเรียนการสอน แสวงหาความรู้ ข้อเท็จจริง ข้อมูลใหม่เพื่อตอบปัญหา ข้อสงสัย ข้อข้องใจ ในเชิงพัฒนาสังคม ได้แก่ เพื่อประโยชน์ต่อสังคม เพื่อแก้ปัญหาพัฒนาประเทศเป็นภาระหน้าที่ของอาจารย์ เป็นความรับผิดชอบ

✓ ยาวภา เจริญบุญ (2538 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาองค์ประกอบที่สัมพันธ์กับการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะส่วนตัวของครูผู้สอนที่ทำวิจัยพบว่า ส่วนใหญ่มีตำแหน่งอาจารย์ 2 ระดับ 6 มีประสบการณ์การสอนระหว่าง 15-19 ปี สำเร็จปริญญาโทมาแล้ว 8-12 ปี มีคาบการสอนระหว่าง สัปดาห์ 13-17 คาบ/สัปดาห์ และส่วนใหญ่จะสำเร็จการศึกษาปริญญาโทมาแล้ว 4-7 ปี และเมื่อทำการเปรียบเทียบคุณลักษณะส่วนตัวของครูทั้งสองกลุ่มพบว่า ไม่มีความสัมพันธ์กับการทำวิจัยในชั้นเรียน ผลการเปรียบเทียบสภาพที่เอื้อต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนทั้งสองกลุ่มพบว่า ภาระอื่นๆ นอกเหนือจากการสอนมีความสัมพันธ์กับการทำวิจัยในชั้นเรียน สาเหตุสำคัญที่ทำให้ครูผู้สอนทำวิจัยในชั้นเรียน คือ คุณลักษณะส่วนตัว ได้แก่ คาบการสอนน้อย และมีนิสัยที่เอื้อต่อการทำวิจัย คือ ใฝ่ค้นคว้า ต้องการพัฒนาการเรียนการสอนของตนอยู่เสมอ มีสภาพที่เอื้อต่อการทำวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารหรือนโยบายของโรงเรียนในการสนับสนุนการทำวิจัย มีเพื่อนร่วมงานทำวิจัย มีแหล่งค้นคว้า มีที่ปรึกษาหรือบุคคลที่มีความชำนาญในการทำวิจัย มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับระเบียบวิธีวิจัยอย่างดี แต่จากการเปรียบเทียบความรู้ความสามารถในการทำวิจัยของครูทั้งสองกลุ่มพบว่าไม่แตกต่างกัน

ศุภโชค ปิยะสันต์ (2539 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการทำวิจัยของครูประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ ในด้านปัจจัยเกี่ยวกับตัวครูผู้วิจัย ปัจจัยด้านโครงสร้างและระบบบริหาร ปัจจัยด้านองค์ประกอบพื้นฐานในการทำวิจัยและปัจจัยด้านบริบทของการทำวิจัย ผลจากการศึกษาพบว่าปัจจัยด้านตัวครูผู้วิจัย ได้แก่ การเป็นผู้มีแรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์ มีความเป็นนักวิชาการ มีแรงจูงใจจากเกียรติยศชื่อเสียงและการเลื่อนขั้นเงินเดือน เห็นคุณค่าและประโยชน์ของการวิจัย มีความรู้ในระเบียบวิธีวิจัย มีความพร้อมทางสภาพความเป็นอยู่ งานที่ปฏิบัติ และเป็นผู้มีความพร้อมในด้านสุขภาพร่างกาย ปัจจัยด้านองค์ประกอบพื้นฐานในการทำวิจัยได้แก่ ด้านเงินทุนในการทำวิจัย เวลา ที่ปรึกษา แหล่งค้นคว้าข้อมูลเอกสาร และคุณสมบัติตามระเบียบราชการ ปัจจัยด้านโครงสร้างและระบบบริหาร ได้แก่ การได้รับการส่งเสริมจากสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ และการส่งเสริมจากทางโรงเรียนอย่างเหมาะสม ปัจจัยด้านบริบทของการทำ

วิจัย ได้แก่ การมีสภาพแวดล้อมทางวิชาการ การสนับสนุนจากผู้บริหาร ความร่วมมือจากเพื่อนร่วมงาน และภาวะที่มีความต้องการใช้งานวิจัย

สุชาติ ปภาพจน์ (2539 : บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการผลิตผลงานวิจัยของอาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการผลิตผลงานวิจัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีดังนี้ ปัจจัยลักษณะส่วนบุคคลที่มีความสัมพันธ์ทางบวก คือ วุฒิทางการศึกษาดำรงทางวิชาการ ระยะเวลาในการทำวิจัย การมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางวิชาการ บุคลิกภาพแบบ A สมรรถภาพทางการวิจัยด้านความรู้ความสามารถ แรงจูงใจภายในด้านความสำเร็จในงานวิจัย ด้านความก้าวหน้าในตำแหน่งการงาน และด้านการได้รับความยอมรับนับถือ และปัจจัยลักษณะส่วนบุคคลที่มีความสัมพันธ์ทางลบคือ อายุราชการ ส่วนปัจจัยสภาพแวดล้อมแบบเปิดไม่พบความสัมพันธ์ที่มีนัยสำคัญทางสถิติ ปัจจัยลักษณะส่วนบุคคล และปัจจัยทางด้านสภาพแวดล้อมรวมกันสามารถทำนายความสามารถในการผลิตผลงานวิจัยของอาจารย์ได้โดยมีค่าอำนาจในการทำนาย 24% และเมื่อแยกพิจารณาทีละปัจจัยพบว่า ปัจจัยลักษณะส่วนบุคคลมีค่าอำนาจในการทำนายสูงกว่าปัจจัยทางด้านสภาพแวดล้อม โดยปัจจัยที่มีอำนาจในการทำนายสูงสุด คือ แรงจูงใจภายในและด้านชีวิตสังคม ตามลำดับ โดยมีค่าอำนาจในการทำนายประมาณ 15% และชุดของตัวทำนายความสามารถในการผลิตผลงานวิจัยของอาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ประกอบด้วยตัวแปร แรงจูงใจภายในด้านการยอมรับนับถือ การมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางวิชาการ และอายุราชการ ซึ่งตัวแปรทั้งสามนี้ร่วมกันทำนายความสามารถในการผลิตผลงานวิจัยได้ 20.2% โดยพบว่าค่าน้ำหนักสัมประสิทธิ์เบต้าของตัวแปรตัวแรกเป็นบวก ส่วนอายุราชการเป็นลบ

✓ กนิษฐา เดิมชนะศักดิ์ (2545 : บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัยเรื่อง ตัวแปรบางประการที่สัมพันธ์กับความสามารถเชิงปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียนของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี ผลการวิจัยพบว่า ตัวแปรเจตคติมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความสามารถเชิงปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียนของครูอยู่ในระดับกลาง และวุฒิการศึกษามีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความสามารถเชิงปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียนของครูอยู่ในระดับต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ตัวแปรเจตคติ วุฒิการศึกษา และเพศ ร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของความสามารถเชิงปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียนของครู ได้ร้อยละ 27.2

ประนอม เจริญชนม์ (2545 : บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์จำแนกปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำวิจัยของครูประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ ผลการวิจัยพบว่า ตัวแปรที่สามารถจำแนกกลุ่มครูที่เคยทำวิจัยและกลุ่มครูที่ไม่เคยทำวิจัยมี 4 ตัวแปร ได้แก่ ความสามารถทางการวิจัย การพัฒนาตนเองทางการวิจัย เจตคติต่อการวิจัย และความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนร่วมงาน ซึ่งสมการจำแนกประเภทที่สามารถคาดคะเนการเป็นสมาชิกกลุ่มครูที่เคยทำวิจัยได้ถูกต้อง 81.7% กลุ่มครูที่ไม่เคยทำวิจัยได้ถูกต้อง 80% และทั้งสองกลุ่มได้ถูกต้อง 80.9% ตัวแปรที่สำคัญที่ให้น้ำหนักในการจำแนกความแตกต่างของกลุ่มครูที่เคยทำวิจัยและกลุ่มครูที่ไม่เคยทำวิจัย คือ ความสามารถทางการวิจัย และการพัฒนาตนเองทางการวิจัย เมื่อพิจารณาแนวโน้ม

ของตัวแปรในสมการจำแนกประเภท พบว่า ความสามารถทางการวิจัย การพัฒนาตนเองทางการวิจัย และเจตคติต่อการทำวิจัยเป็นตัวแปรที่มีแนวโน้มจะเป็นลักษณะของกลุ่มครูที่ไม่เคยทำวิจัย

พรพิมาน วงษ์ปัดดา (2546 : บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัยเรื่อง ปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 9 ผลการวิจัยพบว่า ตัวแปรที่มีอิทธิพลทางตรงอย่างเดียวต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู คือแรงจูงใจในการทำวิจัยในชั้นเรียน ความรู้เกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียน ตัวแปรที่มีอิทธิพลทางตรงและทางอ้อมได้แก่ นโยบายการศึกษาชาติในการทำวิจัยในชั้นเรียน เจตคติต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน บรรยากาศที่เอื้อต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน วัสดุอุปกรณ์ และแหล่งวิชาการในการทำวิจัยในชั้นเรียน ตัวแปรที่มีอิทธิพลทางอ้อม คือ คุณสมบัตินักวิจัย และงบประมาณในการทำวิจัยในชั้นเรียน

จากการศึกษางานวิจัยทั้งต่างประเทศและในประเทศดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน การเข้ารับการอบรม ขนาดโรงเรียน ความเชื่ออำนาจในตน ความรับผิดชอบ แรงจูงใจด้านความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน วัฒนธรรมโรงเรียน นั้นสามารถส่งผลให้ครูมีความสามารถ เจตคติ และพฤติกรรมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูได้

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. การกำหนดประชากรและเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
4. ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นข้าราชการครูสังกัดกรุงเทพมหานคร ที่ทำวิจัยในชั้นเรียน และมีรายงานการวิจัยจัดเก็บอยู่ที่สำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร ระหว่างปีการศึกษา 2544-2545 จำนวน 839 คน

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นข้าราชการครูสังกัดกรุงเทพมหานคร ที่ทำวิจัยในชั้นเรียน และมีรายงานการวิจัยจัดเก็บอยู่ที่สำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร ระหว่างปีการศึกษา 2544 – 2545 ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยมีวิธีการสุ่มโดยนำรายชื่อข้าราชการครูสังกัดกรุงเทพมหานคร ที่ทำวิจัยในชั้นเรียน และมีรายงานการวิจัยจัดเก็บอยู่ที่สำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร ระหว่างปีการศึกษา 2544-2545 สุ่มมาร้อยละ 50 ด้วยวิธีจับฉลาก จำนวนทั้งหมด 420 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการศึกษาครั้งนี้ ใช้เครื่องมือเป็นแบบ สอบถาม จำนวน 8 ตอน ดังนี้

1. แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล ประกอบด้วย ระดับการศึกษาสูงสุด ประสบการณ์การทำงาน การเข้ารับการอบรม ขนาดของโรงเรียน โดยมีลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list)

2. แบบสอบถามวัดความเชื่อในอำนาจของตน จำนวน 15 ข้อ ผู้วิจัยได้ปรับปรุงมาจากแบบสอบถามความเชื่ออำนาจในตนของ คัทซ์ชัย นิรัญทวี (2532) มีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ .90 โดยผู้วิจัยได้ปรับปรุงแบบสอบถามให้มีลักษณะคำถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า ชนิด 5 ระดับ คือ จริง ส่วนใหญ่จริง จริงครึ่งไม่จริงครึ่ง จริงเพียงเล็กน้อย ไม่จริง

3. แบบสอบถามวัดความรับผิดชอบจำนวน 5 ข้อ ผู้วิจัยได้นำมาจากแบบสอบถามวัดความรับผิดชอบของ พรเพ็ญ ปฏิสัมพันธ์ (2532) มีลักษณะคำถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า ชนิด 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

4. แบบสอบถามวัดแรงจูงใจด้านความก้าวหน้าในหน้าที่การงานจำนวน 10 ข้อ ผู้วิจัยได้ปรับปรุงมาจากแบบสอบถามวัดแรงจูงใจด้านความก้าวหน้าในหน้าที่การงานของวิไลลักษณ์ ลังกา (2546) มีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ .93 โดยผู้วิจัยได้ปรับปรุงแบบสอบถามให้มีลักษณะคำถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า ชนิด 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

5. แบบสอบถามวัดวัฒนธรรมโรงเรียน จำนวน 30 ข้อ ผู้วิจัยได้นำมาจากแบบสอบถามวัฒนธรรมโรงเรียนของอัจฉรา สุวรรณ (2536) มีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ .875 มีลักษณะคำถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า ชนิด 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

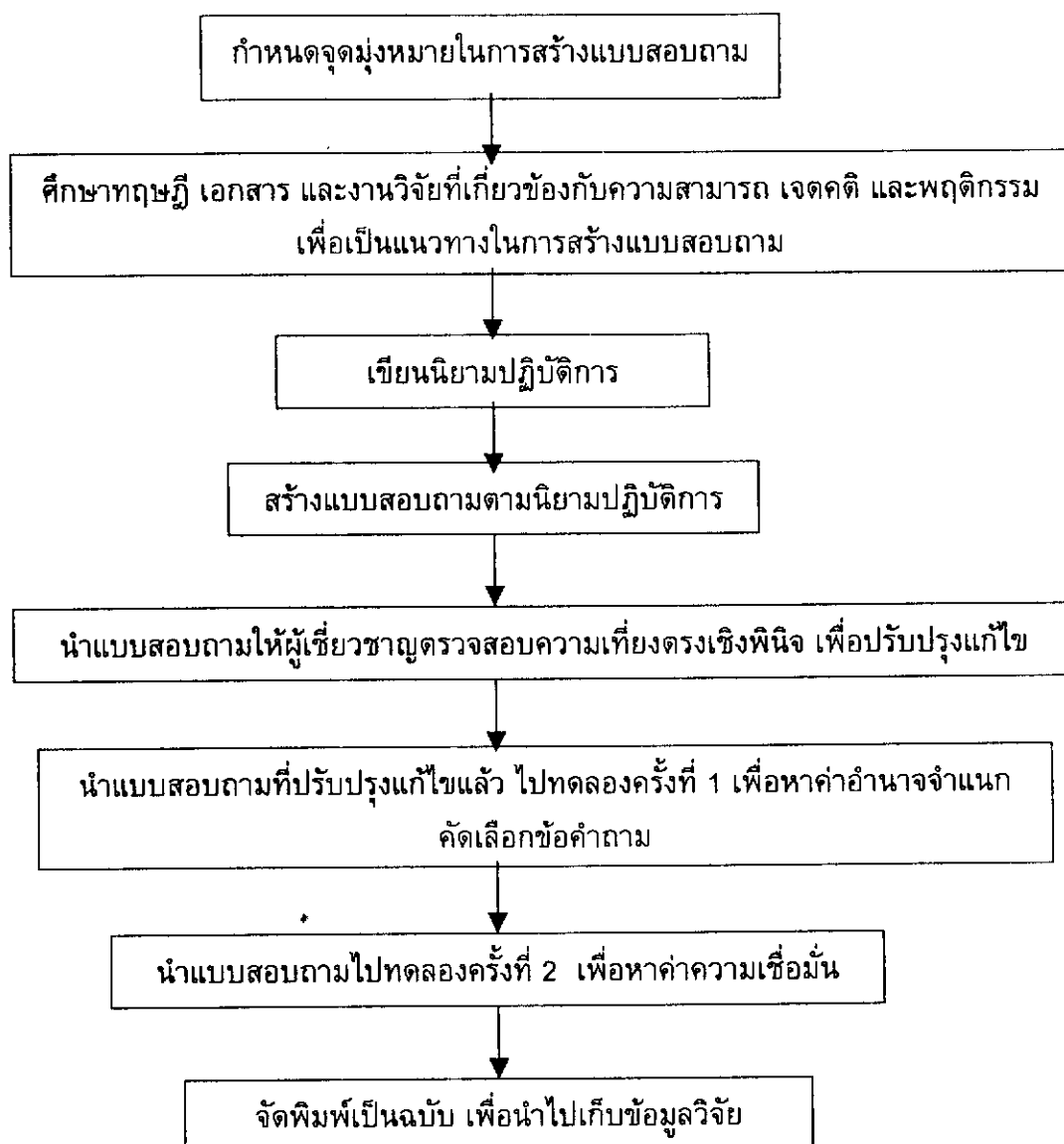
6. แบบสอบถามวัดความสามารถด้านการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู จำนวน 15 ข้อ โดยมีลักษณะคำถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า ชนิด 5 ระดับ คือ ดีมาก ดี ปานกลาง พอใช้ ควรปรับปรุง

7. แบบสอบถามวัดเจตคติต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู จำนวน 15 ข้อ โดยมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า ชนิด 5 ระดับ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย เห็นด้วยครึ่งเดียว ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

8. แบบสอบถามวัดพฤติกรรมการทำวิจัยในชั้นเรียนตามการรับรู้ของครู จำนวน 15 ข้อ โดยมีลักษณะคำถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า ชนิด 5 ระดับ คือ เป็นประจำ บ่อยครั้ง บางครั้ง นาน ๆ ครั้ง และไม่เคย

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างแบบสอบถามวัดความสามารถด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน เจตคติต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน และพฤติกรรมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า โดยมีรายละเอียดในการสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือ ดังนี้

ภาพประกอบ 4 วิธีดำเนินการสร้างแบบสอบถามวัดความสามารถด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน เจตคติต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน และการรับรู้การทำวิจัยในชั้นเรียนของครู

การดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าได้ดำเนินการเป็นขั้นตอน ดังภาพประกอบ ดังนี้

1. กำหนดจุดมุ่งหมายในการสร้างแบบสอบถามวัดความสามารถด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน เจตคติต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน และพฤติกรรมการทำวิจัยในชั้นเรียนตามการรับรู้ของครู

2. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน เจตคติต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน และพฤติกรรมการทำวิจัยในชั้นเรียนตามการรับรู้ของครู ส่วนแบบสอบถามวัดความเชื่ออำนาจในตน ได้ศึกษาจาก แบบวัดความเชื่ออำนาจในตน ของคักดีชัย นิรัญทวี (2532) แบบสอบถามวัดความรับผิดชอบ ศึกษาจากแบบสอบถามวัดความรับผิดชอบต่อของ พรเพ็ญ ปฏิสัมพันธ์ (2532) และแบบสอบถามวัดแรงจูงใจด้านความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ศึกษาจากแบบสอบถามวัดแรงจูงใจด้านความก้าวหน้าในหน้าที่การงานของ วิไลลักษณ์ ลังกา (2546)

3. เขียนนิยามปฏิบัติการ จากการศึกษาในข้อ 2 แล้วเขียนพฤติกรรมตามลักษณะที่จะวัด

4. เขียนข้อคำถามในแบบสอบถามวัดความสามารถด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน จำนวน 25 ข้อ เจตคติต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน จำนวน 25 ข้อ และพฤติกรรมการทำวิจัยในชั้นเรียนตามการรับรู้ของครู จำนวน 25 ข้อ โดยเขียนให้สอดคล้องตามที่นิยามไว้

5. แบบสอบถามไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท พิจารณาให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

การหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ตรวจสอบคุณภาพเบื้องต้นของแบบสอบถาม ผู้วิจัยนำแบบสอบถามมาตรวจสอบคุณภาพเบื้องต้น โดยหาความเที่ยงตรงเชิงพินิจ (Face Validity) ของแบบสอบถาม โดยนำแบบสอบถามมาให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบพิจารณาความสอดคล้องของแบบสอบถามที่ได้นิยามไว้ในแต่ละตอน และคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป จากการศึกษา พบว่าแบบสอบถามมีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.4 – 1.0 จากนั้นทำการคัดเลือกข้อคำถาม ดังนี้

ข้อคำถามวัดความสามารถด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน คัดเลือกไว้ จำนวน 24 ข้อ ซึ่งมีค่าดัชนีความสอดคล้อง ตั้งแต่ 0.6 – 0.8

ข้อคำถามวัดเจตคติต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน คัดเลือกไว้ จำนวน 24 ข้อ ซึ่งมีค่าดัชนีความสอดคล้อง ตั้งแต่ 0.6 – 1.0

ข้อคำถามวัดพฤติกรรมการทำวิจัยในชั้นเรียนตามการรับรู้ของครู คัดเลือกไว้ จำนวน 20 ข้อ ซึ่งมีค่าดัชนีความสอดคล้อง ตั้งแต่ 0.6 – 1.0

2. นำแบบสอบถามในข้อ 1 ที่ผ่านการคัดเลือกจัดพิมพ์เป็นฉบับแล้วไปทดลองใช้ (Try out) ครั้งที่ 1 กับครูที่ทำวิจัยในชั้นเรียน และมีรายงานการวิจัยจัดเก็บอยู่ที่สำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร ระหว่างปีการศึกษา 2544–2545 และไม่ได้เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 100 คน จากนั้นนำผลที่ได้จากการทดลองครั้งที่ 1 มาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (Item Analysis) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation) แล้วคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนกที่มีนัยสำคัญทางสถิติอย่างน้อยที่ระดับ .05 จากผลการวิเคราะห์พบว่า

แบบสอบถามวัดความสามารถด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน มีค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง .538 - .903 คัดเลือกข้อคำถามไว้ 15 ข้อ มีค่าอยู่ระหว่าง .729 - .903

แบบสอบถามวัดเจตคติต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน มีค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง .201 - .768 คัดเลือกข้อคำถามไว้ 15 ข้อ มีค่าอยู่ระหว่าง .549 - .768

แบบสอบถามวัดพฤติกรรมการทำวิจัยในชั้นเรียนตามการรับรู้ของครู มีค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง .691 - .930 คัดเลือกข้อคำถามไว้ 15 ข้อ มีค่าอยู่ระหว่าง .784 - .930

3. นำแบบสอบถามที่คัดเลือกไว้จากข้อ 2 ไปจัดพิมพ์แล้วนำไปทดลองใช้ (Try out) ครั้งที่ 2 กับครูที่ทำวิจัยในชั้นเรียน และมีรายงานการวิจัยจัดเก็บอยู่ที่สำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร ระหว่างปีการศึกษา 2544 – 2545 และไม่ได้เป็นกลุ่มตัวอย่าง อีกจำนวน 100 คน จากนั้นนำผลการทดสอบมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้สัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) จากการวิเคราะห์พบว่าคุณภาพเครื่องมือด้านความเชื่อมั่นของแบบสอบถามมีดังนี้

แบบสอบถามวัดความเชื่อในอำนาจของตน ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8919

แบบสอบถามวัดความรับผิดชอบ ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .7799

แบบสอบถามวัดแรงจูงใจด้านความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน

ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8975

แบบสอบถามวัดวัฒนธรรมโรงเรียน ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .9715

แบบสอบถามวัดความสามารถด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน

ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .9632

แบบสอบถามวัดเจตคติต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน

ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8944

แบบสอบถามวัดพฤติกรรมการทำวิจัยในชั้นเรียนตามการรับรู้ของครู

ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .7942

4. จัดพิมพ์เป็นฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปเก็บข้อมูลในการวิจัย

ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

1. แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของครู ขนาดโรงเรียน

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัว และขนาดโรงเรียนของครูในสังกัด

กรุงเทพมหานคร

1. ระดับการศึกษาสูงสุด

() ปริญญาตรี () สูงกว่าปริญญาตรี

2. ประสบการณ์การทำงาน (มากกว่า 6 เดือนนับเป็น 1 ปี)

() 1 – 10 ปี () 11 – 20 ปี

() มากกว่า 20 ปี

3. การเข้ารับการอบรม

() 1 – 2 ครั้ง () มากกว่า 2 ครั้ง

4. ขนาดของโรงเรียนที่ท่านปฏิบัติงาน

() เล็ก (มีจำนวนนักเรียนน้อยกว่า 400 คน)

() กลาง (มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 400 - 800 คน)

() ใหญ่ (มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 801 คนขึ้นไป)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความเชื่ออำนาจในตนของครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นตามความเป็นจริงของท่าน

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	จริง	ส่วนใหญ่จริง	จริงครึ่งไม่จริงครึ่ง	จริงเพียงเล็กน้อย	ไม่จริง
(0) ข้าพเจ้าไม่ทราบผลที่ข้าพเจ้าจะได้รับจากการที่ข้าพเจ้าช่วยรักษาผลประโยชน์ของหน่วยงานหรือทำชื่อเสียงให้หน่วยงาน					
(00) ข้าพเจ้ามีความตั้งใจและพยายามทำงานอย่างเต็มความสามารถ แต่ข้าพเจ้าบอกไม่ได้ว่าวิถีชีวิตข้าราชการของข้าพเจ้าจะเป็นอย่างไร					

เกณฑ์การตรวจให้คะแนน

ไม่จริง	ให้	1 คะแนน
จริงเพียงเล็กน้อย	ให้	2 คะแนน
เฉยๆ	ให้	3 คะแนน
ค่อนข้างจริง	ให้	4 คะแนน
จริง	ให้	5 คะแนน

เกณฑ์ในการแปลความหมาย

คะแนนเฉลี่ยต่ำกว่า 1.50 หมายถึง ครูมีความเชื่ออำนาจในตนอยู่ในระดับต่ำ

คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 1.50 – 2.49 หมายถึง ครูมีความเชื่ออำนาจในตนอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ

คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 2.50 – 3.49 หมายถึง ครูมีความเชื่ออำนาจในตนอยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 – 4.49 หมายถึง ครูมีความเชื่ออำนาจในตนอยู่ในระดับค่อนข้างสูง

คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 4.50 – 5.00 หมายถึง ครูมีความเชื่ออำนาจในตนอยู่ในระดับสูง

ตอนที่ 3 แบบสอบถามความรับผิดชอบของครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ☒ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นตามความเป็นจริงของท่าน

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
(0) ถ้าต้องทำวิจัยในชั้นเรียนข้าพเจ้าคิดว่าต้องทำให้ดีมีคุณภาพ					
(00) ข้าพเจ้ามีอิสระเสมอในการทำงานต่างๆ ในโรงเรียน หรือการทำวิจัยในชั้นเรียน					

เกณฑ์การตรวจให้คะแนน

น้อยที่สุด	ให้	1 คะแนน
น้อย	ให้	2 คะแนน
ปานกลาง	ให้	3 คะแนน
มาก	ให้	4 คะแนน
มากที่สุด	ให้	5 คะแนน

เกณฑ์ในการแปลความหมาย

- คะแนนเฉลี่ยต่ำกว่า 1.50 หมายถึง ครูมีความรับผิดชอบอยู่ในระดับต่ำ
- คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 1.50 – 2.49 หมายถึง ครูมีความรับผิดชอบอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ
- คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 2.50 – 3.49 หมายถึง ครูมีความรับผิดชอบอยู่ในระดับปานกลาง
- คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 – 4.49 หมายถึง ครูมีความรับผิดชอบอยู่ในระดับค่อนข้างสูง
- คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 4.50 – 5.00 หมายถึง ครูมีความรับผิดชอบอยู่ในระดับสูง

ตอนที่ 4 แบบสอบถามแรงจูงใจด้านความความก้าวหน้าในหน้าที่การงานของครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ☒ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นตามความเป็นจริงของท่าน

ข้อความ	ระดับแรงจูงใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
(0) ข้าพเจ้าได้รับการพิจารณาความดีความชอบเป็นพิเศษเมื่อทำวิจัยในชั้นเรียน					
(00) ข้าพเจ้าได้รับขั้นเงินเดือนสูงขึ้นเป็นพิเศษเมื่อทำวิจัยในชั้นเรียน					

เกณฑ์การตรวจให้คะแนน

น้อยที่สุด	ให้	1 คะแนน
น้อย	ให้	2 คะแนน
ปานกลาง	ให้	3 คะแนน
มาก	ให้	4 คะแนน
มากที่สุด	ให้	5 คะแนน

เกณฑ์ในการแปลความหมาย

- คะแนนเฉลี่ยต่ำกว่า 1.50 หมายถึง มีแรงจูงใจด้านความก้าวหน้าในหน้าที่การงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด
- คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 1.50 – 2.49 หมายถึง มีแรงจูงใจด้านความก้าวหน้าในหน้าที่การงานอยู่ในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 2.50 – 3.49 หมายถึง มีแรงจูงใจด้านความก้าวหน้าในหน้าที่การงานอยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 – 4.49 หมายถึง มีแรงจูงใจด้านความก้าวหน้าในหน้าที่การงานอยู่ในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 4.50 – 5.00 หมายถึง มีแรงจูงใจด้านความก้าวหน้าในหน้าที่การงานอยู่ในระดับมากที่สุด

ตอนที่ 5 แบบสอบถามวัฒนธรรมโรงเรียนของครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ☒ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นตามความเป็นจริงของท่าน

วัฒนธรรมโรงเรียน	ข้อความ	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ความมุ่งประสงค์ของโรงเรียน	(0) โรงเรียนมีการประชาสัมพันธ์ให้ครู นักเรียน และผู้ปกครองทราบถึงความมุ่งประสงค์ของโรงเรียน เพื่อเป็นแนวทางและเป็นพื้นฐานในการปฏิบัติงาน					
การมอบอำนาจ	(0) ผู้บังคับบัญชามอบอำนาจในการปฏิบัติงานแก่ครูที่รับผิดชอบงานแต่ละงาน					
การตัดสินใจ	(0) โรงเรียนให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและได้รับผลกระทบโดยตรงได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ					
ความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของโรงเรียน	(0) ครูทุกคนเห็นความสำคัญของคำว่า "เพื่อนร่วมงาน" และมีความรู้สึกว่าเป็นเจ้าของโรงเรียน					
ความไว้วางใจ	(0) โรงเรียนให้ครู-อาจารย์มีโอกาสเลือกทำงานตามความต้องการ เพื่อให้เกิดผลดีแก่โรงเรียน					

วัฒนธรรม โรงเรียน	ข้อความ	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ความ มีคุณภาพ	(0) โรงเรียนมีความคาดหวัง และเห็น คุณค่าของการยกระดับมาตรฐานการ ศึกษาของครูและคุณภาพของนักเรียน ให้สูงขึ้น					
การยอมรับ	(0) โรงเรียนเปิดโอกาสและยอมรับ ความคิดเห็นใหม่ๆ ในการปฏิบัติงาน ของครูและนักเรียน					
ความ เอื้ออาทร	(0) โรงเรียนเอาใจใส่ ดูแล เอื้ออาทร ในความเป็นอยู่ของครูทุกคนใน โรงเรียน					
ความซื่อ สัตย์สุจริต	(0) โรงเรียนเห็นคุณค่าของความซื่อ สัตย์ทั้งคำพูดและการกระทำของ บุคลากรในโรงเรียน					
ความหลากหลายของ บุคลากร	(0) โรงเรียนเห็นคุณค่าของวิธีการสอน ที่หลากหลายของครูแต่ละคน					

เกณฑ์การตรวจให้คะแนน

โรงเรียนมีการปฏิบัติสิ่งนั้นน้อยที่สุด	ให้	1 คะแนน
โรงเรียนมีการปฏิบัติสิ่งนั้นน้อย	ให้	2 คะแนน
โรงเรียนมีการปฏิบัติสิ่งนั้นปานกลาง	ให้	3 คะแนน
โรงเรียนมีการปฏิบัติสิ่งนั้นมาก	ให้	4 คะแนน
โรงเรียนมีการปฏิบัติสิ่งนั้นมากที่สุด	ให้	5 คะแนน

เกณฑ์ในการแปลความหมาย

คะแนนเฉลี่ยต่ำกว่า 1.50 หมายถึง วัฒนธรรมโรงเรียนมีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด
 คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 1.50 – 2.49 หมายถึง วัฒนธรรมโรงเรียนมีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
 คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 2.50 – 3.49 หมายถึง วัฒนธรรมโรงเรียนมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
 คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 – 4.00 หมายถึง วัฒนธรรมโรงเรียนมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
 คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 4.50 – 5.00 หมายถึง วัฒนธรรมโรงเรียนมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด

ตอนที่ 6 แบบสอบถามความสามารถด้านการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูในโรงเรียนสังกัด กรุงเทพมหานคร

โปรดทำเครื่องหมาย ☒ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นตามความเป็นจริงของท่าน

ข้อความ	ระดับความสามารถ				
	ดีมาก	ดี	ปานกลาง	พอใช้	ควรปรับปรุง
(0) ข้าพเจ้าสามารถกำหนดชื่อเรื่องการวิจัยในชั้นเรียน					
(00) ข้าพเจ้าสามารถระบุปัญหา ความสำคัญ ผลกระทบ และสาเหตุของปัญหา					

เกณฑ์การตรวจให้คะแนน

ควรปรับปรุง	ให้	1 คะแนน
พอใช้	ให้	2 คะแนน
ปานกลาง	ให้	3 คะแนน
ดี	ให้	4 คะแนน
ดีมาก	ให้	5 คะแนน

เกณฑ์ในการแปลความหมาย

คะแนนเฉลี่ยต่ำกว่า 1.50 หมายถึง มีความสามารถด้านการทำวิจัยในชั้นเรียนในระดับ
 ควรปรับปรุง

คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 1.50 – 2.49 หมายถึง มีความสามารถด้านการทำวิจัยในชั้นเรียนในระดับพอใช้

คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 2.50 – 3.49 หมายถึง มีความสามารถด้านการทำวิจัยในชั้นเรียนในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 – 4.49 หมายถึง มีความสามารถด้านการทำวิจัยในชั้นเรียนในระดับดี

คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 4.50 – 5.00 หมายถึง มีความสามารถด้านการทำวิจัยในชั้นเรียนในระดับดีมาก

ตอนที่ 7 แบบสอบถามเจตคติต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูในโรงเรียนสังกัด

กรุงเทพมหานคร

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ☒ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นตามความเป็นจริงของท่าน

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	เห็นด้วยครึ่งเดียว	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
(0) การทำวิจัยในชั้นเรียนเป็นงานที่เสียเวลา					
(00) การทำวิจัยในชั้นเรียนทำให้ครูเกิดการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอน					

เกณฑ์การตรวจให้คะแนน

ระดับ	คะแนน	
	ข้อความทางบวก	ข้อความทางลบ
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1	5
ไม่เห็นด้วย	2	4
เห็นด้วยครึ่งเดียว	3	3
เห็นด้วย	4	2
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5	1

เกณฑ์ในการแปลความหมาย

คะแนนเฉลี่ยต่ำกว่า 1.50 หมายถึง มีเจตคติต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับ

น้อยที่สุด

คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 1.50 – 2.49 หมายถึง มีเจตคติต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 2.50 – 3.49 หมายถึง มีเจตคติต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับ

ปานกลาง

คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 – 4.49 หมายถึง มีเจตคติต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 4.50 – 5.00 หมายถึง มีเจตคติต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับ

มากที่สุด

ตอนที่ 8 แบบสอบถามวัดพฤติกรรมการทำวิจัยในชั้นเรียนตามการรับรู้ของครูใน โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ☒ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นตามความเป็นจริงของท่าน

ข้อความ	ระดับการปฏิบัติ				
	เป็นประจำ	บ่อยครั้ง	บางครั้ง	นานๆ ครั้ง	ไม่เคย
(0) ข้าพเจ้าศึกษาค้นคว้าหาความรู้เกี่ยวกับการวิเคราะห์สภาพปัญหาการเรียนของ นักเรียนเพื่อนำมาเป็นหัวข้อการวิจัย					
(00) ข้าพเจ้าใช้การวิจัยในชั้นเรียนแก้ปัญหาการเรียนและพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของ นักเรียน					

เกณฑ์การตรวจให้คะแนน

ไม่เคยปฏิบัติ	ให้	1 คะแนน
ปฏิบัตินาน ๆ ครั้ง	ให้	2 คะแนน
ปฏิบัติบางครั้ง	ให้	3 คะแนน
ปฏิบัติบ่อยครั้ง	ให้	4 คะแนน
ปฏิบัติเป็นประจำ	ให้	5 คะแนน

เกณฑ์ในการแปลความหมาย

- คะแนนเฉลี่ยต่ำกว่า 1.50 หมายถึง มีพฤติกรรมการทำวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับ
ควรปรับปรุง
- คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 1.50 – 2.49 หมายถึง มีพฤติกรรมการทำวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับพอใช้
- คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 2.50 – 3.49 หมายถึง มีพฤติกรรมการทำวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับ
ปานกลาง
- คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 – 4.49 หมายถึง มีพฤติกรรมการทำวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับดี
- คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 4.50 – 5.00 หมายถึง มีพฤติกรรมการทำวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับดีมาก

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง โดยดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยขอตรวจสอบบัญชีรายชื่ออาจารย์ที่อบรมวิจัยในชั้นเรียนปีการศึกษา 2544 – 2545 โดยขอความร่วมมือกับฝ่ายพัฒนาการเรียนการสอน สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร
2. ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ส่งถึงสำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร เพื่อขออนุญาต และขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับข้าราชการครูสังกัดกรุงเทพมหานคร
3. ผู้วิจัยส่งหนังสือขออนุญาตและขอความร่วมมือจากสำนักการศึกษา ไปยังโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยส่งแบบสอบถามด้วยตนเอง และทางไปรษณีย์ จำนวน 420 ฉบับ
4. ภายหลังที่ส่งแบบสอบถามไปแล้ว ระยะเวลาที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล ตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน ถึงเดือน ธันวาคม 2547 ได้รับแบบสอบถามที่ส่งกลับคืนมาทั้งสิ้น 393 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 93.57
5. นำผลที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ เพื่อทำการวิเคราะห์ค่าทางสถิติ และทดสอบสมมติฐานที่ตั้งไว้

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ
 - 1.1 หาค่าความเที่ยงตรงเชิงพินิจของแบบสอบถาม โดยการพิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยใช้สูตร (บุญเชิด ภิญโญนันตพงษ์. 2545 : 95)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	IOC	แทน	ค่าดัชนีความสอดคล้อง
	$\sum R$	แทน	ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
	N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

1.2 วิเคราะห์ข้อคำถามเป็นรายข้อ (Item Analysis) เพื่อตรวจสอบค่าอำนาจจำแนก (Discrimination Index) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation) (บุญเชิด ภิญโญนนตพงษ์. 2545 : 84)

$$r = \frac{N \sum XY - (\sum X)(\sum Y)}{\sqrt{[N \sum X^2 - (\sum X)^2][N \sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

เมื่อ	r	แทน	ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ
	N	แทน	จำนวนคนในกลุ่ม
	X	แทน	คะแนนของข้อคำถาม
	Y	แทน	คะแนนผลรวมของข้ออื่นๆ ที่เหลือทุกข้อ

1.3 การวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบัค (Cronbach) (บุญเชิด ภิญโญนนตพงษ์. 2545 :131)

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right]$$

เมื่อ	α	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม
	k	แทน	จำนวนข้อของแบบสอบถาม
	$\sum S_i^2$	แทน	ผลรวมความแปรปรวนของคะแนนแบบสอบถามเป็นรายข้อ
	$\sum S_t^2$	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนแบบสอบถามทั้งฉบับ

2. สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน

2.1 ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (M) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S)

2.2 ใช้การวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุคูณแบบตัวแปรตามหลายตัว : MMR ในการวิเคราะห์ข้อมูล (ประชัย เปี่ยมสมบูรณ์. 2535 : 24-25)

2.2.1 เกณฑ์อัตราส่วนไคลสุต

$$\Lambda = \frac{|\hat{\Sigma}|}{|\hat{\Sigma}_0|}$$

เมื่อ	Λ	แทน	เกณฑ์อัตราส่วนไคลสุต (Wilks 's Lambda)
	$\hat{\Sigma}_0$	แทน	ตัวประมาณค่าของเมตริกความแปรปรวนและความแปรปรวนร่วม (Variance – Covariance Matrix) ของความผิดพลาด (Error) ภายใต้สมมติฐานปฏิเสธ (H_0)
	$\hat{\Sigma}$	แทน	ตัวประมาณค่าของเมตริกความแปรปรวนและความแปรปรวนร่วม (Variance – Covariance Matrix) ของความผิดพลาด (Error) ภายใต้สมมติฐานแย้ง (H_1)

2.2.2 สถิติเอฟของราว์ หรือ ราว์ – เอฟ (Rao's F statistics)

$$F = \frac{1 - \Lambda^{1/s}}{\Lambda^{1/s}} \cdot \frac{ms + 1 - qp / 2}{qp}$$

เมื่อ	s	แทน	$\sqrt{(p^2 q^2 - 4) / (p^2 + q^2 - 5)}$
	m	แทน	$ ne - (p + 1 - q) / 2 $
	p	แทน	จำนวนตัวแปรตาม
	q	แทน	จำนวนตัวแปรอิสระ
	ne	แทน	องศาความเป็นอิสระของค่าผิดพลาด

2.3 เปรียบเทียบความสามารถ เจตคติ และพฤติกรรมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยใช้ การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ แบบ Orthogonal coding with unequal n'S (Pedhazur. 1997 : 326) ประกอบด้วย

2.3.1 หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ โดยใช้สูตร (Pedhazur. 1997 : 102)

$$R_{Y.12\dots k} = \sqrt{\beta_1 r_{Y1} + \beta_2 r_{Y2} + \dots + \beta_k r_{Yk}}$$

เมื่อ $R_{Y.12\dots k}$ แทน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณของตัวแปรอิสระที่ 1 ถึง k

$\beta_1, \beta_2, \dots, \beta_k$ แทน ค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวแปรอิสระที่ 1 ถึง k

$r_{Y1}, r_{Y2}, \dots, r_{Yk}$ แทน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามกับตัวแปรอิสระที่ 1 ถึง k กับตัวแปรเกณฑ์ Y

2.3.2 ทดสอบนัยสำคัญของสหสัมพันธ์พหุคูณ โดยสูตร F-test

(Pedhazur. 1997 : 102)

$$F = \frac{R^2 / k}{(1 - R^2)(N - k - 1)}$$

เมื่อ F แทน ค่าการแจกแจงแบบเอฟ

R แทน ค่าสัมประสิทธิ์พหุคูณ

N แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

K แทน จำนวนตัวแปรอิสระ

2.3.3 หาค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรอิสระ โดยใช้สูตร (Pedhazur. 1997 : 102)

2.3.3.1 หาค่าน้ำหนักความสำคัญในรูปคะแนนดิบ (Score weight)

$$b_i = \beta_i \frac{S_Y}{S_i}$$

เมื่อ	b_j	แทน	ค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวแปรอิสระที่ j ในรูปคะแนนดิบ
	β_j	แทน	ค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวแปรอิสระที่ j ในรูปคะแนนมาตรฐาน
	S_y	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนจากตัวแปรตาม
	S_j	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนจากตัวแปรอิสระตัวที่ j

2.3.3.2 ทดสอบนัยสำคัญของค่าน้ำหนักความสำคัญ โดยใช้สูตร t-test

$$t_{bj} = \frac{b_j}{SE_{bj}} ; df = N - k - 1$$

เมื่อ	t_{bj}	แทน	ค่าสถิติที่ใช้เปรียบเทียบกับค่าวิกฤตการแจกแจงแบบ t
	b_j	แทน	ค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวแปรอิสระที่ j ในรูปคะแนนดิบ
	SE_{bj}	แทน	ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของค่าน้ำหนักความสำคัญ
	N	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
	k	แทน	จำนวนตัวแปรอิสระ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เพื่อให้เกิดความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ที่ตรงกัน ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

k	แทน	จำนวนข้อสอบ
X_1	แทน	คะแนนสูงสุดต่อข้อ
DX_1	แทน	ตัวแปรหุ่นระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีเทียบกับปริญญาตรี
D_1X_2	แทน	ตัวแปรหุ่นประสบการณ์การทำงาน 1-10 ปีเทียบกับมากกว่า 20 ปี
D_2X_2	แทน	ตัวแปรหุ่นประสบการณ์การทำงาน 11-20 ปีเทียบกับมากกว่า 20 ปี
DX_3	แทน	ตัวแปรหุ่นการเข้ารับการอบรม 1 – 2 ครั้งเทียบกับมากกว่า 2 ครั้ง
D_1X_4	แทน	ตัวแปรหุ่นโรงเรียนขนาดใหญ่เทียบกับขนาดเล็ก
D_2X_4	แทน	ตัวแปรหุ่นโรงเรียนขนาดกลางเทียบกับขนาดเล็ก
X_5	แทน	ความเชื่ออำนาจในตน
X_6	แทน	ความรับผิดชอบ
X_7	แทน	แรงจูงใจด้านความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน
X_8	แทน	วัฒนธรรมโรงเรียน
Y_1	แทน	ความสามารถด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน
Y_2	แทน	เจตคติต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน
Y_3	แทน	พฤติกรรมการทำวิจัยในชั้นเรียน
M	แทน	ค่าเฉลี่ยต่อข้อ
SE_M	แทน	ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการวัด
S	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
r_{tt}	แทน	ค่าความเชื่อมั่น
r	แทน	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน
t	แทน	ค่าสถิติการแจกแจงแบบที (t – distribution)
F	แทน	ค่าสถิติในการแจกแจงแบบเอฟ (F - distribution)
β	แทน	ค่าน้ำหนักความสำคัญสัมพัทธ์ของตัวแปรอิสระในรูปคะแนนมาตรฐาน

$\beta\%$	แทน	ค่าเปอร์เซ็นต์ส่งผลของค่าน้ำหนักความสำคัญสัมพัทธ์ของตัวแปรอิสระในรูปคะแนนมาตรฐาน
b	แทน	ค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวแปรอิสระในรูปคะแนนดิบ
R	แทน	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
R^2	แทน	กำลังสองของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
Λ	แทน	ค่าวิลค์แลมดา (Wilk's Lambda)

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษานี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอเป็นลำดับดังนี้

1. ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล ความเชื่ออำนาจในตน ความรับผิดชอบ แรงจูงใจด้านความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน วัฒนธรรมโรงเรียน กับความสามารถ เจตคติ และพฤติกรรมการทำวิจัยในชั้นเรียน
2. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับความสามารถ เจตคติ และ พฤติกรรมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร
3. ค่าน้ำหนักความสำคัญของปัจจัยแต่ละด้าน กับความสามารถ เจตคติ และพฤติกรรมการทำวิจัยในชั้นเรียน
4. การเปรียบเทียบความสามารถ เจตคติ และพฤติกรรมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูที่มี ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน การเข้ารับการอบรม และขนาดโรงเรียนแตกต่างกัน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนแบบสอบถาม

1.1 ข้อมูลส่วนบุคคล

การวิเคราะห์ข้อมูลในตอนนี ผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากแบบสอบถามเกี่ยวกับ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน การเข้ารับการอบรม ขนาดของโรงเรียน มาวิเคราะห์แจกแจงจำนวนและร้อยละ ปรากฏผลดังตาราง 1

ตาราง 1 ค่าสถิติพื้นฐานด้านข้อมูลส่วนบุคคล

ตัวแปร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ระดับการศึกษา		
ปริญญาตรี	340	86.50
สูงกว่าปริญญาตรี	53	13.50
รวม	393	100.00
2. ประสบการณ์การทำงาน		
1 – 10 ปี	162	41.20
11 – 20 ปี	104	26.50
มากกว่า 20 ปี	127	32.30
รวม	393	100.00
3. การเข้ารับการอบรม		
1 – 2 ครั้ง	182	46.30
มากกว่า 2 ครั้ง	211	53.70
รวม	393	100.00
4. ขนาดของโรงเรียน		
โรงเรียนขนาดเล็ก	124	31.60
โรงเรียนขนาดกลาง	129	32.80
โรงเรียนขนาดใหญ่	140	35.60
รวม	393	100.00

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 86.50) มีประสบการณ์การทำงาน 1-10 ปี (ร้อยละ 41.20) เคยเข้ารับการอบรมหรือประชุมปฏิบัติการเกี่ยวกับการทำวิจัยและการทำวิจัยในชั้นเรียน มากกว่า 2 ครั้ง (ร้อยละ 53.70) และปฏิบัติการสอนอยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่ (ร้อยละ 35.60)

1.2 สถิติพื้นฐานของคะแนนแบบสอบถามความเชื่ออำนาจในตน ความรับผิดชอบ แรงจูงใจด้านความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน วัฒนธรรมโรงเรียน กับความสามารถ เจตคติ และ พฤติกรรมการทำวิจัยในชั้นเรียน

การวิเคราะห์ข้อมูลในตอนนี้ ผู้วิจัยได้นำคะแนนแบบสอบถามความเชื่ออำนาจในตน (X5) ความรับผิดชอบ (X6) แรงจูงใจด้านความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน (X7) วัฒนธรรมโรงเรียน (X8) กับความสามารถด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน (Y1) เจตคติต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน (Y2) และ พฤติกรรมการทำวิจัยในชั้นเรียน (Y3) มาวิเคราะห์หาค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (M)

ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) ค่าความเชื่อมั่น (r_{tt}) และค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการวัด (SE_M) ปรากฏผลดังตาราง 2

ตาราง 2 ค่าสถิติพื้นฐานของปัจจัยแต่ละด้านกับความสามารถ เจตคติ และพฤติกรรมการทำวิจัย
ในชั้นเรียน

ตัวแปร	k	X_i	M	S	r_{tt}	SE_M	แปล ความหมาย
ความเชื่ออำนาจในตน (X5)	15	5.00	3.23	11.50	.84	4.80	ปานกลาง
ความรับผิดชอบ (X6)	5	5.00	4.10	2.80	.79	1.28	ค่อนข้างสูง
แรงจูงใจด้านความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน (X7)	10	5.00	2.91	7.28	.85	2.82	ปานกลาง
วัฒนธรรมโรงเรียน (X8)	30	5.00	3.95	17.19	.97	2.98	มาก
ความสามารถด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน (Y1)	15	5.00	3.59	8.49	.95	1.90	ดี
เจตคติต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน (Y2)	15	5.00	3.93	8.19	.85	3.17	ดี
พฤติกรรมการทำวิจัยในชั้นเรียน (Y3)	15	5.00	3.66	8.64	.91	2.59	ดี

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 2 พบว่า ค่าเฉลี่ยต่อข้อของแบบสอบถามแต่ละฉบับเป็นดังนี้

กลุ่มตัวแปรอิสระ ความรับผิดชอบมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับค่อนข้างสูง ($M = 4.10$) รองลงมาตามลำดับคือ วัฒนธรรมโรงเรียนมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($M = 3.95$) ความเชื่ออำนาจในตนมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($M = 3.23$) และแรงจูงใจด้านความก้าวหน้าในหน้าที่การงานมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($M = 2.91$) สำหรับกลุ่มตัวแปรตามเรียงตามลำดับคือ เจตคติต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับดี ($M = 3.93$) พฤติกรรมการทำวิจัยในชั้นเรียนมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับดี ($M = 3.66$) และความสามารถด้านการทำวิจัยในชั้นเรียนมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับดี ($M = 3.59$)

เมื่อพิจารณาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนแบบสอบถามแต่ละฉบับ พบว่า ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน มีค่าอยู่ระหว่าง 2.80 ถึง 11.50 โดยความเชื่ออำนาจในตน มีค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานมากที่สุด แสดงว่ามีการกระจายของคะแนนมากที่สุด ส่วนความรับผิดชอบ มีค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานน้อยที่สุด แสดงว่ามีการกระจายของคะแนนน้อยที่สุด และเมื่อพิจารณาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม พบว่า มีค่าความเชื่อมั่นอยู่ระหว่าง .79 ถึง .97 ซึ่งวัฒนธรรมโรงเรียนมีค่าความเชื่อมั่นมากที่สุด และความรับผิดชอบมีค่าความเชื่อมั่นน้อยที่สุด

2. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับความสามารถ เจตคติ และพฤติกรรม การทำวิจัยในชั้นเรียนของครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร

2.1 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายระหว่างปัจจัยแต่ละด้านกับความสามารถ เจตคติ และพฤติกรรมการทำวิจัยในชั้นเรียน

การวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำตัวแปรอิสระ อันได้แก่ ระดับการศึกษามาลงรหัสเป็นตัวแปรหุ่นระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีเทียบกับปริญญาตรี (DX_1) ประสบการณ์การทำงานมาลงรหัสเป็นตัวแปรหุ่นประสบการณ์การทำงาน 1-10 ปีเทียบกับมากกว่า 20 ปี (D_1X_2) และตัวแปรหุ่นประสบการณ์การทำงาน 11-20 ปีเทียบกับมากกว่า 20 ปี (D_2X_2) การเข้ารับการอบรมมาลงรหัสเป็นตัวแปรหุ่นการเข้ารับการอบรม 1-2 ครั้งเทียบกับมากกว่า 2 ครั้ง (DX_3) ขนาดโรงเรียนมาลงรหัสเป็นตัวแปรหุ่นโรงเรียนขนาดใหญ่เทียบกับขนาดเล็ก (D_1X_4) และตัวแปรหุ่นโรงเรียนขนาดกลางเทียบกับขนาดเล็ก (D_2X_4) ความเชื่ออำนาจในตน (X_5) ความรับผิดชอบ (X_6) แรงจูงใจด้านความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน (X_7) และวัฒนธรรมโรงเรียน (X_8) กับ ความสามารถด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน (Y_1) เจตคติต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน (Y_2) และพฤติกรรมการทำวิจัยในชั้นเรียน (Y_3) มาวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย (r) โดยใช้สูตรของเพียร์สัน ปรากฏผลดังแสดงในตาราง 3

ตาราง 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย (r) ระหว่างปัจจัยแต่ละด้าน กับความสามารถ
เจตคติ และพฤติกรรมการทำวิจัยในชั้นเรียน

ตัวแปร	DX_1	D_1X_2	D_2X_2	DX_3	D_1X_4	D_2X_4	X_5	X_6	X_7	X_8	Y_1	Y_2	Y_3
DX_1	1	.017	.016	.068	.033	.041	-.146**	.118**	-.068	-.159**	.301**	.124*	.099
D_1X_2		1	-.502**	-.103**	.046	.009	-.105*	.079	-.080	.042	-.209**	.085	.034
D_2X_2			1	.152**	-.001	.011	.004	.009	.045	-.038	-.006	.021	.118*
DX_3				1	.030	.008	.086	.008	.117*	-.051	.056	.125*	.106*
D_1X_4					1	-.520**	-.039	-.150**	-.128**	-.207**	-.024	-.027	.002
D_2X_4						1	-.113*	-.074	-.050	.020	.045	-.090	-.049
X_5							1	.187**	.293**	.432**	.098	-.236**	.058
X_6								1	.346**	.481**	.384**	.389**	.470**
X_7									1	.420**	.265**	.291**	.374**
X_8										1	.158**	.296**	.267**
Y_1											1	.401**	.534**
Y_2												1	.430**
Y_3													1

$$P^{**} \leq .01, P^* \leq .05$$

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 3 พบว่า กลุ่มของตัวแปรมีความสัมพันธ์กันดังนี้

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของคะแนนภายในระหว่างปัจจัยแต่ละด้านมีค่าอยู่ระหว่าง .004 ถึง .481 คู่ที่มีความสัมพันธ์กันสูงสุด คือ ตัวแปรความรับผิดชอบกับตัวแปรวัฒนธรรมโรงเรียน (.481) สัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คู่ที่มีความสัมพันธ์น้อยที่สุด คือ ตัวแปรหุ่นประสบการณ์การทำงาน 11-20 ปีเทียบกับมากกว่า 20 ปีกับตัวแปรความเชื่ออำนาจแห่งตน (.004) สัมพันธ์กันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของคะแนนภายในระหว่างตัวแปรความสามารถด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน ตัวแปรเจตคติต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน และตัวแปรพฤติกรรมการทำวิจัยในชั้นเรียน มีค่าอยู่ระหว่าง .401 ถึง .534 ซึ่งมีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของคะแนนระหว่างปัจจัยแต่ละด้าน กับตัวแปรความสามารถด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน ตัวแปรเจตคติต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน และตัวแปรพฤติกรรมการทำวิจัยในชั้นเรียน มีค่าอยู่ระหว่าง .002 ถึง .470 ดังนี้

ตัวแปรความสามารถด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน (Y1) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับตัวแปรความรับผิดชอบ (X6) สูงสุด มีค่าเท่ากับ .384 และมีความสัมพันธ์รองลงมากับตัวแปรหุ่นระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีเทียบกับปริญญาตรี (DX₁) ตัวแปรแรงจูงใจด้านความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน (X7) และตัวแปรวัฒนธรรมโรงเรียน (X8) มีค่าเท่ากับ .301, .265 และ .158 ตามลำดับ ซึ่งสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีความสัมพันธ์ทางลบกับตัวแปรหุ่นประสบการณ์การทำงาน 1-10 ปีเทียบกับมากกว่า 20 ปี (D₁X₂) มีค่าเท่ากับ -.209 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตัวแปรเจตคติต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน (Y2) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับตัวแปรความรับผิดชอบ (X6) สูงสุด มีค่าเท่ากับ .389 และมีความสัมพันธ์รองลงมากับตัวแปรวัฒนธรรมโรงเรียน (X8) ตัวแปรแรงจูงใจด้านความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน (X7) มีค่าเท่ากับ .296, และ .291 ตามลำดับ และมีความสัมพันธ์ทางลบกับตัวแปรความเชื่ออำนาจในตน (X5) มีค่าเท่ากับ -.236 ซึ่งสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสัมพันธ์กับตัวแปรหุ่นการเข้ารับการอบรม 1-2 ครั้งเทียบกับมากกว่า 2 ครั้ง (DX₃) และตัวแปรหุ่นระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีเทียบกับปริญญาตรี (DX₁) สัมพันธ์ทางบวกมีค่าเท่ากับ .125 และ .124 ตามลำดับ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตัวแปรพฤติกรรมการทำวิจัยในชั้นเรียน (Y3) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับตัวแปรความรับผิดชอบ (X6) สูงสุด มีค่าเท่ากับ .470 และมีความสัมพันธ์รองลงมากับตัวแปรแรงจูงใจด้านความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน (X7) และตัวแปรวัฒนธรรมโรงเรียน (X8) มีค่าเท่ากับ .374, .267 ตามลำดับ ตัวแปรหุ่นประสบการณ์การทำงาน 11-20 ปีเทียบกับมากกว่า 20 ปี (D₂X₂) และตัวแปรหุ่นการเข้ารับการอบรม 1-2 ครั้งเทียบกับมากกว่า 2 ครั้ง (DX₃) สัมพันธ์ทางบวกมีค่าเท่ากับ .118 และ .106 ตามลำดับ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุคูณแบบตัวแปรตามหลายตัว (MMR) ระหว่าง ปัจจัยแต่ละด้าน กับ ความสามารถ เจตคติ และพฤติกรรมการทำวิจัยในชั้นเรียน

การวิเคราะห์ข้อมูลในตอนนี้ ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามทั้งสามใน ตาราง 3 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรในกลุ่มตัวแปรตาม ได้แก่ ความสามารถด้านการทำวิจัย ในชั้นเรียน เจตคติต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน และพฤติกรรมการทำวิจัยในชั้นเรียน มีความแตกต่างจาก ศูนย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่าตัวแปรตามทั้งสามตัวนี้มีความสัมพันธ์กันมาก จึง เลือกใช้การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์ถดถอยพหุคูณแบบตัวแปรตามหลายตัว

ทำการวิเคราะห์ Wilk's Lambda (Λ) เพื่อหาว่ากลุ่มตัวแปรอิสระกับกลุ่มตัวแปรตามมีความ สัมพันธ์กันหรือไม่ และทดสอบนัยสำคัญทางสถิติด้วยสถิติเอฟ (F-test) เมื่อพบความสัมพันธ์ของกลุ่ม ตัวแปรอิสระกับตัวแปรตามมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติแล้ว จึงทำการวิเคราะห์ต่อเนื่อง ด้วยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณโดยแยกวิเคราะห์ทีละตัวแปรตามปรากฏผลดังตาราง 4

ตาราง 4 ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณแบบตัวแปรตามหลายตัวของตัวแปรแต่ละด้านที่ส่งผลต่อ
ความสามารถ เจตคติ และพฤติกรรมการทำวิจัยในชั้นเรียน

ตัวแปรตาม	R	R _{adj}	SS	SE	F
ความสามารถด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน	.567	.550	40.368	85.327	18.072**
เจตคติต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน	.487	.466	27.687	89.286	11.845**
พฤติกรรมการทำวิจัยในชั้นเรียน	.593	.579	45.779	84.370	20.727**
Pillais	= .645		Approx.F = 10.461		P = .000
Hotellings	= .971		Approx.F = 12.261		P = .000
Wilk's Lambda (Λ)	= .458		Approx.F = 11.344		P = .000

P** $\leq$.01 : multivariate test of Significant (S = 3 , M = 3 , N = 189)

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 4 เป็นดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์การถดถอยแบบตัวแปรตามหลายตัว พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์การ ถดถอยของตัวแปรตามสามตัว (Wilk's Lambda, Λ) เท่ากับ .458 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (F = 11.344, P < .01) แสดงว่ากลุ่มตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กับกลุ่มตัวแปรตาม

2. ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบตัวแปรตามตัวเดียว พบว่า

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณของตัวแปรความสามารถด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน มีค่า เท่ากับ .567 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า ปัจจัยแต่ละด้านมีความสัมพันธ์กับ ความสามารถด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณของตัวแปรเจตคติต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน มีค่าเท่ากับ .487 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า ปัจจัยแต่ละด้านมีความสัมพันธ์กับเจตคติต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณของตัวแปรพฤติกรรมการทำวิจัยในชั้นเรียน มีค่าเท่ากับ .593 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า ปัจจัยแต่ละด้านมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมในการทำวิจัยในชั้นเรียน

3. คำนำน้าหนักความสำคัญของปัจจัยแต่ละด้าน กับความสามารถ เจตคติ และ พฤติกรรมการทำวิจัยในชั้นเรียน

การวิเคราะห์ข้อมูลในตอนนี ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ต่อจากตาราง 4 โดยทำการวิเคราะห์หาคำนำน้าหนักความสำคัญของตัวแปรปัจจัยแต่ละด้าน ทั้ง b , β , และ SE_b ที่ส่งผลต่อความสามารถ ด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน เจตคติต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน และพฤติกรรมการทำวิจัยในชั้นเรียน และทดสอบนัยสำคัญทางสถิติด้วยค่า t -test นำคำนำน้าหนักความสำคัญสัมพัทธ์ (β) มาแปลงเป็น คำนำน้าหนักสมทบสัมพัทธ์หรือเปอร์เซ็นต์ส่งผล แล้วนำมาจัดลำดับน้ำหนักความสำคัญสัมพัทธ์ของแต่ละตัวแปร ดังแสดงในตาราง 5, 6 และ 7 ตามลำดับ

ตาราง 5 คำนำน้าหนักความสำคัญสัมพัทธ์ และค่าเปอร์เซ็นต์ส่งผลของปัจจัยแต่ละด้าน ที่ส่งผลต่อความสามารถด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน

ตัวแปร	β	$\beta\%$	ลำดับที่	b	SE_b	t
DX ₁	.253	16.98	2	.419	.073	5.723**
D ₁ X ₂	.225	15.10	4	.258	.057	4.503**
D ₂ X ₂	.086	5.77	6	.111	.063	1.748
DX ₃	.033	2.22	10	.038	.049	.762
D ₁ X ₄	.074	4.97	8	.088	.061	1.440
D ₂ X ₄	.082	5.50	7	.099	.061	1.609
X5	.171	11.48	5	.121	.034	3.533**
X6	.279	18.72	1	.282	.052	5.433**
X7	.240	16.11	3	.187	.038	4.946**
X8	.047	3.15	9	.046	.055	.830
R = .567 R ² = .321 R _{adj} = .550 F = 18.072**						

P** ≤ .01

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 5 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างปัจจัยแต่ละด้านกับตัวแปรความสามารถด้านการทำวิจัยในชั้นเรียนมีค่า .567 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($F = 18.072$, $P < .01$) มีความผันแปรร่วมกัน 32.1% แสดงว่า ตัวแปรหุ่นระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีเทียบกับปริญญาตรี ตัวแปรหุ่นประสบการณ์การทำงาน 1-10 ปีเทียบกับมากกว่า 20 ปี ตัวแปรหุ่นประสบการณ์การทำงาน 11-20 ปีเทียบกับมากกว่า 20 ปี ตัวแปรหุ่นการเข้ารับการอบรม 1-2 ครั้งเทียบกับมากกว่า 2 ครั้ง ตัวแปรหุ่นโรงเรียนขนาดใหญ่เทียบกับขนาดเล็ก ตัวแปรหุ่นโรงเรียนขนาดกลางเทียบกับขนาดเล็ก ตัวแปรความเชื่ออำนาจในตน ตัวแปรความรับผิดชอบ ตัวแปรแรงจูงใจด้านความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน และตัวแปรวัฒนธรรมโรงเรียน ส่งผลร่วมกันต่อตัวแปรความสามารถด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน 32.1%

ค่านำหนักความสำคัญสัมพัทธ์ของปัจจัยแต่ละด้าน ที่ส่งผลต่อตัวแปรความสามารถด้านการทำวิจัยในชั้นเรียนมากที่สุดคือ ตัวแปรความรับผิดชอบ ($\beta = .279$) โดยส่งผลทางบวก มีค่าเปอร์เซ็นต์ส่งผลเท่ากับ 18.72% รองลงมาตามลำดับ คือ ตัวแปรหุ่นระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีเทียบกับปริญญาตรี ($\beta = .253$) ตัวแปรแรงจูงใจด้านความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ($\beta = .240$) ตัวแปรหุ่นประสบการณ์การทำงาน 1-10 ปีเทียบกับมากกว่า 20 ปี ($\beta = .225$) และตัวแปรความเชื่ออำนาจในตน ($\beta = .171$) โดยส่งผลทางบวก 16.98%, 16.11%, 15.10% และ 11.48% ตามลำดับ ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนตัวแปรหุ่นประสบการณ์การทำงาน 11-20 ปีเทียบกับมากกว่า 20 ปี ตัวแปรหุ่นการเข้ารับการอบรม 1-2 ครั้งเทียบกับมากกว่า 2 ครั้ง ตัวแปรหุ่นโรงเรียนขนาดใหญ่เทียบกับขนาดเล็ก ตัวแปรหุ่นโรงเรียนขนาดกลางเทียบกับขนาดเล็ก และตัวแปรวัฒนธรรมโรงเรียน ส่งผลต่อความสามารถด้านการทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 6 ค่านำหนักความสำคัญสัมพัทธ์ และค่าเปอร์เซ็นต์ส่งผลของปัจจัยแต่ละด้าน ที่ส่งผลต่อเจตคติต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน

ตัวแปร	β	$\beta\%$	ลำดับที่	b	SE _b	t
DX ₁	.130	12.88	3	.207	.075	2.769**
D ₁ X ₂	.125	11.62	5	.138	.059	2.359*
D ₂ X ₂	.062	5.76	8	.077	.065	1.186
DX ₃	.096	8.92	6	.105	.051	2.086*
D ₁ X ₄	.009	0.84	10	.010	.062	.159
D ₂ X ₄	-.056	5.20	9	-.065	.060	-1.034
X5	-.129	11.99	4	.088	.035	-2.514*
X6	.245	22.77	1	.240	.053	4.514**
X7	.132	12.27	2	.099	.039	2.570*
X8	.092	8.55	7	.088	.057	1.550
R = .487 R ² = .237 R _{adj} = .466 F = 11.845**						

$$P^{**} \leq .01, \quad P^* \leq .05$$

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 6 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างปัจจัยแต่ละด้าน กับตัวแปรเจตคติต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน มีค่า .487 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($F = 11.845, P < .01$) มีความผันแปรร่วมกัน 23.7% แสดงว่า ตัวแปรหุ่นระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีเทียบกับปริญญาตรี ตัวแปรหุ่นประสบการณ์การทำงาน 1-10 ปีเทียบกับมากกว่า 20 ปี ตัวแปรหุ่นประสบการณ์การทำงาน 11-20 ปีเทียบกับมากกว่า 20 ปี ตัวแปรหุ่นการเข้ารับการอบรม 1-2 ครั้งเทียบกับมากกว่า 2 ครั้ง ตัวแปรหุ่นโรงเรียนขนาดใหญ่เทียบกับขนาดเล็ก ตัวแปรหุ่นโรงเรียนขนาดกลางเทียบกับขนาดเล็ก ตัวแปรความเชื่ออำนาจในตน ตัวแปรความรับผิดชอบ ตัวแปรแรงจูงใจด้านความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน และตัวแปรวัฒนธรรมโรงเรียน ส่งผลร่วมกันต่อตัวแปรเจตคติต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน 23.7%

ค่านำหนักความสำคัญสัมพัทธ์ของปัจจัยแต่ละด้าน ที่ส่งผลต่อตัวแปรเจตคติต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนมากที่สุดคือ ตัวแปรความรับผิดชอบ ($\beta = .245$) และตัวแปรหุ่นระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีเทียบกับปริญญาตรี ($\beta = .130$) โดยส่งผลในทางบวก มีค่าเปอร์เซ็นต์ส่งผลเท่ากับ 22.77% และ 12.88% ตามลำดับ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 รองลงมา คือ ตัวแปรแรงจูงใจด้านความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ($\beta = .132$) ตัวแปรหุ่นประสบการณ์การทำงาน 1-10 ปีเทียบกับมากกว่า 20 ปี ($\beta = .125$) และตัวแปรหุ่นการเข้ารับการอบรม 1-2 ครั้งเทียบกับ

มากกว่า 2 ครั้ง ($\beta = .096$) โดยส่งผลทางบวก 12.27%, 11.62% และ 8.92% ตามลำดับ ตัวแปรความเชื่ออำนาจในตน ($\beta = -.129$) ส่งผลทางลบ 11.99% ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนตัวแปรหุ่นประสบการณ์การทำงาน 11 – 20 ปีเทียบกับมากกว่า 20 ปี ตัวแปรหุ่นโรงเรียนขนาดใหญ่เทียบกับขนาดเล็ก ตัวแปรหุ่นโรงเรียนขนาดกลางเทียบกับขนาดเล็ก และตัวแปรวัฒนธรรมโรงเรียนส่งผลต่อตัวแปรเจตคติต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 7 คำนำนัยสำคัญของสัมพัทธ์ และค่าเปอร์เซ็นต์ส่งผลของปัจจัยแต่ละด้าน ที่ส่งผลต่อความพฤติกรรมการทำวิจัยในชั้นเรียน

ตัวแปร	β	$\beta\%$	ลำดับที่	b	SE _b	t
DX ₁	.043	2.99	9	.073	.073	1.004
D ₁ X ₂	.062	4.31	8	.072	.057	1.268
D ₂ X ₂	.126	8.77	4	.164	.063	2.610**
DX ₃	.079	5.50	7	.091	.049	1.851
D ₁ X ₄	.104	7.24	6	.129	.061	2.128*
D ₂ X ₄	.014	0.97	10	.017	.058	.276
X ₅	.247	17.19	3	.178	.034	5.213**
X ₆	.370	25.75	1	.381	.052	7.385**
X ₇	.278	19.35	2	.220	.038	5.850**
X ₈	.114	7.93	5	.115	.055	2.083*
R = .593 R ² = .352 R _{adj} = .579 F = 20.727**						

$$P^{**} \leq .01, \quad P^* \leq .05$$

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 7 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างปัจจัยแต่ละด้าน กับตัวแปรพฤติกรรมการทำวิจัยในชั้นเรียน มีค่า .593 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($F = 20.727, P < .01$) มีความผันแปรร่วมกัน 35.2% แสดงว่า ตัวแปรหุ่นระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีเทียบกับปริญญาตรี ตัวแปรหุ่นประสบการณ์การทำงาน 1-10 ปีเทียบกับมากกว่า 20 ปี ตัวแปรหุ่นประสบการณ์การทำงาน 11-20 ปีเทียบกับมากกว่า 20 ปี ตัวแปรหุ่นการเข้ารับการอบรม 1-2 ครั้งเทียบกับมากกว่า 2 ครั้ง ตัวแปรหุ่นโรงเรียนขนาดใหญ่เทียบกับขนาดเล็ก ตัวแปรหุ่นโรงเรียนขนาดกลางเทียบกับขนาดเล็ก ตัวแปรความเชื่ออำนาจในตน ตัวแปรความรับผิดชอบ ตัวแปรแรงจูงใจด้านความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน และตัวแปรวัฒนธรรมโรงเรียน ส่งผลร่วมกันต่อตัวแปรพฤติกรรมการทำวิจัยในชั้นเรียน 23.7%

ค่าน้ำหนักความสำคัญสัมพัทธ์ของปัจจัยแต่ละด้าน ที่ส่งผลต่อตัวแปรพฤติกรรมการทำงานวิจัยในชั้นเรียนมากที่สุดคือ ตัวแปรความรับผิดชอบ ($\beta = .370$) รองลงมา คือ ตัวแปรแรงจูงใจด้านความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ($\beta = .278$) ตัวแปรความเชื่ออำนาจในตน ($\beta = .247$) และตัวแปรหุ่นประสบการณ์การทำงาน 11-20 ปีเทียบกับมากกว่า 20 ปี ($\beta = .126$) โดยส่งผลในทางบวก มีค่าเปอร์เซ็นต์ส่งผลเท่ากับ 25.75%, 19.35%, 17.19% และ 8.77% ตามลำดับ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ตัวแปรวัฒนธรรมโรงเรียน ($\beta = .114$) และตัวแปรหุ่นโรงเรียนขนาดใหญ่เทียบกับขนาดเล็ก ($\beta = .104$) ส่งผลทางบวก 7.93% และ 7.24% ตามลำดับ ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนตัวแปรหุ่นระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีเทียบกับปริญญาตรี ตัวแปรหุ่นประสบการณ์การทำงาน 1-10 ปีเทียบกับมากกว่า 20 ปี ตัวแปรหุ่นการเข้ารับการอบรม 1-2 ครั้งเทียบกับมากกว่า 2 ครั้ง ส่งผลต่อตัวแปรพฤติกรรมการทำงานวิจัยในชั้นเรียนอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4. การเปรียบเทียบความสามารถ เจตคติ และพฤติกรรมการทำงานวิจัยในชั้นเรียนของครูที่มี ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน การเข้ารับการอบรม และขนาดโรงเรียนแตกต่างกัน

การวิเคราะห์ตอนนี้เป็นวิเคราะห์เพื่อตอบจุดมุ่งหมายข้อที่ 3 เพื่อเปรียบเทียบความสามารถ เจตคติ และพฤติกรรมการทำงานวิจัยในชั้นเรียนของครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ที่มีระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน การเข้ารับการอบรม และขนาดโรงเรียนแตกต่างกัน ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการวิเคราะห์ในตาราง 5, 6 และ 7 โดยนำผลของตัวแปรหุ่นมานำเสนอผลใหม่ดังแสดงในตาราง 8

ตาราง 8 การเปรียบเทียบความสามารถ เจตคติ และพฤติกรรมการทำงานวิจัยในชั้นเรียนของครู ที่มีระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน การเข้ารับการอบรม และขนาดโรงเรียนแตกต่างกัน

ตัวแปร	Y1				Y2				Y3			
	β	b	SE _b	t	β	b	SE _b	t	β	b	SE _b	t
DX ₁	.253	.419	.073	5.723**	.130	.207	.075	2.769**	.043	.073	.073	1.004
D ₁ X ₂	.225	.258	.057	4.503**	.125	.138	.059	2.359*	.062	.072	.057	1.268
D ₂ X ₂	.086	.111	.063	1.748	.062	.077	.065	1.186	.126	.164	.063	2.610**
DX ₃	.033	.038	.049	.762	.096	.105	.051	2.086*	.079	.091	.049	1.851
D ₁ X ₄	.074	.088	.061	1.440	.009	.010	.062	.159	.104	.129	.061	2.128*
D ₂ X ₄	.082	.099	.061	1.609	-.056	-.065	.060	-1.034	.014	.017	.058	.276

P** $\leq$.01, P* $\leq$.05

การเปรียบเทียบความสามารถด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน พบว่า

ครูที่จบสูงกว่าระดับปริญญาตรีมีความสามารถด้านการทำวิจัยในชั้นเรียนมากกว่าครูที่จบระดับปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($\beta = .253, t = 5.723^{**}$)

ครูที่มีประสบการณ์การทำงาน 1-10 ปีมีความสามารถด้านการทำวิจัยในชั้นเรียนมากกว่าครูที่มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 20 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($\beta = .225, t = 4.503^{**}$) ตัวแปรอื่นที่เหลือออกนั้นไม่พบความแตกต่าง

การเปรียบเทียบเจตคติต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน พบว่า

ครูที่จบสูงกว่าระดับปริญญาตรีมีเจตคติต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนดีกว่าครูที่จบระดับปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($\beta = .130, t = 2.769^{**}$)

ครูที่มีประสบการณ์การทำงาน 1-10 ปีมีเจตคติต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนดีกว่าครูที่มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 20 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($\beta = .125, t = 2.359^{*}$)

ครูที่เข้ารับการอบรม 1-2 ครั้งมีเจตคติต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนดีกว่าครูที่เข้ารับการอบรมมากกว่า 2 ครั้ง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($\beta = .096, t = 2.086^{*}$) ตัวแปรอื่นที่เหลือออกนั้นไม่พบความแตกต่าง

การเปรียบเทียบพฤติกรรมการทำวิจัยในชั้นเรียน พบว่า

ครูที่มีประสบการณ์การทำงาน 11-20 ปี มีพฤติกรรมการทำวิจัยในชั้นเรียนของดีกว่าครูที่มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 20 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($\beta = .126, t = 2.610^{**}$)

ครูที่สอนอยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่มีพฤติกรรมการทำวิจัยในชั้นเรียนดีกว่าครูที่สอนอยู่ในโรงเรียนขนาดเล็ก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($\beta = .104, t = 2.128^{*}$) ตัวแปรอื่นที่เหลือออกนั้นไม่พบความแตกต่าง

บทที่ 5

สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับความสามารถ เจตคติ และพฤติกรรมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ซึ่งสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายสำคัญเพื่อศึกษาปัจจัยบางประการที่ส่งผลต่อความสามารถ เจตคติ และพฤติกรรมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยมีจุดมุ่งหมายเฉพาะดังนี้

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับความสามารถ เจตคติ และพฤติกรรมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาคำแนะนำนักความสำคัญของปัจจัยแต่ละด้านที่ส่งผลต่อความสามารถ เจตคติ และพฤติกรรมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร
3. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถ เจตคติ และพฤติกรรมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ที่มี ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน การเข้ารับการอบรม และขนาดโรงเรียนแตกต่างกัน

สมมุติฐานในการวิจัย

1. ปัจจัยบางประการมีความสัมพันธ์กับความสามารถ เจตคติ และพฤติกรรมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร
2. ปัจจัยอย่างน้อย 1 ด้านที่ส่งผลต่อความสามารถ เจตคติ และพฤติกรรมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร
3. ครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครที่มี ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน การเข้ารับการอบรมแตกต่างกัน และอยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน มีความสามารถ เจตคติ และพฤติกรรมการทำวิจัยในชั้นเรียนแตกต่างกัน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นข้าราชการครูสังกัดกรุงเทพมหานคร ที่ทำวิจัยในชั้นเรียน และมีรายงานการวิจัยจัดเก็บอยู่ที่สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร ระหว่างปี

การศึกษา 2544-2545 จำนวน 839 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นข้าราชการครูสังกัดกรุงเทพมหานคร ที่ทำวิจัยในชั้นเรียน และมีรายงานการวิจัยจัดเก็บอยู่ที่สำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร ระหว่างปีการศึกษา 2544 -2545 จำนวน 393 คนซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มีดังนี้

1. แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล ประกอบด้วย ระดับการศึกษาสูงสุด ประสบการณ์การทำงาน การเข้ารับการอบรม ขนาดของโรงเรียน โดยมีลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list)
2. แบบสอบถามวัดความเชื่อในอำนาจของตน ค่าความเชื่อมั่นได้เท่ากับ .8919
3. แบบสอบถามวัดความรับผิดชอบ ค่าความเชื่อมั่นได้เท่ากับ .7799
4. แบบสอบถามวัดแรงจูงใจด้านความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน
ค่าความเชื่อมั่นได้เท่ากับ .8975
5. แบบสอบถามวัดวัฒนธรรมโรงเรียน ค่าความเชื่อมั่นได้เท่ากับ .9715
6. แบบสอบถามวัดความสามารถด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน มีค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง .538 - .903 คัดเลือกข้อคำถามไว้ 15 ข้อ มีค่าอยู่ระหว่าง .729 - .903 และ หาค่าความเชื่อมั่นได้เท่ากับ .9632
7. แบบสอบถามวัดเจตคติต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน มีค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง .201 - .768 คัดเลือกข้อคำถามไว้ 15 ข้อ มีค่าอยู่ระหว่าง .549 - .768 และหาค่าความเชื่อมั่นได้เท่ากับ .8944
8. แบบสอบถามวัดพฤติกรรมการทำวิจัยในชั้นเรียนตามการรับรู้ของครู มีค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง .691 - .930 คัดเลือกข้อคำถามไว้ 15 ข้อ มีค่าอยู่ระหว่าง .784 - .930 และหาค่าความเชื่อมั่นได้เท่ากับ .7942

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยขอตรวจสอบบัญชีรายชื่ออาจารย์ที่อบรมวิจัยในชั้นเรียนปีการศึกษา 2544-2545 โดยขอความร่วมมือกับฝ่ายพัฒนาการเรียนการสอน สำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร

2. ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ส่งถึงสำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร เพื่อขออนุญาต และขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับข้าราชการครู สังกัดกรุงเทพมหานคร

3. ผู้วิจัยส่งหนังสือขออนุญาตและขอความร่วมมือจากสำนักการศึกษา ไปยังโรงเรียน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยส่งแบบสอบถามด้วยตนเอง และทางไปรษณีย์ จำนวน 420 ฉบับ

4. ภายหลังที่ส่งแบบสอบถามไปแล้ว ระยะเวลาที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล ตั้งแต่เดือน พฤศจิกายน ถึงเดือน ธันวาคม 2547 ได้รับแบบสอบถามที่ส่งกลับคืนมาทั้งสิ้น 393 ฉบับ คิดเป็น ร้อยละ 93.57

5. นำผลที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ เพื่อทำการ วิเคราะห์หาค่าทางสถิติ และทดสอบสมมติฐานที่ตั้งไว้

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับความสามารถ เจตคติ และ พฤติกรรมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำ เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นลำดับ ดังนี้

1. ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล ความเชื่ออำนาจ ในตน ความรับผิดชอบ แรงจูงใจด้านความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน วัฒนธรรมโรงเรียน กับความสามารถ เจตคติ และพฤติกรรมการทำวิจัยในชั้นเรียน

2. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับความสามารถ เจตคติ และพฤติกรรมการ ทำวิจัยในชั้นเรียนของครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร

3. คำนำนัยสำคัญของปัจจัยแต่ละด้าน กับความสามารถ เจตคติ และพฤติกรรมการ ทำวิจัยในชั้นเรียน

4. การเปรียบเทียบความสามารถ เจตคติ และพฤติกรรมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู ที่มี ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน การเข้ารับการอบรม และขนาดโรงเรียนแตกต่างกัน

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบตัวแปรตามหลายตัว (Multivariate Multiple Regression Analysis : MMR) ประกอบด้วยกลุ่มตัวแปรอิสระ ได้แก่ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน การเข้ารับการอบรม ขนาดของโรงเรียน ความเชื่ออำนาจในตน ความรับผิดชอบ แรงจูงใจด้านความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน วัฒนธรรมโรงเรียน กับกลุ่มตัวแปรตามประกอบด้วยความสามารถด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน เจตคติต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน และพฤติกรรมการทำวิจัยในชั้นเรียน พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรตามสามตัว (Wilk's Lambda, Λ) เท่ากับ .458 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($F = 11.344, P < .01$) แสดงว่ากลุ่มตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กับกลุ่มตัวแปรตาม

ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณของตัวแปรความสามารถด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน มีค่าเท่ากับ .567 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า ปัจจัยแต่ละด้านมีความสัมพันธ์กับความสามารถด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณของตัวแปรเจตคติต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน มีค่าเท่ากับ .487 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า ปัจจัยแต่ละด้านมีความสัมพันธ์กับเจตคติต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณของตัวแปรพฤติกรรมการทำวิจัยในชั้นเรียนมีค่าเท่ากับ .593 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า ปัจจัยแต่ละด้านมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการทำวิจัยในชั้นเรียน

2. คำนำนักความสำคัญสัมพัทธ์ของปัจจัยแต่ละด้าน ที่ส่งผลต่อตัวแปรความสามารถด้านการทำวิจัยในชั้นเรียนมากที่สุดคือ ตัวแปรความรับผิดชอบ ($\beta = .279$) โดยส่งผลทางบวก มีค่าเปอร์เซ็นต์ส่งผลเท่ากับ 18.72% รองลงมาตามลำดับ คือ ตัวแปรหุ่นระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีเทียบกับปริญญาตรี ($\beta = .253$) ตัวแปรแรงจูงใจด้านความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ($\beta = .240$) ตัวแปรหุ่นประสบการณ์การทำงาน 1-10 ปีเทียบกับมากกว่า 20 ปี ($\beta = .225$) และตัวแปรความเชื่ออำนาจในตน ($\beta = .171$) โดยส่งผลทางบวก 16.98%, 16.11%, 15.10% และ 11.48% ตามลำดับ ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนตัวแปรหุ่นประสบการณ์การทำงาน 11-20 ปีเทียบกับมากกว่า 20 ปี ตัวแปรหุ่นการเข้ารับการอบรม 1-2 ครั้งเทียบกับมากกว่า 2 ครั้ง ตัวแปรหุ่นโรงเรียนขนาดใหญ่เทียบกับขนาดเล็ก ตัวแปรหุ่นโรงเรียนขนาดกลางเทียบกับขนาดเล็ก และตัวแปรวัฒนธรรมโรงเรียน ส่งผลต่อความสามารถด้านการทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

คำนำนักความสำคัญสัมพัทธ์ของปัจจัยแต่ละด้าน ที่ส่งผลต่อตัวแปรเจตคติต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนมากที่สุดคือ ตัวแปรความรับผิดชอบ ($\beta = .245$) และตัวแปรหุ่นระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีเทียบกับปริญญาตรี ($\beta = .130$) โดยส่งผลในทางบวก มีค่าเปอร์เซ็นต์ส่งผล

เท่ากับ 22.77% และ 12.88% ตามลำดับ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 รองลงมา คือ ตัวแปรแรงจูงใจด้านความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ($\beta = .132$) ตัวแปรหุ่นประสบการณ์การทำงาน 1-10 ปีเทียบกับมากกว่า 20 ปี ($\beta = .125$) และตัวแปรหุ่นการเข้ารับการอบรม 1-2 ครั้งเทียบกับมากกว่า 2 ครั้ง ($\beta = .096$) โดยส่งผลทางบวก 12.27%, 11.62% และ 8.92% ตามลำดับ ตัวแปรความเชื่ออำนาจในตน ($\beta = -.129$) ส่งผลทางลบ 11.99% ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนตัวแปรหุ่นประสบการณ์การทำงาน 11-20 ปีเทียบกับมากกว่า 20 ปี ตัวแปรหุ่นโรงเรียนขนาดใหญ่เทียบกับขนาดเล็ก ตัวแปรหุ่นโรงเรียนขนาดกลางเทียบกับขนาดเล็ก และตัวแปรวัฒนธรรมโรงเรียนส่งผลต่อตัวแปรเจตคติต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ค่าน้ำหนักความสำคัญสัมพัทธ์ของปัจจัยแต่ละด้าน ที่ส่งผลต่อตัวแปรพฤติกรรมการทำวิจัยในชั้นเรียนมากที่สุดคือ ตัวแปรความรับผิดชอบ ($\beta = .370$) รองลงมา คือ ตัวแปรแรงจูงใจด้านความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ($\beta = .278$) ตัวแปรความเชื่ออำนาจในตน ($\beta = .247$) และตัวแปรหุ่นประสบการณ์การทำงาน 11-20 ปีเทียบกับมากกว่า 20 ปี ($\beta = .126$) โดยส่งผลในทางบวก มีค่าเปอร์เซ็นต์ส่งผลเท่ากับ 25.75%, 19.35%, 17.19% และ 8.77% ตามลำดับ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ตัวแปรวัฒนธรรมโรงเรียน ($\beta = .114$) และตัวแปรหุ่นโรงเรียนขนาดใหญ่เทียบกับขนาดเล็ก ($\beta = .104$) ส่งผลทางบวก 7.93% และ 7.24% ตามลำดับ ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนตัวแปรหุ่นระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีเทียบกับปริญญาตรี ตัวแปรหุ่นประสบการณ์การทำงาน 1-10 ปีเทียบกับมากกว่า 20 ปี ตัวแปรหุ่นการเข้ารับการอบรม 1-2 ครั้งเทียบกับมากกว่า 2 ครั้ง ส่งผลต่อตัวแปรพฤติกรรมการทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. การเปรียบเทียบความสามารถ เจตคติ และพฤติกรรมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ที่มี ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน การเข้ารับการอบรม และขนาดโรงเรียนแตกต่างกัน พบว่า

ครูที่จบสูงกว่าระดับปริญญาตรีมีความสามารถด้านการทำวิจัยในชั้นเรียนมากกว่าครูที่จบระดับปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และครูที่มีประสบการณ์การทำงาน 1-10 ปีมีความสามารถด้านการทำวิจัยในชั้นเรียนมากกว่าครูที่มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 20 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ตัวแปรอื่นที่เหลือออกนั้นไม่พบความแตกต่าง

ครูที่จบสูงกว่าระดับปริญญาตรีมีเจตคติต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนดีกว่าครูที่จบระดับปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ครูที่มีประสบการณ์การทำงาน 1-10 ปีมีเจตคติต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนดีกว่าครูที่มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 20 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และครูที่เข้ารับการอบรม 1-2 ครั้งมีเจตคติต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนดีกว่าครูที่เข้ารับการอบรมมากกว่า 2 ครั้ง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ตัวแปรอื่นที่เหลือออกนั้นไม่พบความแตกต่าง

ครูที่มีประสบการณ์การทำงาน 11-20 ปี มีพฤติกรรมการทำวิจัยในชั้นเรียนของดีกว่าครูที่มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 20 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และครูที่สอนอยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่มีพฤติกรรมการทำวิจัยในชั้นเรียนดีกว่าครูที่สอนอยู่ในโรงเรียนขนาดเล็ก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ตัวแปรอื่นที่เหลือนอกนั้นไม่พบความแตกต่าง

อภิปรายผล

จากการวิเคราะห์และสรุปผลการวิจัย สามารถอภิปรายผลในประเด็นสำคัญได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบตัวแปรตามหลายตัวพบว่า กลุ่มตัวแปรอิสระได้แก่ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน การเข้ารับการอบรม ขนาดของโรงเรียน ความเชื่ออำนาจในตน ความรับผิดชอบ แรงจูงใจด้านความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน วัฒนธรรมโรงเรียน กับกลุ่มตัวแปรตามได้แก่ ความสามารถด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน เจตคติต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน และพฤติกรรมการทำวิจัยในชั้นเรียน มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 ที่ตั้งไว้ว่าปัจจัยบางประการมีความสัมพันธ์กับความสามารถ เจตคติ และพฤติกรรมการทำวิจัยในชั้นเรียน แสดงว่า ปัจจัยด้านระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน การเข้ารับการอบรม ขนาดโรงเรียน ความเชื่ออำนาจในตน ความรับผิดชอบ แรงจูงใจด้านความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน และวัฒนธรรมโรงเรียน มีความสัมพันธ์กับความสามารถด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน เจตคติต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน และพฤติกรรมการทำวิจัยในชั้นเรียน ซึ่งผลที่ได้สอดคล้องกับงานวิจัยของ พรเพ็ญ ปฏิสัมพันธ์ (2532 : 68) วาวอรันตู (Waworuntu. 1986 : 1213) เยาวภา เจริญบุญ (2538 : บทคัดย่อ) สุชาติ ปภาพจน์ (2539 : บทคัดย่อ) กนิษฐา เต็มชนะศักดิ์ (2545 : บทคัดย่อ) และสิริสร กระแสสุนทร (2545 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า ความรับผิดชอบ ความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน การได้รับการอบรมวิจัย ประสบการณ์การทำงาน ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน สัมพันธ์กับการทำวิจัย ความสามารถทางการวิจัย เจตคติต่อการทำวิจัย เพราะการทำวิจัยในชั้นเรียนเป็นกระบวนการที่ครูศึกษาค้นคว้าเพื่อแก้ไขปัญหาหรือเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนที่เกิดขึ้นจากการจัดการเรียนการสอน เป็นการศึกษาค้นคว้าของครู และพัฒนาการเรียนการสอนที่ตนรับผิดชอบ สุภางค์ จันทวานิช (2528 : 47 – 50) ได้กล่าวถึงบรรยากาศที่เกื้อกูลให้เกิดการทำวิจัยในหน่วยงานต่างๆ นั้น จำเป็นต้องสร้างปัจจัยให้มีบรรยากาศเกื้อกูลต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนให้มากที่สุด ประกอบด้วย ความรอบรู้เกี่ยวกับระเบียบวิธีวิจัย ความสามารถในการวิเคราะห์ ความสามารถในการถ่ายทอดผลวิจัย มีความสามารถ มีการแบ่งแรงงาน และความรับผิดชอบอย่างเหมาะสม มีผู้นำที่มีประสิทธิภาพสูง ความก้าวหน้าทางวิชาการ

2. จากการวิเคราะห์ค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวแปรปัจจัยแต่ละด้านที่ส่งผลต่อความสามารถ เจตคติ และพฤติกรรมการทำวิจัยในชั้นเรียน พบผลที่ตรงกันว่า ความรับผิดชอบ ส่งผลในทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงให้เห็นว่า ครูที่มีความรับผิดชอบมากจะมีความสามารถด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน เจตคติต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน และพฤติกรรมการทำ

วิจัยในชั้นเรียนที่ดีมาก เพราะผู้ที่มีความรับผิดชอบจะปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายให้ดีที่สุดตามความสามารถของตน มีความรักงาน และมีความพึงพอใจในงาน ทำให้มีพฤติกรรมที่ดีในการทำงานที่ได้รับมอบหมาย ทั้งนี้เนื่องจากการทำวิจัยในชั้นเรียนเป็นงานที่ครูต้องมีความรับผิดชอบโดยตรง เป็นการค้นหาวิธีการแก้ปัญหาการเรียนการสอนในชั้นเรียน คิดค้นวิธีสอนใหม่ๆ โดยใช้กระบวนการวิจัยมาเป็นเครื่องมือเพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ มีพฤติกรรมที่ดี ซึ่ง สุวัฒนา สุวรรณเขตนิกม (2540 : 28-30) ได้กล่าวไว้ว่า ครูนักวิจัยสามารถพัฒนาไปสู่ความเป็นครูมืออาชีพที่มีวิจาร์ณญาณและเป็นอิสระ สามารถควบคุมกำกับกับการปฏิบัติงานของตนเองได้อย่างถูกต้อง เหมาะสมและสร้างสรรค์ ครูจะมองที่เป้าหมายของการทำงาน ลงมือปฏิบัติปรับปรุง และพัฒนาการปฏิบัติงานไปเรื่อยๆ อย่างไม่มีที่สิ้นสุด ทำงานด้วยความสุขในการทำงาน เพราะเมื่อทำวิจัยในชั้นเรียนไปแล้วเห็นผลของการทำงานที่เกิดขึ้นกับนักเรียน และผลที่เกิดขึ้นในการพัฒนาตนเอง นอกจากนี้ ตัวแปรแรงจูงใจด้านความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ที่ส่งผลทางบวกต่อความสามารถด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน เจตคติต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน และพฤติกรรมการทำวิจัยในชั้นเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 แสดงให้เห็นว่าถ้ามีแรงจูงใจด้านความก้าวหน้าในหน้าที่การงานสูง ครูจะมีความสามารถด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน เจตคติต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน และพฤติกรรมการทำวิจัยในชั้นเรียนสูงด้วย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศุภโชค ปิยะสันต์ (2539 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า การเป็นผู้ที่มีแรงจูงใจจากเกียรติยศชื่อเสียงและการเลื่อนขั้นเงินเดือนทำให้ครูตั้งใจทำงานวิจัย และยังใกล้เคียงกับงานวิจัยของสมใจ จิตพิทักษ์ (2534 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า เหตุผลหรือแรงจูงใจในการทำวิจัยของอาจารย์เชิงพัฒนาตนเอง ได้แก่ ตำแหน่งทางวิชาการ ชื่อเสียง เกียรติยศ รายได้ ค่าตอบแทน และตัวแปรความเชื่ออำนาจในตน ที่ส่งผลทางบวก ต่อความสามารถด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน และพฤติกรรมการทำวิจัยในชั้นเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และส่งผลทางลบต่อเจตคติต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน แสดงว่า ครูที่มีความเชื่อในตนสูงจะมีความสามารถด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน และพฤติกรรมการทำวิจัยในชั้นเรียนสูง แต่มีเจตคติต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนในทิศทางที่ตรงกันข้าม ซึ่งใกล้เคียงกับงานวิจัยของศักดิ์ชัย นิรญทวี (2532 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า ครูที่มีความเชื่ออำนาจในตนสูง เป็นครูที่มีพฤติกรรมการทำงานสูง ส่วนวัฒนธรรมโรงเรียนส่งผลต่อพฤติกรรมการทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า วัฒนธรรมโรงเรียนมีระดับการปฏิบัติมากก็จะมีพฤติกรรมการทำวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับมากด้วย ซึ่งวัฒนธรรมโรงเรียนนั้นเป็นแนวปฏิบัติที่เคยใช้ติดต่อกันมา และได้รับการถ่ายทอดสู่สมาชิกของโรงเรียน เป็นปัจจัยในการทำงานของบุคลากรในโรงเรียน ซึ่งใกล้เคียงกับสุพรรณิ สมานญาติ (2540 : 62) ที่ได้กล่าวไว้ว่า วัฒนธรรมโรงเรียนจะถ่ายทอดแก่สมาชิกในโรงเรียน วัฒนธรรมจะปรากฏให้เห็นได้เป็นรูปธรรมสัญลักษณ์ และพฤติกรรมที่แสดงออกมา ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2 ที่ว่ามีปัจจัยอย่างน้อย 1 ด้านที่ส่งผลต่อความสามารถ เจตคติ และพฤติกรรมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูในโรงเรียนสังกัด กรุงเทพมหานคร

3. การเปรียบเทียบความสามารถ เจตคติ และพฤติกรรมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ที่มี ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน การเข้ารับการอบรม และขนาดโรงเรียนแตกต่างกัน พบว่า การเปรียบเทียบความสามารถด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน ปรากฏผลดังนี้

ครูที่จบสูงกว่าระดับปริญญาตรีมีความสามารถด้านการทำวิจัยในชั้นเรียนมากกว่าครูที่จบระดับปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า ระดับการศึกษาเป็นตัวแปรตัวหนึ่งที่ทำให้ครูผู้สอนมีความสามารถด้านการทำวิจัยในชั้นเรียนแตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากหลักสูตรการศึกษาแต่ละระดับให้ความรู้ด้านการวิจัยแตกต่างกัน โดยเฉพาะระดับที่สูงกว่าปริญญาตรี ได้มีโอกาสเรียนรู้หลักการของการวิจัยและระเบียบวิธีวิจัย ระดับการศึกษาเป็นปัจจัยที่ทำให้คนมีความแตกต่างกันในเรื่องของความคิดหรือพฤติกรรม โดยคนที่ได้รับการศึกษาแตกต่างกัน ในยุคสมัยที่ต่างกันระบบการศึกษาที่ต่างกัน ในสาขาวิชาที่ต่างกัน ย่อมมีความรู้สึกรู้คิด อุดมการณ์ และความต้องการที่แตกต่างกัน ดังนั้น การศึกษาจึงทำให้คนรู้จักคิดวิเคราะห์และแสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่อง ผู้ที่มีวุฒิการศึกษาสูงย่อมได้รับการถ่ายทอดความรู้ ความคิด และความสามารถมากกว่า ซึ่งจะส่งผลต่อการปฏิบัติงานได้

ครูที่มีประสบการณ์การทำงาน 1-10 ปีมีความสามารถด้านการทำวิจัยในชั้นเรียนมากกว่าครูที่มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 20 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนครูที่มีประสบการณ์การทำงาน 11-20 ปี กับครูที่มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 20 ปี ไม่พบความแตกต่างกัน มีสาเหตุเนื่องมาจากครูที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 1 - 10 ปี เป็นครูรุ่นใหม่ มีความกระตือรือร้นในการทำงาน และสนุกกับการได้ทำงานแปลกใหม่อยู่เสมอ และเรื่องการทำวิจัยในชั้นเรียนเป็นเรื่องใหม่ และในการเข้ารับการอบรมนั้นการทำวิจัยในชั้นเรียนที่สำนักงานการศึกษาจัดขึ้น ส่วนใหญ่จะเป็นครูที่บรรจุใหม่จึงทำให้ครูเหล่านี้มีความสามารถแตกต่างจากครูที่มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 10 ปี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุชาติ ภาพจน์ (2539 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า อาจารย์ที่มีอายุราชการต่างกัน หรือประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความสามารถในการผลิตผลงานวิจัยแตกต่างกัน ครูที่เข้ารับการอบรม 1-2 ครั้ง กับครูที่เข้ารับการอบรมมากกว่า 2 ครั้ง และครูที่สอนในโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง กับขนาดใหญ่ ไม่พบความแตกต่าง

ครูที่จบสูงกว่าระดับปริญญาตรีมีเจตคติต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนดีกว่าครูที่จบระดับปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้เนื่องจากหลักสูตรการศึกษาแต่ละระดับให้ความรู้ด้านการวิจัยแตกต่างกัน การศึกษาเป็นปัจจัยที่ทำให้คนมีความแตกต่างกันในเรื่องของความคิดหรือพฤติกรรม โดยคนที่ได้รับการศึกษาแตกต่างกัน ในยุคสมัยที่ต่างกันระบบการศึกษาที่ต่างกัน ในสาขาวิชาที่ต่างกัน ย่อมมีความรู้สึกรู้คิด อุดมการณ์ และความต้องการที่แตกต่างกัน ดังนั้น การศึกษาจึงทำให้คนรู้จักคิดวิเคราะห์และแสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่อง ผู้ที่มีวุฒิการศึกษาสูงย่อมได้รับการถ่ายทอดความรู้ ความคิด และความสามารถมากกว่า จึงทำให้ครูมีเจตคติต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนแตกต่างกัน ครูที่มีประสบการณ์การทำงาน 1-10 ปีมีเจตคติต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนดีกว่าครู

ที่มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 20 ปี และครูที่เข้ารับการอบรม 1-2 ครั้ง มีเจตคติต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนดีกว่าครูที่เข้ารับการอบรมมากกว่า 2 ครั้ง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนครูที่มีประสบการณ์การทำงาน 11-20 ปี กับครูที่มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 20 ปี ครูที่สอนในโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลางกับขนาดใหญ่ ไม่พบความแตกต่าง

ครูที่มีประสบการณ์การทำงาน 11-20 ปี มีพฤติกรรมการทำวิจัยในชั้นเรียนของดีกว่า ครูที่มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 20 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แต่ครูที่มีประสบการณ์การทำงาน 1 - 10 ปี กับครูที่มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 20 ปี ไม่พบความแตกต่าง แสดงว่า ครูที่มีประสบการณ์การทำงาน 11 – 20 ปี มีพฤติกรรมการทำวิจัยในชั้นเรียนแตกต่างจากครูที่มีประสบการณ์การทำงาน 1-10 ปี และมากกว่า 20 ปี ครูที่สอนอยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่มีพฤติกรรมการทำวิจัยในชั้นเรียนดีกว่าครูที่สอนอยู่ในโรงเรียนขนาดเล็ก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ครูที่สอนอยู่ในโรงเรียนขนาดกลาง กับโรงเรียนขนาดใหญ่ ไม่พบความแตกต่าง สาเหตุเนื่องมาจากโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน ย่อมมีแนวทางในการบริหารจัดการแตกต่างกัน ออกไป ปริมาณงานในโรงเรียน จำนวนบุคลากร วัสดุอุปกรณ์และงบประมาณแตกต่างกัน ซึ่งโรงเรียนขนาดใหญ่จะมีงบประมาณมากกว่า มีบุคลากรมากกว่า และบริเวณกว้างขวางกว่า ดังนั้นในการดำเนินงานวิจัยในชั้นเรียนนั้น ต้องอาศัยปัจจัยหลาย ๆ ด้าน เพื่อการดำเนินงานจึงมีความแตกต่างกัน โรงเรียนขนาดเล็กมีภาระกิจในการบริหารและจัดการเช่นเดียวกับโรงเรียนขนาดกลาง และขนาดใหญ่ แต่จำนวนบุคลากรมีน้อยกว่า ครูที่ทำหน้าที่ปฏิบัติการสอนในโรงเรียนขนาดเล็กจึงมีเวลาทำวิจัยในชั้นเรียนน้อยกว่า โรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่เนื่องจากมีบุคลากรจำนวนมาก ย่อมมีความรู้ที่หลากหลาย จึงสามารถช่วยเหลือปรึกษา ส่วนครูที่จบระดับปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี และครูที่เข้ารับการอบรม 1 -2 ครั้ง กับครูที่เข้ารับการอบรมมากกว่า 2 ครั้ง ไม่พบความแตกต่าง

ข้อเสนอแนะ

ผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มีข้อเสนอแนะไว้ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยมาใช้

จากการศึกษาพบว่า ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน การเข้ารับการอบรม ขนาดโรงเรียน ความเชื่ออำนาจในตน ความรับผิดชอบ แรงจูงใจด้านความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน และวัฒนธรรมโรงเรียน เป็นตัวแปรสำคัญที่ส่งผลต่อความสามารถ เจตคติ และพฤติกรรมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ดังนั้นเพื่อเป็นการส่งเสริมสนับสนุนให้ครูมีความสามารถด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน มีเจตคติที่ดีต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน และมีพฤติกรรมการทำวิจัยในชั้นเรียนที่เหมาะสมถูกต้อง ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1.1 โรงเรียนควรให้ครูนำเอาวิจัยในชั้นเรียนไปใช้ในการแก้ปัญหา และพัฒนาการเรียนการสอน เพื่อให้ครูตระหนักและเห็นคุณค่าการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน โดยการทำวิจัย

ในชั้นเรียน ซึ่งเป็นการสร้างแรงจูงใจให้ครูมีความต้องการที่จะทำงานวิจัยในชั้นเรียน มีความสามารถด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน มีเจตคติที่ดีต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนและจะทำให้ครูมีพฤติกรรมการทำวิจัยในชั้นเรียนด้วย

1.2 ในการพิจารณาการเลื่อนขั้นเงินเดือน ควรส่งเสริมให้นำเอาวิจัยในชั้นเรียนมาพิจารณาร่วมด้วย เพราะครูจะได้ตั้งใจทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างจริงจัง และผู้บริหารโรงเรียนควรจัดสรรภาระงานที่รับผิดชอบให้เหมาะสม และให้ตรงกับความสามารถของบุคลากรในโรงเรียน มอบหมายงานให้เท่า ๆ กัน ควรให้โอกาสครูทุกคนอย่างเสมอภาค บริสุทธิ์ใจ และมีความเป็นธรรม เพื่อให้ครูมีเวลาในการทำวิจัยในชั้นเรียน มีเจตคติที่ดีต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน

1.3 ครูควรพัฒนาปรับปรุงตนเองโดยการเข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนา เกี่ยวกับการวิจัยไม่ว่าจะเป็นการนำเสนองานวิจัยทางการศึกษา หรือวิจัยในชั้นเรียน ที่หน่วยงานหรือองค์กรต่าง ๆ จัดขึ้น อย่างสม่ำเสมอ และต่อเนื่อง

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 การศึกษาในครั้งนี้ เป็นการศึกษาเฉพาะข้าราชการครู สังกัดกรุงเทพมหานคร จึงน่าจะมีการศึกษาว่าครูในสังกัดอื่น เพื่อดูว่าจะให้ผลการวิจัยสอดคล้องกันหรือไม่

2.2 ควรมีการวิจัยเพื่อศึกษารูปแบบ แนวปฏิบัติ ในการทำวิจัยในชั้นเรียนที่เหมาะสมกับข้าราชการครูกรุงเทพมหานคร ที่ง่ายต่อการปฏิบัติ ไม่ยึดรูปแบบ ไม่เน้นการใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล แต่เน้นผลการวิจัยที่สามารถนำไปใช้ในกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างมีคุณภาพ

2.3 ควรศึกษาความสามารถด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน เจตคติต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน และพฤติกรรมการทำวิจัยในชั้นเรียน ด้วยวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยศึกษาจากครูที่มีกระบวนการทำวิจัยในชั้นเรียนที่มีผลงานวิจัยในชั้นเรียนที่มีคุณภาพ เพื่อที่จะได้เป็นแนวทางการทำวิจัยให้กับครูท่านอื่นๆ ที่สนใจ และได้นำมาปรับใช้ และพัฒนาความสามารถ ปรับเปลี่ยนเจตคติไปในทางที่ดีต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการทำวิจัยในชั้นเรียนของตนต่อไป

2.4 ควรศึกษาพฤติกรรมการทำวิจัยในชั้นเรียนโดยวิธีการอื่นๆ

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กนิษฐา เดิมชนะศักดิ์. (2545). ตัวแปรบางประการที่สัมพันธ์กับความสามารถเชิงปฏิบัติการวิจัย
ในชั้นเรียนของครู ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี.
สารนิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- กมลรัตน์ หล้าสงฆ์. (2528). จิตวิทยาการศึกษา . พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการ
แนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). วิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา.
----- . (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ : พริกหวาน
กราฟฟิค.
- . (2543). การจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา
ลาดพร้าว.
- . (2545). การวิจัยเพื่อการเรียนรู้(Research for Learning Development). กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กฤษฎา ศักดิ์ศรี. (2530). จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : บำรุงสาส์นการพิมพ์.
- กองวิชาการ, สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร. (2546). รายงาน การจัดการศึกษาของ
กรุงเทพมหานคร ปี ๒๕๔๖. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่ง
ประเทศไทย จำกัด.
- กันยา สุวรรณแสง. (2536). บุคลิกภาพและการปรับตัว = Personality and adjustment.
พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ขจิต ฝอยทอง. (2543, พฤศจิกายน). "การวิจัยในชั้นเรียน : ทางเลือกใหม่ที่น่าสนใจ,"
วารสารวิชาการ. 3(11) : 36-41.
- ครุรักษ์ ภิมย์รักษ์. (2544). เรียนรู้และฝึกปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียน. ม.ป.พ.
- จรรยา โกมลบุญย์. (2529). จิตวิทยาพื้นฐานการศึกษา. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ.
- จินดาลักษณ์ วัฒนสินธุ์. (2532). การประเมินผลการพัฒนาองค์การ," เอกสารการสอนชุดวิชาการ
พัฒนาองค์การ หน่วยที่ 12 สาขาวิชาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- จุมพล สวัสดิยากร. (2520). หลักการบริหาร และมนุษย์สัมพันธ์. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สุวรรณภูมิ.

- จุมพล หนิมพานิช. (2530). "สังคมและวัฒนธรรม," เอกสารการสอนชุดวิชา มนุษย์กับสังคม หน่วยที่ 3 สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ชัยพจน์ รักราม. (2544). การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้. กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์.
- เชิดศักดิ์ โฆวาสินธุ์. (2520). การวัดทัศนคติและบุคลิกภาพ. กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ณรงค์ศักดิ์ ถนอมศรี. (2538). ปัจจัยทางวัฒนธรรมโรงเรียนที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานด้านโรงเรียน กับชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร. ถ่ายเอกสาร.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน. (2529). รายงานการวิจัยเรื่อง การควบคุมอิทธิพลสื่อมวลชนของ ครอบครัวกับจิตลักษณะที่สำคัญของเยาวชนไทย. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ถวิล จันทรสว่าง. (2545). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับความรับผิดชอบของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ทัศน แสงศักดิ์. (2543, พฤษภาคม). "การวิจัยในชั้นเรียน," วารสารวิชาการ. 3(5) : 72-77.
- ทิตนา แชมมณี. (2540). การวิจัยทางการศึกษา (Education Research). ในทิตนา แชมมณี, สร้อยสน สกลรักษ์. (บรรณาธิการ) แบบแผนและเครื่องมือการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธงชัย สันติวงษ์. (2528). การวางแผน. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- นฤมล สัตยานุวัฒน์. (2541). วัฒนธรรมองค์การในการปฏิบัติงานของโรงเรียนคาทอลิก สังกัด อัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- นุชนารถ ชาติทอง. (2539). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความขัดแย้งในบทบาท ความคลุมเครือในบทบาทลักษณะทางจิตบางประการ กับพฤติกรรมการทำงานของนักวิชาการ ศึกษาในส่วนภูมิภาค. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (วิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- บัญชา แสนทวี. (2545). วิจัยในชั้นเรียน : จากทฤษฎีสู่ปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช.
- บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์. (2545). การพัฒนาเครื่องมือสำหรับการประเมินการศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- บุญรับ คักดีมณี. (2532). การเสริมสร้างจิตลักษณะเพื่อพัฒนาพฤติกรรมการทำงานราชการ. วิทยานิพนธ์ กศ.ด. (พัฒนศึกษาศาสตร์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- บุญศิริ สุวรรณเพ็ชร. (2538). [พจนานุกรมจิตวิทยาฉบับสมบูรณ์] = A complete English-Thai : Dictionary of Psychology. กรุงเทพฯ : S & K Books.
- ประกอบ มณีโรจน์. (2544). การเรียนรู้สู่การปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียน. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ B.E.C.
- ประนอม เจริญชนม์ (2545). การวิเคราะห์จำแนกปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (การวิจัยและสถิติทางการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ประวิต เอรารวรรณ์. (2545). การวิจัยในชั้นเรียน CLASSROOM RESEARCH (ฉบับปรับปรุงใหม่). กรุงเทพฯ : บริษัท สำนักพิมพ์ดอกหญ้าวิชาการ จำกัด.
- ปุระชัย เปี่ยมสมบูรณ์. (2535). การวิเคราะห์ข้อมูลระดับมัลติแวลูเอทในทางสังคมศาสตร์และพฤติกรรมศาสตร์. กรุงเทพฯ : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. โครงการส่งเสริมเอกสารวิชาการ.
- ผ่องพรรณ ดรัยมงคลกุล. (2544). การวิจัยในชั้นเรียน. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์.
- พรพิมาน วงษ์ปัดดา. (2546). ปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 9. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (การวิจัยการศึกษา). มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.
- พรเพ็ญ ปฏิสัมพันธ์. (2532). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำวิจัยของอาจารย์มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตประสานมิตร. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- พรรณิ ช.เจนจิต. (2538). จิตวิทยาการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์.
- พระมหาอดิสร ธีรสีโล. (2540). คุณธรรมสำหรับครู. กรุงเทพฯ : โอ.เอส.พรินต์ติ้ง เฮาส์.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2540). วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 7 กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พิชัย ไชยสงคราม. (2542). ความเป็นครู = Self-Actualization for teachers. อุบลราชธานี : คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี.
- พิมพ์พันธ์ เตชะคุปต์, พเยาว์ ยินดีสุข และราชน มีศรี. (2544). วิจัยในชั้นเรียน : หลักการสู่การปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : บริษัท เดอะมาสเตอร์กรุ๊ป แมเนจเม้นท์.
- ไพจิตร สดวกการ. (2545). การวิจัยในชั้นเรียน. กรุงเทพฯ : สำนักงานปฏิรูปการศึกษา.
- ไพโรจน์ แสงจันทร์. (2527). สภาพการวิจัยและความต้องการในการทำงานวิจัยของอาจารย์วิทยาลัยครูกลุ่มภาคกลาง. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การอุดมศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.

- เยาวภา เจริญบุญ. (2538). การศึกษาองค์ประกอบที่สัมพันธ์กับการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (วิจัยทางการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- รัตนา ศรีเหรัญ. (2544, มิถุนายน). "การวิจัยในชั้นเรียน (Classroom Action Research)," เส้นทางสู่วิชาชีพครู. 3(2) : 84-97.
- ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ. (2538). เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- (2543). การวัดด้านจิตพิสัย. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- วรรณวิไล พันธุ์สีดา. (2544). 12 ก้าวปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียนขั้นพื้นฐานสำหรับครูยุคใหม่. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เจริญกิจ.
- วันทนา ชูช่วย. (2533). การทำวิจัยในโรงเรียนของครูมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (วิจัยทางการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- วัลลภ กันทรพิทย์. (2539). ครูกับงานวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- วิรัช วรรณรัตน์. (2537, กันยายน - ธันวาคม). "การวิจัยในโรงเรียนและชั้นเรียน," การวัดผลการศึกษา. 16(47) : 44-49.
- วิโรจน์ สารรัตนะ. (2532). การวางแผนงานในโรงเรียนมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : อักษรบัณฑิต.
- วิไลลักษณ์ ลังกา. (2546). การวิเคราะห์สหสัมพันธ์คาโนนิกอระหว่างปัจจัยบางประการกับแรงจูงใจในการทำผลงานทางวิชาการของครูในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดราชบุรี. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การวิจัยและสถิติทางการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ศักดิ์ชัย นิรัญทวี. (2532). ความแปลกแยกกับพฤติกรรมการทำงานของครูสังกัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ กศ.ด. (พัฒนศึกษาศาสตร์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ศุภโชค ปิยะสันต์. (2539). ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการทำวิจัยของครูประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (วิจัยและสถิติทางการศึกษา). เชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ถ่ายเอกสาร.
- ศุภากร มนตรีพิศุทธิ์. (2544). ปัจจัยที่สัมพันธ์ต่อผลการปฏิบัติงานของบุคคลสายการบริหารพัสดุในมหาวิทยาลัยของรัฐในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สมใจ จิตพิทักษ์. (2534). ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลผลิตภาพการวิจัยของอาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร วิทยานิพนธ์ กศ.ด. (พัฒนศึกษาศาสตร์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- สมชาย วัฒนกุล. (2527). จิตวิทยาการศึกษา. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สิริสร กระแสสุนทร. (2545). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับแรงจูงใจในการทำวิจัยของครูในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจะเชิงเทรา โดยใช้วิธีวิเคราะห์แบบสหสัมพันธ์คาโนนิกอล. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม.(การวิจัยและสถิติทางการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุชาติ ปภาพจน์. (2539). ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการผลิตผลงานวิจัยของอาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ปรินญานิพนธ์ วท.ม. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุพรรณิ สมานญาติ. (2540). การศึกษาวัฒนธรรมโรงเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา : ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดชัยภูมิ. ปรินญานิพนธ์ กศ.ด. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุภางค์ จันทวานิช. (2528). "บรรยากาสที่เกื้อกูลต่อการทำวิจัย," รวมบทความที่เกี่ยวกับการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : สวัสดิการสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- สุศักดิ์ หลาบมาลา. (2531, ตุลาคม). "วัฒนธรรมโรงเรียน," สารพัฒนาหลักสูตร. (79) : 40
- สุวัฒนา สุวรรณเขตนิคม. (2537). "แนวคิดและรูปแบบเกี่ยวกับวิจัยในชั้นเรียน," เส้นทางสู่งานวิจัยในชั้นเรียน. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์พิพิธการพิมพ์.
- (2540). การวิจัยทางการศึกษา (Education Research). ในทิตนา แคมมณี, สร้อยสน สกลรักษ์. (บรรณาธิการ) แบบแผนและเครื่องมือการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุวิมล ว่องวานิช. (2544). การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อักษรไทย.
- (2546). การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน. พิมพ์ครั้งที่ 5 กรุงเทพฯ : บริษัทด้านสุทธาการพิมพ์ จำกัด.
- หน่วยศึกษานิเทศก์,สำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร. (2545). คู่มือการวิจัยในชั้นเรียน สำหรับโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ : หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร.
- อัจฉรา สุวรรณ. (2536). วัฒนธรรมโรงเรียนกับการปฏิบัติงานนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม.(หลักสูตรและการนิเทศ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร. ถ่ายเอกสาร.
- อภิชาติ เจตจำนงนุช. (2544). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเรียนรู้ลักษณะการปฏิรูปการเรียนรู้กับพฤติกรรมการสอนของครูในโรงเรียนที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม.(การวิจัยและสถิติทางการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

อรุณศรี อนันตรศิริชัย. (2544, พฤศจิกายน). "การวิจัยในชั้นเรียน จากผู้สอนสู่ผู้เรียน," *วารสารวิชาการ*. 4 (11) : 69 - 72

อุทุมพร จามรมาน. (2537). *การวิจัยของครู*. กรุงเทพฯ : ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

Ames, C. (1992). "Classrooms : Goals, structures, and student motivation," *Journal of Educational Psychology*. 84 : 261-271.

Atkinson, Rita L., Atkinson, Richard C. & Hilgard, Ernest R. (1983). *Introduction to Psychology*. 8th ed. New York : Harcourt Brace Javanovich.

Best, John W. (1981). *Research in Education*. New Jersey : Prentice-hall. Inc.,

Elliott, J. (1991). *Action Research for Educational Change*. Philadelphia : Open University Press.

Good, C.V. (1973). *Dictionary of Education*. 3rd ed. New York : McGraw-Hill.

Kast, Fremont E. & Rosenzweig, James E. (1985). *Organizational and Management*. 4th ed. New York : McGraw-Hill.

Owens R.G. (1987). "The leadership of Education Clans," *Leadership : Examining the Elusive in Education*. 3rd ed. New Jersey : Prentice-hall.

Pedhazur, Elazer J. (1997). *Multiple Regression in Behavioral research*. New York : Holt, Rinehart and Winston, Inc.

Roberts, Karlene H. & Hunt, David M. (1991). *Organizational Behavior*. Boston, Mass : PWS- Kent.

Saha, J.L. (1995,May). "Attitudes Towards Education Research. Knowledge and Policy-Making among American Australian school Principals," *The Use of Educational Research*. 23(4) : 1-7.

Schuesler, F. Karl.(1970). *Statistical Reasoning in Sociology*. 2nd ed. Boston : Houghton Mifflin.

Sergiovanni, Thomas J. and Starratt, Robert J.(1988). *Supervision : Human Perspectives*. 4th ed. New York : McGraw-Hill.

Shaeffer, Sheldon F. (1979). *Increasing National Capacity for Education Research : Issue Dynamic and Alternatives Prepared for the Research review and Advisory Group*. Ottawa : International Development Research Center.

Shyder, K. and MacLaughlin, W. (1991, January). "Factor Contributing to Research Excellence," *Research in Higher Education*. 32(11) : 45-58

Sorenson, Herbert. (1948). *Psychology in Education*. New York : McGraw-Hill.

- Stevens, James. (1992). *Applied multivariate statistics for the social sciences*. 3rd ed.
New Jersey : Lawrence Erlbaum Associates, Inc.
- Waworuntu, Bob. (1986,October). "The Research Productivity of Faculty in Indonesia Public
Higher Education," *Dissertation Abstract International*. 47(04)A : 1213.
- Yun, Grace P.E. (1984,January). "The Relationship Between Selected Personal,
Departmental and Environmental Factors and the Publication Productivity of Asian
American University Faculty," *Dissertation Abstract International*. 45(07)A : 2009.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
ผลการวิเคราะห์ข้อความรายชื่อ

ตาราง 9 ค่าความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามวัดความสามารถด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน

ข้อ	IOC	ผลการคัดเลือก	ข้อ	IOC	ผลการคัดเลือก
1	0.4	ตัดทิ้ง	14	0.8	คัดเลือกไว้
2	0.8	คัดเลือกไว้	15	0.8	คัดเลือกไว้
3	0.8	คัดเลือกไว้	16	0.8	คัดเลือกไว้
4	0.8	คัดเลือกไว้	17	0.8	คัดเลือกไว้
5	0.8	คัดเลือกไว้	18	0.8	คัดเลือกไว้
6	0.6	คัดเลือกไว้	19	0.8	คัดเลือกไว้
7	0.8	คัดเลือกไว้	20	0.8	คัดเลือกไว้
8	0.8	คัดเลือกไว้	21	0.6	คัดเลือกไว้
9	0.8	คัดเลือกไว้	22	0.8	คัดเลือกไว้
10	0.6	คัดเลือกไว้	23	0.8	คัดเลือกไว้
11	0.8	คัดเลือกไว้	24	0.8	คัดเลือกไว้
12	0.8	คัดเลือกไว้	25	0.8	คัดเลือกไว้
13	0.6	คัดเลือกไว้			

ตาราง 10 ค่าความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามวัดเจตคติต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน

ข้อ	IOC	ผลการคัดเลือก	ข้อ	IOC	ผลการคัดเลือก
1	1.0	คัดเลือกไว้	14	1.0	คัดเลือกไว้
2	0.8	คัดเลือกไว้	15	0.6	คัดเลือกไว้
3	1.0	คัดเลือกไว้	16	1.0	คัดเลือกไว้
4	0.6	คัดเลือกไว้	17	1.0	คัดเลือกไว้
5	1.0	คัดเลือกไว้	18	1.0	คัดเลือกไว้
6	1.0	คัดเลือกไว้	19	1.0	คัดเลือกไว้
7	0.6	คัดเลือกไว้	20	1.0	คัดเลือกไว้
8	1.0	คัดเลือกไว้	21	0.4	ตัดทิ้ง
9	1.0	คัดเลือกไว้	22	1.0	คัดเลือกไว้
10	1.0	คัดเลือกไว้	23	1.0	คัดเลือกไว้
11	1.0	คัดเลือกไว้	24	1.0	คัดเลือกไว้
12	1.0	คัดเลือกไว้	25	1.0	คัดเลือกไว้
13	1.0	คัดเลือกไว้			

ตาราง 11 ค่าความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามวัดพฤติกรรมการทำวิจัยในชั้นเรียนตามการรับรู้ของครู

ข้อ	IOC	ผลการคัดเลือก	ข้อ	IOC	ผลการคัดเลือก
1	1.0	คัดเลือกไว้	14	0.6	คัดเลือกไว้
2	1.0	คัดเลือกไว้	15	1.0	คัดเลือกไว้
3	1.0	คัดเลือกไว้	16	1.0	คัดเลือกไว้
4	0.8	คัดเลือกไว้	17	1.0	คัดเลือกไว้
5	1.0	คัดเลือกไว้	18	0.8	คัดเลือกไว้
6	0.6	คัดเลือกไว้	19	0.6	คัดเลือกไว้
7	1.0	คัดเลือกไว้	20	1.0	คัดเลือกไว้
8	1.0	คัดเลือกไว้	21	0.4	ตัดทิ้ง
9	0.8	คัดเลือกไว้	22	0.8	คัดเลือกไว้
10	0.4	ตัดทิ้ง	23	0.8	คัดเลือกไว้
11	1.0	คัดเลือกไว้	24	0.4	ตัดทิ้ง
12	0.4	ตัดทิ้ง	25	0.8	คัดเลือกไว้
13	0.4	ตัดทิ้ง			

ตาราง 12 ค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบสอบถามวัดความสามารถด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน

ข้อ	r	ผลการคัดเลือก	ข้อ	r	ผลการคัดเลือก
1	.538	ตัดทิ้ง	13	.823	คัดเลือกไว้
2	.790	คัดเลือกไว้	14	.832	คัดเลือกไว้
3	.814	คัดเลือกไว้	15	.839	คัดเลือกไว้
4	.815	คัดเลือกไว้	16	.903	คัดเลือกไว้
5	.826	คัดเลือกไว้	17	.877	ตัดทิ้ง
6	.827	คัดเลือกไว้	18	.792	คัดเลือกไว้
7	.806	คัดเลือกไว้	19	.767	ตัดทิ้ง
8	.695	ตัดทิ้ง	20	.605	ตัดทิ้ง
9	.748	คัดเลือกไว้	21	.816	คัดเลือกไว้
10	.745	ตัดทิ้ง	22	.774	คัดเลือกไว้
11	.768	ตัดทิ้ง	23	.729	คัดเลือกไว้
12	.778	ตัดทิ้ง	24	.685	ตัดทิ้ง

ตาราง 13 ค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบสอบถามวัดเจตคติต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน

ข้อ	r	ผลการคัดเลือก	ข้อ	r	ผลการคัดเลือก
1	.768	คัดเลือกไว้	13	.479	ตัดทิ้ง
2	.768	คัดเลือกไว้	14	.574	คัดเลือกไว้
3	.720	คัดเลือกไว้	15	.549	คัดเลือกไว้
4	.516	ตัดทิ้ง	16	.604	คัดเลือกไว้
5	.532	ตัดทิ้ง	17	.426	ตัดทิ้ง
6	.666	คัดเลือกไว้	18	.434	ตัดทิ้ง
7	.701	คัดเลือกไว้	19	.674	คัดเลือกไว้
8	.635	คัดเลือกไว้	20	.725	คัดเลือกไว้
9	.627	คัดเลือกไว้	21	.567	คัดเลือกไว้
10	.201	ตัดทิ้ง	22	.466	ตัดทิ้ง
11	.427	ตัดทิ้ง	23	.514	ตัดทิ้ง
12	.664	คัดเลือกไว้	24	.653	คัดเลือกไว้

ตาราง 14 ค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบสอบถามวัดพฤติกรรมการทำวิจัยในชั้นเรียนตามการรับรู้ของครู

ข้อ	r	ผลการคัดเลือก	ข้อ	r	ผลการคัดเลือก
1	.805	คัดเลือกไว้	11	.889	คัดเลือกไว้
2	.784	คัดเลือกไว้	12	.752	ตัดทิ้ง
3	.772	ตัดทิ้ง	13	.878	คัดเลือกไว้
4	.754	ตัดทิ้ง	14	.797	คัดเลือกไว้
5	.822	คัดเลือกไว้	15	.851	คัดเลือกไว้
6	.837	คัดเลือกไว้	16	.726	ตัดทิ้ง
7	.866	คัดเลือกไว้	17	.864	คัดเลือกไว้
8	.833	คัดเลือกไว้	18	.691	ตัดทิ้ง
9	.806	คัดเลือกไว้	19	.809	คัดเลือกไว้
10	.930	คัดเลือกไว้	20	.876	คัดเลือกไว้

ภาคผนวก ข
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับความสามารถ เจตคติ และพฤติกรรม
การทำวิจัยในชั้นเรียนของครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร

.....

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับความสามารถ เจตคติ และ พฤติกรรมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร
2. แบบสอบถามฉบับนี้ แบ่งออกเป็น 8 ตอน
3. แบบสอบถามฉบับนี้ใช้สำหรับการศึกษาวิจัยเท่านั้น ฉะนั้นการตอบแบบสอบถามนี้ จะไม่มีผลกระทบต่อการปฏิบัติงานของท่านแต่อย่างใด แต่จะเป็นประโยชน์ในการจัดการศึกษาและพัฒนาการศึกษา จึงขอความกรุณาท่านในการตอบแบบสอบถามฉบับนี้ทุกข้อที่กำหนด

.....

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ใน () หน้าข้อความและเติมข้อความลงในช่องว่างที่ให้ไว้ตามสภาพความเป็นจริงของท่าน

1. ระดับการศึกษาสูงสุด
() ปริญญาตรี () สูงกว่าปริญญาตรี
2. ประสบการณ์การทำงาน (มากกว่า 6 เดือนนับเป็น 1 ปี)
() 1 – 10 ปี () 11 – 20 ปี
() มากกว่า 20 ปี
3. การเข้ารับการอบรม
() 1 – 2 ครั้ง () มากกว่า 2 ครั้ง
4. ขนาดของโรงเรียนที่ท่านปฏิบัติงาน
() เล็ก (มีจำนวนนักเรียนน้อยกว่า 400 คน)
() กลาง (มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 400 - 800 คน)
() ใหญ่ (มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 801 คนขึ้นไป)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความเชื่ออำนาจในตนของครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นตามความเป็นจริงของท่าน

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	จริง	ค่อนข้างจริง	จริงครึ่งไม่จริงครึ่ง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง
1. ข้าพเจ้าไม่ทราบผลที่ข้าพเจ้าจะได้รับจากการที่ข้าพเจ้าช่วยรักษาผลประโยชน์ของหน่วยงานหรือทำชื่อเสียงให้หน่วยงาน					
2. ข้าพเจ้ามีความตั้งใจและพยายามทำงานอย่างเต็มความสามารถ แต่ข้าพเจ้าบอกไม่ได้ว่าวิถีชีวิตข้าราชการของข้าพเจ้าจะเป็นอย่างไร					
3. การที่ข้าพเจ้าจะได้รับการเลื่อนขั้นเงินเดือนเป็นพิเศษนั้น ขึ้นอยู่กับความสามารถในการทำงานของข้าพเจ้า					
4. บ่อยครั้งที่ข้าพเจ้าส่งผลงานที่ข้าพเจ้าตั้งใจทำอย่างมากแก่ ผู้บังคับบัญชา แต่ผู้บังคับบัญชาเพียงแต่รับไว้เท่านั้น					
5. ขณะนี้ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการทำงานราชการให้ผลตอบแทนไม่คุ้มค่า					
6. ครูที่มาจากครอบครัวที่มีชาติตระกูล มักได้รับการพิจารณาเลื่อนขั้น และดำรงตำแหน่งสำคัญเสมอ					
7. การเล่นพวกล่นพ้องและระบบอุปถัมภ์ ยังมีอยู่มากในวงราชการที่ข้าพเจ้าเกี่ยวข้อง					
8. มีครูบางคนในที่ทำงานของข้าพเจ้ามาสายเป็นประจำ ลาป่วย ลากิจบ่อยครั้งมาก แต่ก็ได้รับการเลื่อนขั้นเงินเดือน 2 ขั้น					
9. ในหลายกรณีผู้ที่ได้รับความดีความชอบเป็นพิเศษในหน่วยงานของข้าพเจ้าไม่ใช่คนที่ข้าพเจ้าเห็นว่าเป็นคนที่ทำงานดี					
10. บางครั้งข้าพเจ้าทำผิดเพียงเล็กน้อย แต่ถูกตำหนิจากผู้บังคับบัญชาอย่างรุนแรง					
11. มีบ่อยครั้งที่ข้อเสนอแนะของคนๆ หนึ่ง มักเป็นที่ยอมรับของผู้บังคับบัญชา ทั้งๆ ที่ข้าพเจ้ามองไม่เห็นความเหมาะสม					
12. คนโปรดของผู้บังคับบัญชามักไม่ถูกลงโทษอย่างรุนแรง ถึงแม้จะทำความผิดร้ายแรงอันมีผลเสียหายต่อราชการ					
13. ข้าพเจ้ามีความตั้งใจและเอาใจใส่ต่อการทำงานเป็นอย่างดี แต่ข้าพเจ้าไม่แน่ใจว่าจะได้รับการพิจารณาความดีความชอบเพราะสาเหตุนี้					
14. ข้าพเจ้าไม่กระตือรือร้นในการทำงาน เพราะไม่แน่ใจว่าผู้บังคับบัญชาจะให้ความสนใจทำงานและผลงานเป็นเกณฑ์ในการพิจารณาความดีความชอบ					
15. ความพยายามและความตั้งใจจริงของข้าพเจ้าจะช่วยให้ข้าพเจ้าได้ในสิ่งที่ข้าพเจ้าต้องการ					

ตอนที่ 3 แบบสอบถามความรับผิดชอบของครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นตามความเป็นจริงของท่าน

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. ถ้าต้องทำวิจัยในชั้นเรียนข้าพเจ้าคิดว่าต้องทำให้ดีมีคุณภาพ					
2. ข้าพเจ้ามีอิสระเสมอในการทำงานต่าง ๆ ในโรงเรียน หรือการทำวิจัยในชั้นเรียน					
3. ข้าพเจ้าพอใจในวิธีการมอบหมายงานในหน่วยงานของข้าพเจ้า					
4. ข้าพเจ้าคิดว่าการทำวิจัยในชั้นเรียนจะเป็นการช่วยให้ข้าพเจ้าแสดงความสามารถได้อย่างหนึ่ง					
5. ถ้าจะทำผลงานหรือทำงานวิจัยในชั้นเรียนข้าพเจ้าคิดว่าข้าพเจ้ามีเสรีภาพที่จะเลือกทำเรื่องใดหรือโครงการใดก็ได้					

ตอนที่ 4 แบบสอบถามแรงจูงใจด้านความความก้าวหน้าในหน้าที่การงานของครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นตามความเป็นจริงของท่าน

ข้อความ	ระดับแรงจูงใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. ข้าพเจ้าได้รับการพิจารณาความดีความชอบเป็นพิเศษเมื่อทำวิจัยในชั้นเรียน					
2. ข้าพเจ้าได้รับเงินเดือนสูงขึ้นเป็นพิเศษเมื่อทำวิจัยในชั้นเรียน					
3. ข้าพเจ้าได้รับมอบหมายจากหน่วยงานต้นสังกัดให้รับผิดชอบงานพิเศษที่นอกเหนือจากการเรียนการสอน					
4. ผู้บริหารโรงเรียนมอบหมายงานอื่นๆ ให้ทำเพื่อให้มีโอกาสก้าวหน้าในหน้าที่การงาน					
5. ข้าพเจ้าได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารโรงเรียนให้เป็นครูดีเด่นในสาระการเรียนรู้ที่สอน เมื่อทำวิจัยในชั้นเรียน					
6. ข้าพเจ้าได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารให้เป็นวิทยากรในการให้ความรู้เกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียนแก่เพื่อนครูในโรงเรียน					
7. ข้าพเจ้าได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารให้เป็นวิทยากรในการให้ความรู้เกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียนแก่เพื่อนครูในเขต/กลุ่มเขต/กทม.					

ข้อความ	ระดับแรงจูงใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
8. ข้าพเจ้าได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานต้นสังกัด ให้เข้าร่วมประชุม อบรม และสัมมนา					
9. หน่วยงานต้นสังกัดมอบหมายงานอื่นๆ ให้ข้าพเจ้าทำเพื่อให้มีโอกาสก้าวหน้าขึ้นสู่ตำแหน่งหน้าที่การงานในระดับสูงขึ้น					
10. ข้าพเจ้าได้รับมอบหมายจากผู้บริหารโรงเรียนเป็นกรรมการประเมินคุณภาพครูในโรงเรียน					

ตอนที่ 5 แบบสอบถามวัฒนธรรมโรงเรียนของครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นตามความเป็นจริงของท่าน

โรงเรียนของท่านเป็นเช่นนี้ในระดับใด	ระดับการปฏิบัติ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
<u>ความมุ่งประสงค์ของโรงเรียน</u>					
1. โรงเรียนมีการประชาสัมพันธ์ให้ครู นักเรียน และผู้ปกครองทราบถึงความมุ่งประสงค์ หรือปรัชญาของโรงเรียน เพื่อเป็นแนวทางและเป็นพื้นฐานในการปฏิบัติงาน					
2. ครูและนักเรียนตระหนักและเห็นความสำคัญต่อการปฏิบัติงานตามความมุ่งประสงค์ หรือปรัชญาของโรงเรียน					
3. การตัดสินใจเรื่องต่างๆ ในโรงเรียน มุ่งเน้นให้เป็นไปตามความมุ่งประสงค์หรือปรัชญาของโรงเรียน					
<u>การมอบอำนาจ</u>					
4. โรงเรียนมอบอำนาจการตัดสินใจในการปฏิบัติงานแก่ครูที่รับผิดชอบงาน แต่ละงาน					
5. มีการประสานความคิดของครูในการตัดสินใจ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของโรงเรียน					
6. บุคลากรในโรงเรียนมีสิทธิเท่าเทียมกันในการรับรู้ข่าวสาร ข้อมูล และการใช้ทรัพยากรของโรงเรียน					
7. มีการกระจายอำนาจให้ครูมีส่วนร่วมคิด และตัดสินใจในการปฏิบัติงานที่เชื่อว่า จะทำให้โรงเรียนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น					

โรงเรียนของท่านเป็นเช่นนี้ในระดับใด	ระดับการปฏิบัติ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
<u>การตัดสินใจ</u>					
8. เห็นคุณค่าของการให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเรื่องต่าง ๆ ในโรงเรียน โดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ในการปฏิบัติ					
9. ให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องและได้รับผลกระทบโดยตรงได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ					
10. เห็นคุณค่าของการตัดสินใจจากผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจ และมีความชำนาญมากที่สุดไม่ว่าบุคคลนั้นจะมีตำแหน่งหน้าที่ใดในโรงเรียน					
<u>ความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของโรงเรียน</u>					
11. บุคลากรทุกคนเห็นความสำคัญของคำว่า "เพื่อนร่วมงาน" และมีความรู้สึกว่าเป็นโรงเรียนเป็นของเราทุกคน					
12. บุคลากรทุกคนในโรงเรียนร่วมกันรับผิดชอบงานของโรงเรียนด้วยความรู้สึกว่าเป็นเจ้าของโรงเรียน					
13. บุคลากรทุกคนมีความเต็มใจที่จะช่วยเหลือและร่วมกันพัฒนางานที่รับผิดชอบของโรงเรียน					
<u>ความไว้วางใจ</u>					
14. โรงเรียนเปิดโอกาสให้ครูเลือกปฏิบัติงานตามความต้องการ เพื่อให้เกิดผลดีแก่โรงเรียน					
15. โรงเรียนมีความเชื่อมั่นในความเชื่อมั่นของครู และไว้วางใจให้ครูได้มีการตัดสินใจอย่างเต็มที่ในการปฏิบัติงาน					
<u>ความมีคุณภาพ</u>					
16. โรงเรียนมีความคาดหวังในมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูและคุณภาพของนักเรียน					
17. โรงเรียนเชื่อมั่นว่าครูและนักเรียนสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
18. โรงเรียนให้ความสำคัญในการสร้างบรรยากาศแห่งความเห็นอกเห็นใจและกระตุ้นให้ทุกคนได้ร่วมกันพัฒนาโรงเรียน					
<u>การยอมรับ</u>					
19. โรงเรียนเปิดโอกาสและยอมรับความคิดเห็นใหม่ๆ ในการปฏิบัติงานของครูและนักเรียน					
20. โรงเรียนให้การยอมรับในความสำเร็จและผลงานของครูและนักเรียน					
<u>ความเอื้ออาทร</u>					
21. โรงเรียนเอาใจใส่ดูแลและเอื้ออาทรในความเป็นอยู่ของบุคลากรในโรงเรียน					

โรงเรียนของท่านเป็นเช่นนี้ในระดับใด	ระดับการปฏิบัติ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
22. โรงเรียนเอาใจใส่คณะครูในการปฏิบัติงานและสนับสนุนให้มีความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน					
<u>ความซื่อสัตย์สุจริต</u>					
23. โรงเรียนเห็นคุณค่าของความซื่อสัตย์ทั้งคำพูดและการกระทำของบุคลากรในโรงเรียน					
24. โรงเรียนมีการกำหนดมาตรฐานและความคาดหวังของครู และ นักเรียนให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน					
25. โรงเรียนเห็นคุณค่าในความมานะพยายามของบุคลากรที่ปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอไม่ย่อท้อ					
26. บุคลากรในโรงเรียนแสดงความผูกพันต่อกันอย่างลึกซึ้งและอยู่ร่วมกันอย่างสันติ					
<u>ความหลากหลายของบุคลากร</u>					
27. โรงเรียนให้ความสำคัญต่อความแตกต่างด้านความเชื่อ ตลอดจนบุคลิกภาพของครูแต่ละคน					
28. โรงเรียนให้ความสำคัญต่อวิธีการจัดการเรียนรู้ของครูที่หลากหลายรูปแบบ					
29. โรงเรียนส่งเสริมให้ครูมีการยืดหยุ่นในวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อให้สอดคล้องกับความแตกต่างระหว่างบุคคลของนักเรียน					
30. โรงเรียนมีการผสมผสานรูปแบบและวิธีการปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับปรัชญาทั่วไป เพื่อสร้างเป็นค่านิยมของโรงเรียน					

ตอนที่ 6 แบบสอบถามความสามารถด้านการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูในโรงเรียนสังกัด
กรุงเทพมหานคร

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นตามความเป็นจริงของท่าน

ข้อความ	ระดับความสามารถ				
	ดีมาก	ดี	ปานกลาง	พอใช้	ควรปรับปรุง
1. ข้าพเจ้าสามารถระบุปัญหา ความสำคัญ ผลกระทบ และสาเหตุของปัญหา					
2. ข้าพเจ้าสามารถกำหนดจุดมุ่งหมายในการวิจัยได้อย่างชัดเจน และรัดกุม					
3. ข้าพเจ้าสามารถระบุผลที่คาดว่าจะได้รับที่สามารถทดสอบได้					
4. ข้าพเจ้าสามารถระบุตัวแปรในเรื่องที่ทำวิจัยในชั้นเรียนได้					
5. ข้าพเจ้าสามารถกำหนดประชากรและระบุกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในชั้นเรียนได้					
6. ข้าพเจ้าสามารถกำหนดข้อตกลงเบื้องต้นของการวิจัยได้					
7. ข้าพเจ้ามีทักษะในการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน					
8. ข้าพเจ้ามีทักษะในการสร้างแบบทดสอบ					
9. ข้าพเจ้าสามารถสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้ถูกต้อง					
10. ข้าพเจ้าสามารถบริหารจัดการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยเครื่องมือวิจัยชนิดต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
11. ข้าพเจ้าสามารถจัดเก็บข้อมูลของงานวิจัยได้					
12. ข้าพเจ้าสามารถเลือกใช้เทคนิคการวิเคราะห์ทางสถิติพื้นฐานได้อย่างถูกต้อง					
13. ข้าพเจ้าสามารถแปลผลจากข้อมูลที่วิเคราะห์แล้วได้					
14. ข้าพเจ้าสามารถสรุป และอภิปรายผลการวิจัยในชั้นเรียนได้					
15. ข้าพเจ้าสามารถเขียนรายงานการวิจัยได้					

ตอนที่ 7 แบบสอบถามเจตคติต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นตามความเป็นจริงของท่าน

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	เห็นด้วย ครึ่ง เดียว	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง
1. การทำวิจัยในชั้นเรียน ช่วยให้ครูเกิดการปรับปรุงและพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้เพิ่มมากขึ้น					
2. การทำวิจัยในชั้นเรียน ช่วยให้ครูทราบข้อมูลที่เอื้อต่อการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนหรือพฤติกรรมของนักเรียนให้ดีขึ้น					
3. การทำวิจัยในชั้นเรียน ช่วยให้ครูค้นพบทางเลือกในการแก้ปัญหาของนักเรียนได้ถูกต้อง					
4. การทำวิจัยในชั้นเรียน ส่งผลให้การทำงานของครูมีประสิทธิภาพและคุณภาพมากขึ้น					
5. การทำวิจัยในชั้นเรียนช่วยให้ครูเกิดความภาคภูมิใจและศรัทธาในอาชีพครู					
6. การทำวิจัยในชั้นเรียน กระตุ้นให้ครูมีความกระตือรือร้นในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้					
7. การทำวิจัยในชั้นเรียน ช่วยให้ครูทำงานมีระเบียบแบบแผนมากขึ้น					
8. การทำวิจัยในชั้นเรียนเป็นงานที่เสียเวลา					
9. การทำวิจัยในชั้นเรียนส่งผลให้ครูเกิดความเครียด					
10. การทำวิจัยในชั้นเรียนเป็นการประเมินผลการทำงานของครูได้เป็นอย่างดี					
11. การทำวิจัยในชั้นเรียน ช่วยให้ครูเกิดองค์ความรู้ใหม่					
12. การทำวิจัยในชั้นเรียนของครูช่วยให้นักเรียนมีพฤติกรรมดีขึ้น					
13. การทำวิจัยในชั้นเรียน ช่วยให้ครูมีประสบการณ์มากขึ้น					
14. การทำวิจัยในชั้นเรียนทำให้เกิดปัญหาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้					
15. การทำวิจัยในชั้นเรียนไม่ใช่เรื่องยากจนเกินไป					

ตอนที่ 8 แบบสอบถามวัดพฤติกรรมการทำวิจัยในชั้นเรียนตามการรับรู้ของครูในโรงเรียนสังกัด
กรุงเทพมหานคร

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นตามความเป็นจริงของท่าน

ข้อความ	ระดับการปฏิบัติ				
	เป็นประจำ	บ่อยครั้ง	บางครั้ง	นาน ๆ ครั้ง	ไม่เคย
1. ข้าพเจ้าศึกษาค้นคว้าหาความรู้เกี่ยวกับการวิเคราะห์สภาพปัญหาการเรียนของนักเรียนเพื่อนำมาเป็นหัวข้อการวิจัย					
2. ข้าพเจ้าใช้การวิจัยในชั้นเรียนแก้ปัญหาการเรียนและพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียน					
3. ข้าพเจ้าศึกษาเกี่ยวกับทฤษฎีและวิธีการสอนที่หลากหลายจากงานวิจัย					
4. ทุกครั้งที่ทำวิจัยในชั้นเรียน ข้าพเจ้าจะวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบ					
5. ข้าพเจ้าศึกษาค้นคว้าวิธีการสร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล					
6. เมื่อมีปัญหาเกี่ยวกับการใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ข้าพเจ้าจะปรึกษาผู้รู้					
7. ข้าพเจ้านำผลที่ได้จากการทำวิจัยในชั้นเรียนมาพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้					
8. ข้าพเจ้าศึกษา เอกสาร ตำรา วารสารการวิจัย เพื่อเพิ่มพูนความรู้ในด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน					
9. ข้าพเจ้าใช้การวิจัยในชั้นเรียนนำมาแก้ปัญหาของนักเรียน ทั้งด้านการเรียนและพฤติกรรม					
10. ข้าพเจ้าพัฒนาการจัดกระบวนการเรียนรู้โดยใช้การทำวิจัยในชั้นเรียน					
11. ข้าพเจ้าจะสอบถามผู้เชี่ยวชาญเมื่อมีปัญหาในการทำวิจัยในชั้นเรียน					
12. ข้าพเจ้านำความรู้ที่เข้าอบรมในการทำวิจัยในชั้นเรียนมาพัฒนาการทำวิจัยในชั้นเรียนของตนเอง					
13. ข้าพเจ้าเฝ้าหาความรู้ในการทำวิจัยในชั้นเรียนอยู่เสมอ					
14. เมื่อมีเวลาว่างข้าพเจ้าทดลองทำสื่อหรือคิดวิธีการสอนใหม่ ๆ					
15. เมื่อมีปัญหาในการสอนข้าพเจ้าจะรีบค้นคว้าเพื่อหาทางแก้ไขปัญหา					

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

รองศาสตราจารย์นิภา ศรีไพโรจน์

ภาควิชาการวัดผลและวิจัยการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

อาจารย์อรุณศรี กุมุท

สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

อาจารย์ชววรรณ หงษ์นาค

โปรแกรมวิชาจิตวิทยา คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

นายอดุลย์ ใบกุหลาบ

นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการทดสอบและวัดผลการศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

นายธีรยุทธ ภูเขา

นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการทดสอบและวัดผลการศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล	นางสาวศิริพร สลึงค์
วันเดือนปีเกิด	11 มกราคม 2518
สถานที่เกิด	อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	969/1 ถนน พระรามที่ 1 แขวง/เขต ปทุมวัน กรุงเทพมหานคร 10330
ตำแหน่งหน้าที่การงานในปัจจุบัน	อาจารย์ 1 ระดับ 5
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนวัดปทุมวนาราม สำนักงานเขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2536	มัธยมศึกษาตอนปลาย จากโรงเรียนอุดรดิตถ์ดรุณี จังหวัดอุดรธานี
พ.ศ. 2540	การศึกษามัธยมศึกษา (กศ.บ.) วิชาเอกวิทยาศาสตร์ – เคมี จาก มหาวิทยาลัยนเรศวร จังหวัดพิษณุโลก
พ.ศ. 2548	การศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) สาขาวิชาการวิจัยและสถิติ ทางการศึกษา จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ